

312469 వ తిది న ము వ్ర క టిం వ ర బ డు ను
Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭
Vol. 17

చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ ఫి బ్ర వరి నెల 22-వ తేది శనివారము
MADRAS, SATURDAY, 22th FEBRUARY 1930.
శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర మాఖమాస బహుళ నవమి

సంచిక ౨౭౩
No. 273

అమృతంజనము

అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

శరీరవల్లల మూడును. వాయువువల్లల
నొప్పును. శరీరపునొప్పుల బారదోలును.
బొట్ట బొగొట్టును. జ్వరమును, భేదించును.
నొప్పుల రూపుమాపును. వ్యసనతగ్గించును.
తురకను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగాకే చెమట వట్టులు
వలన తగ్గిరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విచేతము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

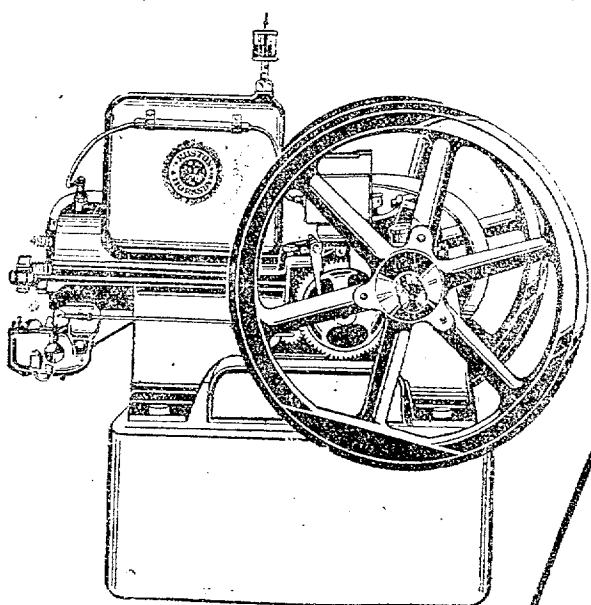

గొప్పగొప్ప వారిచే
జీవకుశలు యోగ్యత
వక్రములు పొందియున్నది
జీవకౌశల చిట్ చూచి కొని
జీవము గలుగదు.
చక్కని దబ్బిలో నహా వీధి 1.5 0-10-0
డబ్బు 1.5 రు 6-6-0 లు.
ప్రతియింటి ముఖ్యముగా మోదదగినది
అమృతంజనం డిపో

6, 7 లంబు శెట్టిపాటి, మద్రాసు
109, ఫిరోజ్, పోర్టు, మద్రాసు.

ర స్టన్ - హార్న్స్ బీ ఆ యిల్ ఇం జి న్సు

ప్ర తి ఒక్క-టి యు వాటి జాతులలో శ్రేష్ఠమైనవి

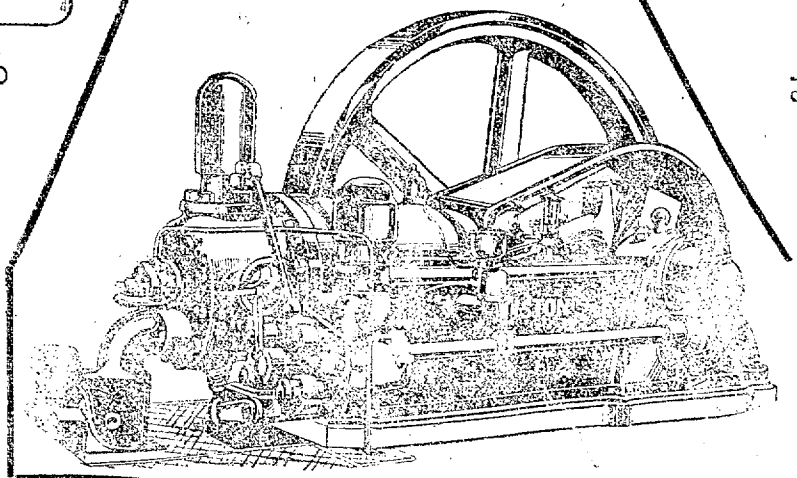
పి. ఆర్. టైప్ ఇంజిన్

పెట్రోలువల్ల ఆరంభించి
కిరసనాయిత్వ

నడవబడును

సైజులు

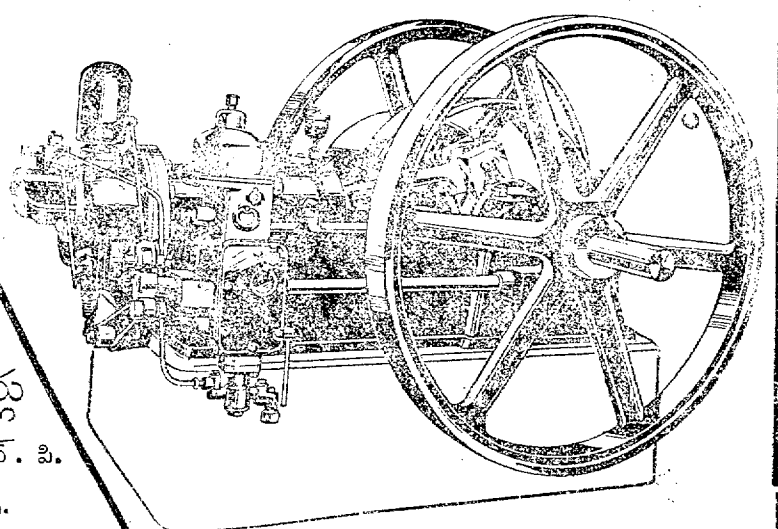
2½ మొదలు 6½ బి. హెచ్. పి.

రస్టన్
క్రాడ్ ఆయిల్
చే నడుచు ఇంజిన్

18 మొదలు 76 బి. హెచ్. పి.

సైజులలో దొరకగలవు.

క్లాసు "యమ్"

హాట్ బల్బ్ ష్టార్ట్

క్రాడ్ ఆయిల్ వల్ల నడచును

సైజులు

3½ మొదలు 36 బి. హెచ్. పి.

ప్లాక్ మద్రాసునందు కలను.

మద్రాసు రాజధాని ఏజెంట్లు:—మాస్టీ అండు కో., లిమిటెడ్., రాయపురం-మద్రాసు.

బలకరమైనది!

కాయ సిద్ధి మ క ర ధ్వ జ (రిజిస్టర్డ్)

పుష్టికరమైనది!

ప్రస్తుత కాలమునందు గల గొప్ప జనరల్ టానిక్ గుళికలు

ప్రాణాధారమైనది!!

నరముల బలహీనత, అపరిమితమైన రక్తము, రక్తహీనత, జ్ఞాపకము లేకపోవుట, మైకముగానుండుట, గుండె కొట్టుకొనుట, శ్వాసకోశము, క్షయ, సకల ఉదర సంబంధమైన వ్యాధులు, ఆకలిమందగించుట, అతిసారము, గ్రహణి, వాంతిభేది, జ్వరములు, విత్తునొప్పి-జీర్ణలోపత్యము, స్వప్న సులనము, నపుంసకత్వము, సెగకోగము, మేహస్రావము, సిఫిలిస్, కొద్దికాలమునుండి, దీర్ఘ కాలమునుండియున్న మేహవ్యాధులు, ఎక్లమా, అన్ని చర్మవ్యాధులు, మచ్చలు, కుష్ఠము మొదలగునానికిది అసాధారణమైనట్టియు. నిజమైట్టి నివారిణి. తూర్పుయిండియాలో నున్న ప్రధాన వైద్యులచేతను ప్రజలచేతను శిఫార్సుచేయబడి, ప్రశంసించబడియున్నది.

20 రోజులకు సరిపోవు 40 గుళికలు. ధర రూ. 10 లు మాత్రమే. ఉత్తరములు రహస్యముగా నుంచబడును.

ది టమిల్ నాడు ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసి, లిమిటెడ్, 44, గోవిందప్ప నాయక వీధి, హైదరాబాద్ నెం 278, మద్రాసు

అధ్యక్ష మాధుర్ బాబు గారి

శక్తి బోష ధాలయము

హిందూ దేశమంతటిలోను మంచిదియు, చౌకధరలకు, నమ్మకమైనవి దొరకగల ఆయుర్వేద బోషధాలయము. మద్రాసు ప్రాంత:- 158 బ్రాడ్వే. బి. టి. మద్రాసు.

ఢిల్లీ ప్రాంత:- చాందినీచౌక్. రంగూన్ ప్రాంత:- 209, లీవిన్ వీధి.

చ్యవన ప్రాశ:- జలుబు, దగ్గు, క్షయ, ఉబ్బనము మొదలైనవాటికి దివ్య బోష ధము ధర 64 తు|| శేరు 1 కి రు 3/-

సిద్ధమకరధ్వజ:- నరములకు బలమునిచ్చు బోషధము తులం 1 కి రు. 20/-

మాయొక్క- ఉచిత జాబితాకోరసు ఒక అణా పోస్టుబిళ్ల ను పంపుడు. యం. యం. చక్రవర్తి, బి. వి. పొప్రైటరు అండు రిసీవరు.

బ్యాంక్ ఆఫ్ హిందూస్తాన్, లిమిటెడ్.

హెడ్డాఫీసు, మద్రాసు. ప్రాంతి ఆఫీసులు:- కుంభకోణం, మధుర, బెజవాడ.

ఆమోదింపబడిన మూలధనము సీజన్ డిపాజిట్లు

రూ. 5000 పైగా రూ. 25,000 వరకు 3 మొదలు 6 మాసములవరకు నూటికి సం॥ 1-కి రు. 5 చొప్పున వడ్డీ యివ్వబడును. రూ. 25,000 మించిన సొమ్ముకు 3 మాసములకు సం॥ 1-కి 5 1/2 చొప్పున నూన్నా, 6 మాసములకు నూటికి సం॥ 1-కి 5 చొప్పున వడ్డీ యివ్వబడును.

ఫిక్సెడ్ డిపాజిట్లు రూ. 10,000 లకు మించిన సొమ్ముకు నూటికి సం॥ 1-కి రు. 5 ల నూన్నా, 2 సం॥లకు నూటికి 1-కి రు. 5 1/2 చొ॥ యివ్వబడును. కొద్దిమొత్తములకు వడ్డీ నూటికి సం॥ 1-కి రు. 4 1/2 చొప్పునయున్నా, రెండు సం॥లవరకు నూటికి రు. 5 చొప్పున వడ్డీ యివ్వబడును.

సర్వవిధములైన బ్యాంక్ వ్యవహారములు జరుపబడును. అన్ని ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు కార్యదర్శి గారిచేర వ్రాయవలెను.

విద్యాసాగర్ పాండ్య, మేనేజింగు డైరెక్టరు.

ఇండియాలో కెల్ల నవీన పద్ధతుల ననుసరించినది ప్రజలకు ఎక్కువ అనుకూలమైనది

డివిడెండు గ్యారంటీగా యివ్వగలపద్ధతి-క్రొత్తవిశేషము ప్రతి 5 వత్సరములకు నూటికి రు. 15 చొప్పున ప్రీమియములు తగ్గించబడెను కామన్ వెల్తు అస్యూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్, పూనా సిటీ

అధ్యక్షుడు:- యాన్. సి. కేల్కార్, బి.ఎ., ఎల్.ఎల్.బి., ఎమ్.ఎల్.ఎ., ఎడిటర్: "కేసరీ" ఆకర్స్ నీయాంశములు: (1) పూర్తిగా సొమ్ము చెల్లింపలేనివారలకు కూడ లాభములు. (2) అన్యూయిటీ చేసిన మొత్తమువరకు యిండ్లు కొనుక్కోనేనిమిత్తం అప్పతిచ్చుట.

దక్షిణ ఇండియా యం దంతటను ఏకైక్య కావలెను. ఎన్. ఆర్. రావు అండు కో., మద్రాసురాజధానికి తిరువాన్కూరు, కొచ్చిన్ నకు, చీఫ్ ఎజెంట్లు, 98, గిడ్డంగివీధి, మద్రాసు.

ఎం పైర్ హిందూ హోటల్

విక్టోరియా టెర్మినస్ కు ఎదుట బొంబాయి.

దివ్యమైన ఫలము, ఆదర్శనీయమైనట్టియు, పసలియైన భవనము, క్రైరేడియో, ఎలక్ట్రిక్ దీపములు వీవనలు, గాలి ధారాశక్తిగా వచ్చునట్టి గదులు మొదలగునాటితో అమర్చబడినవి. దివ్యమైన ఛర్మి చర్మ కూడ గలదు. తంబిలొనము, "ఫుడ్".

టెలిఫోను నెం. 22789. THE EMPIRE HINDU HOTEL, Facing Victoria Terminus, Fort, Bombay.

శ్రీశైలయాత్ర

పెద్దచెరువు సత్రము

శ్రీశైల మాంధ్రదేశమునందు పురాతనమైన కుప్రసిద్ధ శేత్రము. శ్రీశైలయాత్రను జేయుటకు ప్రజలు అరణ్యముల మధ్యను ప్రయాణము చేయవలసిన విధము యాత్రను చేసిన వారలకు విదితము. అరణ్యమధ్యమునందు యాత్రకులు అన్నము నీరు లేక చాల శ్రమపడుచుండురు. అట్టి శ్రమను కొంత యె సను నివారించుటకు శ్రీశైలమునకు దక్షిణాద్యారమార్గమునందు న్ను పెద్దచెరువుదగ్గరను బ్రహ్మశ్రీ గాడేపల్లి అప్పయ్యశాస్త్రి గారును వారితోబుట్టువు నీతమ్ముగారును అన్నసత్రమును పెట్టి యాత్రకులకు సకలోపచారములను చేయుచున్నారు. పదిమైళ్లు నడచి 12 గొల్లలకు యాత్రకులు పెద్దచెరువు చేరునప్పటికి అలసి పోవుదురు. వారికి పట్టెడన్నమును చెంబెడు నీళ్లను ఇచ్చెడి వారు నిజముగ పుణ్యాత్ములు. ఆకలిచే మలముల మాడుచు వచ్చినవారు శ్రమంతు లైనను అరణ్యమధ్యమున చేయగల బేది యును గనబడదు. అట్టిసిథిలోను అన్నదానము చేయువారి స త్ప్రీయత్నములకు ధర్మపరాధులు లైన పుణ్యాత్ములు యథా శక్తిని సహాయముచేసి అన్నదానపుణ్యమును గట్టుకొనుట పర మార్థము. సహాయము చేయదలచిన ధర్మాత్ము శ్రీశ్రీదివిరునా మాకు వారి సహాయమును పంపుటకు వేడుచున్నాము.

- 1. కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు, మద్రాసు. 2. జె. వెంకట్రావుగారు సహజిడ్డి, విశాఖపట్టణం. 3. యం. వెంకట్రామయ్యగారు, డిస్ట్రిక్టు మునసబ్, నెల్లూరు. 4. బోధానం దేంద్ర సరస్వతీస్వామి, బెజవాడ. 5. నేటిపుడాకొటరు వెంకటాచార్యులు, దేవనకొండ. 6. కె. శేషగిరి రావుగారు, డిస్ట్రిక్ట్ కలెక్టరు, కాశీనాడ. 7. కె. చిన్నారప్పరెడ్డి గారు, వడు గూరు. 8. యం. మునిస్వామి అయ్యగారు, ప్లీడరు, నంద్యాల. 9. కె. పురుషోత్తమపంతులుగారు, డిస్ట్రిక్టుమున్సిబు, కర్నూలు. 10. జి. రామసుబ్బారెడ్డిగారు, తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు, నంద్యాల. 11. ఎ. రామకృష్ణారెడ్డిగారు, ప్లీడరు, కర్నూలు. గాడేపల్లి - అప్పయ్యశాస్త్రి, అత్తకూరుపోస్టు, కర్నూలుజిల్లా.

చందాదారులు కావలెను

భౌతికపులు, కవులు, భాషాపరిజ్ఞానము (బొందగోరు వారు మున్నగువారికి "ఆంధ్రపదప్రాసాతుర నిఘంటువు" మిక్కిలి యుపయోగకరమని బ్ర|| శ్రీ|| చల్లపిళ్ల వేంకటేశాస్త్రిగారు, శ్రీ శేషాద్రిమణికవులు, కవిసంహారాజశేఖరులు (కేతావధానులు) చి|| లక్ష్మీనరసింహకవి, నాగపూడి కుప్పుస్వామయ్యగారు, జనమంచి శేషాద్రిశర్మగారు మున్నగు ప్రఖ్యాత పండితకవులచే నామోదింపబడినది. సంచితముగ వెలువడిన బ్రచురింప గ్రంథకర్తకును గొనుటకు వలయువారికిని సులభముగ నుండుననియెంచి తత్ప్రీకార మొనరింప బూనికొంటిమి. మేనెలలోపుగ ముద్రితముగను. ఒకవంద (100/-) పుటలుగల సంచికవెల రూ. 1-0-0 (ఒక్క-రూపాయి) తపాలా కులీ కొనువారే భరింపవలయును. వి. పి. గా బంపునపుడు మణియార్దరు కమిషన్ మొత్తమునుమాత్రము మేమే భరియించెదము. మాచందాదారులు కాగోరువారు (వి. పి. పోస్టుకు) ఆద్యాస్నగా రు 0-8-0 లు మనియార్దరుతో తమ పూర్వమైన విలీనముతో దరఖాస్తులు పంపుకొన వ్రాద్ధితులు. గ్రంథకర్త: టి. శ్రీనివాస రాఘవాచార్యులు, తిరుపతి. (చిత్తూరుజిల్లా)

స్వామిజీ దివ్యప్రభావము

భూత భవిష్యత్ వర్తమానకాలములయొక్క సంగతి గొప్పయోగి అని పేరొందిన స్వామి ప్రేమానంద జీవార్యోగ సాధనవల్ల తెల్పబడును. ఇండియా బర్మా సిలోను నందంతటను 12 వత్సరములనుండి ఖ్యాతిగాంచినది. దర్శనభాగ్యముబట్టి వారనేకులవల్ల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది. 5 లకు రు 1. సంవత్సరపు జీవితం నెలవారీగా చెప్పుటకు రు 2 వారములవారీగా చెప్పుటకు రు 5. జీవితమును వ్రాయుటకు పరీక్షరునుము రు 5. పూర్తి జీవితము పుట్టినదాది చచ్చువరకు వ్రాయుటకు రు 10. విషి చార్జీలు ప్రత్యేకము. పుట్టినతేది లేక వ్రాయుకాలము తెలుపవలెను.

PROF. S. N. BOSE, B. A. Swami Premananda Asramam, 8, Beadon Street P. O. Box 11418, Calcutta

ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్ లైఫ్
అన్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

(స్ట్రెయిట్ సిటీడ్ మెంబర్స్) (ఇంగ్లాండులో
ఇన్సూరెన్స్ చేయబడినది.) రిజిస్టర్ చేయబడినది.)
ఇది ఆదర్శ ప్రాయముగ పోలీస్ పోలీస్ రద్దు
చేయకూడదు. శాశ్వతముగా పనికి రాకుండా చేయ
గూడదు. అను నిబంధనలు సహజముగనే యున్నది.
ధారాశ్రమైన పద్ధతిపై పనిచేయు ఏజంట్లు కావలెను.
ఆర్. వెంకటాచారి, ఛీఫ్ ఏజంట్లు,
రిటర్డ్డ్ డాక్టర్, కేసెరి, మద్రాసు
రుక్కాంగదాచార్య,
హోమ్స్ ఫేట, ప్రొద్దుటూరు.
సుందరరాజన్ అయ్యంగార్,
ఏజంట్లు, తెలుగుజిల్లాలకు గణపతిమొదటిది,
తిరువల్లి క్లెరిక్, మద్రాసు.
ముఖ్యమనిషులు:—శ్రీ యు త కె. సౌందర్యరాజ
య్యంగారు ఆంధ్రజిల్లాలో సంచార మొనర్చుచున్నారు.
వారికి పుత్రము ఈదిన విలాసమునకు ప్రాయశ్చయము. C/స
జిల్లా మునిసిఫ్ కాకినాడ.

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!!
ఇకను మోసపు పుస్తకములను కొని మోసపోకుడు.
సతీపతికుతూహల
రహస్యములు.

ఇట్టి గ్రంథ విడివర కాంక్షభావము పెలువడియుండ
లేదు. ఇందు గృహస్థాశ్రమధర్మము సతీపతుల నోవ్యవస్థాశ్రమ
లో వర్ధిల్లగల విధులు, క్రమతత్త్వము, శ్రీభావము, పురుష
భావము, వాని ప్రవర్తనలు, భావముల పాఠశాలములు,
వానియొక్క అభిప్రాయము, శిష్యాగృహసామగ్రిములు, వాని
లక్షణములు, నిట్టి సతీపతుల కట్టి పఠావము గలంకనను నిమ
యము, గర్భవిమయములు, గర్భశ్రీ లనుసరించునైన నిమ
యము, గర్భపతుల యోగోగ్యావస్థకట్టి, నిమయము, అర్హత
ప్రజ్ఞరములకు గల భారణములు, వానిని నిమిషవేయము సహ
యములు, వారిమండలము స్వీకరింపబడి, మున్నగు 2500 విధ
యములలోను, సులభస్థానసారముగ సలహాదాత, వైశాఖ
ములు 25 లోను గల 10 పేజీల ప్రైవేట్ సేవకారితోను
చక్కని లైండుతో విరాజిల్లుచున్నది. ప్రతిగృహస్థుడు తనకు
చదివియు తీరవలెను. కొద్దిప్రకృత గలవు. 30
పుస్తకము 1-కి రు 2-0-0; తపాల బుక్కు 5 అంశాలు
రంకుపుస్తకము లోకసారితోనుదాకి తపాలబుక్కు లేదు
హా చిరునామా:—ఆర్థర్ బుక్ డిపో.
19 కొండవ గాయము మొదటివిది, తిరువల్లి క్లెరిక్, మద్రాసు

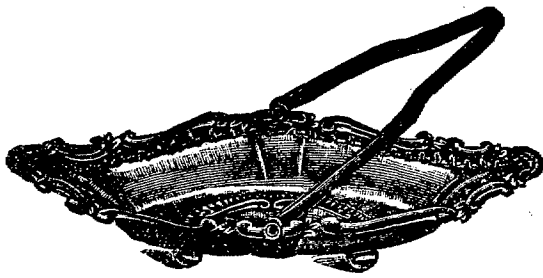
అద్భుతము! అతిరుజువు!!
జ్యోతిషమును సమ్యక్ము లేని వారికి గూడ సమ్యక్
ము గలుగునట్లు భూత భవిష్యత్వర్తమాన ఫలములు భృగు సం
హితాది అపూర్వ గ్రంథములను బట్టియు, అనేక వేల జాతక
ములు చూచి యుండుట వలన గలిగిన అనుభవ జ్ఞానమును బట్టి
యు వ్రాయబడును. ఒకసారి చూచిన మీకు తెలియగలదు.
1. ఆయుర్దాయ నిర్ణయము, సామూదాయక ఫల } 2-0-0
ములు ఒక సం॥ రమునకు విదకా ఫలములు. }
2. డిటా 5 సం॥ రములకు 5-0-0
3. ద్వాదశభావ ఫలములు, మహాదకా ఫలములు 3-0-0
4. గ్రహస్థలము చేసి హాదశవర్ణము కట్టి వివ } 25-0-0
రముగా ద్వాదశభావ ఫలము, యావత్తీవము }
అంతర్గత ఫలములు వ్రాయుటకు.
జనన కాలములు లేక ప్రశ్న కాలం, తిథి, మాసము,
రాలు పంపవలెను. పోస్టు ఖర్చులు వేలు.
హోరానిలయము, శికింద్రాబాదు, చక్కన్.
(నెం 2695 రు. నాలాబాదు.)

అద్భుతమైన నవీననివారణి
మాలవ్యాధులు, భగంధరములకు గనేరియా, కుష్టు,
మోము, గూచపుండు, బిల్ల సంకటము, సిమన్, కాలిన పుండ్లు
మొదలైనవన్నియు నీమందువలన కురుకును, నేడే యోషధము
కొరకు వ్రాసి వ్యాధులనుండి రక్షించుకొనుడు.
Dr. D. N. Roy. B. A., 3/2 College Street, Calcutta

తండ్రి విలాసము "ఉమ్మడియార్"

తెలిఫోను నెం. "2802."

నవీనము, నవనాగరికము, నవలావణ్యము, ఆకర్షణ

వగైరాలు మిళితమైన, వెండిసామానులను బంగారు
నగలను మాత్రమే ప్రజలు ప్రస్తుతము ఇష్టపడెదరు.
గాన మేము వీటిలో నొక్కటియైనను తప్పక అనుస
రించుచుండుటలననే మా హోపారాభివృద్ధికి, కాతా
దారులు హెచ్చుటకు ముఖ్యకారణము.
ఒకసారి పరీక్షించిన అన్నియు విఫలముగా
తెలియును.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,
నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

గ వ ర్ న మెం టు హా మీ
రెండు లక్షలు వూర్తి యైనది

1929 సంవత్సరములో జారీకాబడిన పట్టాలు 19 లక్షలు.
తత్క్షణం మీ జీవితములను మా కంపెనీలోనే భీమాచేయండి.
ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సుకంపెనీ లిమిటెడ్,
బందరు.

శతకరత్నావళి

వెల 2-0-0 పోస్టుఖర్చులు వేరు.

ఇందు- భక్తి ముక్తి వైరాగ్యములను హోరెంచునట్టియు, లోకోత్తలతోడను నీతిబోధకములను దృష్టాంతములతో
డను, హాస్యభావములతోడను నిండియుండునట్టియు, ఉచితముగ శృంగారసహనం దుంచినట్టియు శతకరాజములు, పద్య
రత్నములు మున్నగునవి ముద్రింపబడియున్నవి. ఇయ్యది విమలముగాచిత్రలహరి జేయవలగలదు. దాదాపు 2500 రత్న
ములు గలవు. ఇవి సమస్తజనులకును సుబోధకములై జీవితకాలములో అనేకసందర్భములయందు సహాయకపడునట్టివి
గావున శతకరత్నావళిని పండితులు, పాదురులు, పట్టాభిరామపురుషులు, పల్లెలవాగునూడ ప్రాచీనముగా భావించి
యాదరించుట ఆశ్చర్యము కాదు.

మాడవకూర్పు:—ఈ శ్రోత్ర మార్చనందు జనరంజకములగు పెక్కుశ్రోత్రశతకములను జేర్చుటచేసి, యీ
గ్రంథరాజము, 160 పేజీలచే పెరిగియున్నది. యథాప్రకారము భాషాభిమాను లందఱి యాదరణకు వాత్ర మునునని
నమ్ముచున్నాము.

నాల్గవకూర్పు:—అతిశ్రేణుకాలములో నాల్గవ మార్చన కావ్యశతక కలిగించిన జనాదరణమునకు కృతజ్ఞత తెలుపు
చున్నాము.

విషయ సూచిక

- 1. వేమనరత్నములు- 200 పద్యములు-నీతి. 2. సుమతిశతకము- నీతి. 3. భాస్కరశతకము-నీతి. 4. సత్యవతి
శతకము - శృంగారము, నీతి. 5. సురాభాంజేశ్వరము - శృంగారము-, శృంగారరత్న శతకము- ఇందలిపద్యములు:-
6. కలువాయితకము 7. కాంతాలూచితకము 8. లావణ్యశతకము 9. తాడిసుల్ల రాజగోపాలశతకము 10. సుల్లికార్డునశత
కము. 11. చెంగలరాజుశతకము 12. చంద్రవదనశతకము 13. నాయకనాయికాశతకము 14. భర్తృహరిశృంగారశత
కము 15. వేణుగోపాలశతకము-నీతి, హాస్యము. 16. కాళహస్తిలింగశతకము- నీతి, హాస్యము. 17. రామలింగేశతకము
నీతి, హాస్యము. 18. కుక్కు-తేశ్వరశతకము-నీతి, హాస్యము. 19. రామతారకశతకము- భక్తి, 20. కవిచాడప్పశతకము
హాసము- నీతి 21. గణికాశ్రమ పుష్పరసతారానాళి-వేళానింద 22. పాపచిన్మోపాఖ్యానము- హాస్యము 23. జగన్నా
యకశతకము- నీతి. రత్న పంచాక్షర - ఇందలిపద్యములు:-24. చుక్కట్లదండకశతకము- హాస్యము, నీతి 25. కామేశ్వరీ
శతకము - హాస్యము, భక్తి 26. భుజంగనృపాల శతకశతకము - నీతి. 27. భక్త చింతామణిశతకము - భక్తి 28. సర్వ
మంగళాశతకము - భక్తి. 29. శ్రీకాళహస్తి శతకశతకము - భక్తి 30. కాళహస్తి శతకము - భక్తి 31. రామరాఘవశత
కము - భక్తి 32. రామప్రభుశతకము - భక్తి. 33. బానకీపతిశతకము - భక్తి. 34. బానకీవరశతకము - భక్తి, జై రా
గ్యము. 35. దాశరథిశతకము - భక్తి 36. రాజగోపాలశతకము - భక్తి 37. నరసింహశతకము - భక్తి. 38. మానసబోధ
శతకము - వైరాగ్యము. 39 భజగోవిందము - ముక్తిబోధకము. 40. వృషాధిపశతకము-భక్తి. 41. కృష్ణశతకము - భక్తి
42. భద్రాద్రిరామశతకము - భక్తి 43. హనుమత్పుంచరీవింతి - భక్తి 44. హనుమద్దండకము - భక్తి.

హిందూ లా 6-0-0 వీనల్కోడు 2-8-0 అద్భుతదీపిక 0-6-0 పంచభాష 0-10-0

విక్టోరియాడిపో
మైలాపూరు మద్రాసు

శనివారము 1-12-0
శనివారము 1-12-0

సామాన్యసంజీవి.

(8జీవరూ)

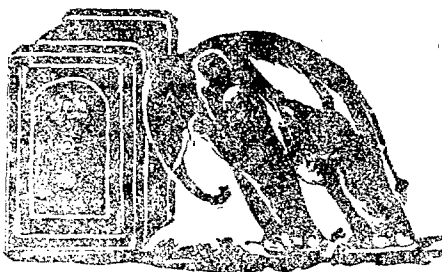
1 శేరు రూ 1

34 చిట్ట చిట్టములు అప్పుడేయి కలిపిన తేనెనూ.
మేహపాడలకు పనాయి, స్త్రీల కుమారులకు 4 రోములు
ఉడకలకు, కుక్కనవ్వును, చర్మవ్యాధులకు, స్త్రీల ఋతువ్యాధులకు గ్యారంటీ.
జి. కృష్ణ, గాంధీ, ఆంధ్ర మెడికల్ స్టోర్సు, రామనాయుడు వేట, మచిలీపట్నం, కృష్ణాజిల్లా

జనుప వెట్టెల వ్యాపారులలో శ్రేష్ఠత్వమును పొందినవారు
హిందూదేశముంతటను ప్రఖ్యాతి జెందినవారు
అనేకప్రదర్శనశాలలలో తక్కువైనన్ని బంగారుపతకములను
మోగ్యతాశ్రములను బహుమతిగ పొందినవారు.
విశ్వనాథ్ అండు కో., నెం 131, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఈ కేరళ ప్రదర్శనశాలలో
మ, బ్యాంకింగును, జిల్లాబోర్డులను,
మున్సిపాలిటీలను, సంస్థానములను
చాలకాలముగ పట్టయిచేసి ఖ్యాతి జెం
దివనారు, గట్టిరకముపెట్టెలు, మంచి
పనికనుగొనిన పెట్టెలు, మేలైన
తాళములు వేయబడినపెట్టెలు, బహు
మతి విక్రయమునుచున్న జనుప
పెట్టెలు, అన్నిటికంటె శ్రేష్ఠమైనవి.
బయటటిరి ఆర్డరులు వెంటనే గమనింపబడును.

ఇనాం!

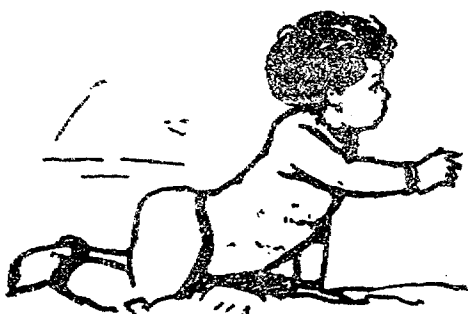
ఇనాం!!

ఇనాం!!!

పసిపల్లెలకు ఇన్ ఫెన్ టోన్

శాంపిల్ ఇనాం అండు దీనికి సంబంధించిన పుస్తకము ఇనాం

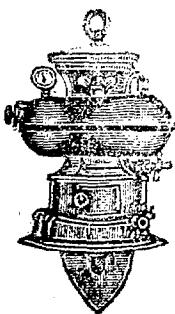
- 1 ఇన్ ఫెన్ టోన్ ను అవుపాలు, బట్టెపాను, మేకపాలు, కవ్వెన్ టు పొడగుపాలు మొదలగు వాటితో కలిపిన తల్లిపాలవలె నగును.
- 2 పసిపల్లెలకు గలుగునట్టి నులబద్ధకము, అశీర్గము, నాశువు, ఈక్కు, జ్వరము వర్గ మొదలగు వ్యాధులను అంకుంపరచును.
- 3 జ్వరము వైద్యులయొక్క, పేగులకు సంబంధించిన వ్యాధుల నాంకుంపరచుటకు పాలు తాగునట్టి చిట్టలకు ఇన్ ఫెన్ టోన్ నియ్యవలెను.
- 4 చంకములు వచ్చునప్పుడు ఇన్ ఫెన్ టోన్ విక్రీతి భద్రమైన రక్షణము.

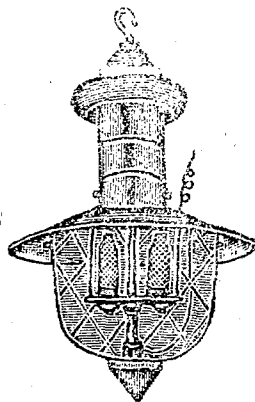
ఏజంటు కావలయును
డాడా అండు కో, మద్రాసు.
ఆప్రికన్ షాఫ్, బెజవాడ.

మీకు కావలసిన గ్లాసు సామానులు దీవములు వగైరాలకు మా వద్దకు దయచేయుడు

మీకవసరమైనవి తీసుకొనుటకు
మేము సహాయము చేసెదము

మాకు వ్యాపారమునందు ప్రత్యేక అనుభవ
ముండుటచే మీకప్రములను మేము నివర్తిచేయ
గలము, సంవత్సరమునందంతటను మావద్ద గొప్ప
ప్రాకు యుండును.

నవరించబడిన మాధరలకు వ్రాయుడు:—

మెసర్స్ అల్లిమహమ్మెద్ జిన్నా అండ్ కో, రత్నబజారు, మద్రాసు.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 22-వ తేది శనివారము

1. ధాన్యములు

బింబులుబస్తాలు

మనుమ తెనాలిది	,, 45 కలవి రు	12 8 0	18 4 0
నెయ్యారిది	,, డిబ్బో 42	,, 18 9 0	14 0 0
శీతి	,, డిబ్బో 46	,, 16 0 0	17 0 0
రాసులు	గా, 164 బస్తా 1-కి	,, 7 0 0	8 0 0
మత్తులు	,,	,, 19 0 0	20 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,,	16 0 0	10 7 0
నెనగలు	,, డిబ్బో	,, 16 0 0	17 0 0
పెనలు	,, డిబ్బో	,, 14 0 0	16 0 0
చిలనలు	,, డిబ్బో	,, 17 0 0	18 0 0
చిలనలు	,, 195	,, 6 4 0	3 8 0

3. నూనెపప్పులు

మత్తులనూనె బా 1-కి	,,	110 0 0	118 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	,,	14 0 0	19 0 0
శేరునెనగపప్పు బా 1-కి	,,	40 0 0	41-0-0
శేరునెనగనూనె గానుగ బా 1-కి	రు 98	మెనగనూనె 96	
అమడుమ బా 1-కి		98 0 0	100 0 0

4. చిల్లరపప్పులు

బాంబుచుప్ప బా 1-కి		100 0 0	108 0 0
మాకచుప్ప	,,	60 0 0	65 0 0
మినపకోయలు (గుంటూరు) బా 1-కి		98 0 0	112 0 0
ధనియాలు	,, బా 1-కి	28 0 0	42 0 0
గుంటూరుకోయలకట్టు నీలిమంబు మంబు 1-కి రు	40	45	
బిల్లము బా 1-కి	రు	28 0 0	49 0 0
అప్పా-చక్కెర బస్తా 1-కి	,,	28 8 0	28 6 0
చిలకండు బా 1-కి	,,	28 0 0	38 0 0

5. ఇనుము

గట్టుచక్కం బా 1-కి	,,	80 0 0	81 0 0
యెరం	,,	24 0 0	80 0 0
కప్పులం	,,	24 0 0	80 0 0

6. నూనెలు

నెం 20 తెన్ని నీలవాయూడి	రు	7 12 0	
నెం 5 ,, కటారి	,,	4 9 0	
నెం 24 ,, బాబి	,,	8 10 0	
నెం 40 కామ్యర 10 పా	,,	10 0 0	
నెం 20 1/2 తెట్టతడి	,,	6 10 0	
నెం 40 రాడి	,,	8 9 0	
నెం 4 తెన్ని నునీడు	,,	4 8 0	
44 నాంబో	,,	5 1	

7. బోహములు

నెండి 100 కులం 1-కి	రు	50 0 0	58 2 0
బెంగాల కులం 1-కి	,,	21 18 0	22 0 0
పవనకు 1-కి		18 6 9	
ఇత్తడి బా 1-కి	,,	242 0 0	244-0-0
రాగి బా 1-కి	,,	380-0-0	382-0-0

8. రంగులు

అతి మేలు స్వీట్లూండు అతిజరయిక్ సింహామార్క			
విహ 1-డిగ్రీలు 200 కి రు	47	0 0	
,, నీలిరంగు 1 రు		10 0	
,, 14 రకులు		1 10 6	
,, 28 రకులు		1 9 0	
,, 56 రకులు		1 8 6	
,, 1 అందర		1 8 0	
రక్త-టుట్టాస్కా-కలెట్ అనగా (టిక్కి-రక్త)		3 4 0	
రాంగ్ 3 కి		1 0 0	
కె 4		1 2 0	

మహానంది నీటిస్క్రిము

దేశపాండ్య సుబ్బరావుగారి ఉపన్యాసము

మహానంది నీటిని సంద్యాల పట్టణమునకు తెచ్చుటకై సంద్యాల మునిసిపలు కౌన్సిలువారి ప్రయత్నములను తీవ్రముగ ఖండించుచు, ఈనెల 15 వ తేదీ సాయంత్రము 6 గంటలకు మాఘం గురువయ్యగారి అధ్యక్షతన ఒక బహిరంగసభ గా వింపబడెను.

పానులలో హిందూమహమ్మదీయులు, వర్తకులు, స్త్రీ డర్లు, రైతులు ఎల్లరు విచ్చేసియుండిరి. శ్రీయంత ధైరవజ్ఞోశ్యుల మహానందయ్య, రాజా పెద్ద సుబ్బరావుగారు మునిసిపాలిటీవారి అవివేకమును, తేత్రమునకు వచ్చిన యెవరిననును తెలిపిరి. సంగయ్యశాస్త్రిగారు, తేత్రవివాళిమునకు, ఈమునిసిపాలిటీవారిని సంద్యాల పానులను ప్రజలు తరతరములవరకు కాపించెదరనిరి. గ్రామముల భూములను పోనాడి ప్రజల మాటిని తీసి రాయవేయటాలో మోకాలమున, పెరులను బ్రతికింపటకొరకు, తోపులలోని చెట్లన్నియు నటికి పందిలివేయించిన ట్లున్నదనిరి. మునిసిపల్ కౌన్సిలుమెంబరు అత్తమూరి సుబ్బాస్వామిగారు, ఈకాకాయలు ప్రస్తుత ఆర్థికస్థితిలో అనవసరమనిరి. సంద్యాల తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు రామసుబ్బారెడ్డిగారు ఈస్క్రిము రైతులకు నష్టచావుక మిదిరి.

దేశపాండ్య సుబ్బరావుగారు

శ్రీయంత దేశపాండ్య సుబ్బరావుగారి రివీసముగ, గంభీరోపన్యాసము గావించిరి:-

నేడు సభ జరుగునని దండోరా వేయబడినది. కరపత్రములు పంచిపెట్టబడినది. మహానందయ్యగారు స్వయముగ కౌన్సిల్లకు తెలిపియున్నారు. ప్రజాసభయందు, కౌన్సిల్లలో ఒకరైనను ఉన్నారేమో చూడుడు. ఇది గౌరవమో లేక గర్వమో తెలియజేయలేదు. పొదలంటే వారికి ఇంత నిర్లక్ష్యము. స్క్రిము కావలెనని వెంకటప్పయ్యగారు బహిరంగముగ ఏల చెప్పగూడదు? వారికే ధైర్యమున్నది, ఇంటికివచ్చి చెప్పవచ్చును.

కౌన్సిలువారియు, గవర్నమెంటువారి అవివేకమునకు అంతులేదు. ఊరినుట్టు, అడుగడుగున నీళ్లుండి, 10 మైళ్ల దూరముండి నీరుచెప్పుట పోష్యాస్పదము. ఈ స్క్రిముకు న్యాయము లేకున్నవనని చాటుచున్నారు. పదిమైళ్లనుండి గొట్టములు వేయటకు, అవుడెళ్లకు గొట్టములు చూపుటకు, తనిఖీ ఆఫీసర్లకు, ఈన్యాయమంత లెక్కపెట్టలేదు. కనాలు, బారెడుదూరములో గలను. దానినిగొట్టెట్టిన, జకలకు, సంద్యాలముకు పోవునని భయపెట్టి మోసముచేయుచున్నారు.

మోసపోవు కాలము పోయినది. కనాలుకు మంగళద్రావదినండి నీరువచ్చుచుండ, మిక్కిలి ఎటులపోవును? కనాలు స్క్రిము కన్న, మహానంది స్క్రిము లెక్కువ వ్యయముగనని ఎవరైనను దుజావుచేయవచ్చునని నేను సవాలు వేయుచున్నాను. నేను ఈ దినమంతయు రెండుస్క్రిములను లెక్కవేసియున్నాను.

ఈమహానంది స్క్రిమునుండి, మహానంది యెల్లవుండు 7 గ్రామములవారి నోటిలో గడ్డపడుచున్నది. సర్కారువారు 250 సంసారములమాత్రమే కష్టపడునని చెప్పుటలో వివేకమేమాత్రములేదు. వారు మాడడమెందుకు? మనము సుఖపడుటెందుకు? మనకే సుఖముకావలెనంటే కనాలు స్క్రిమును ఏర్పాటుచేసుకోవచ్చును.

స్థలపరిశ్రమ గురించి చెప్పుటకు మునిసిపాలిటీ వారికి గాని ప్రభుత్వమువారికిగాని యోగ్యులలేదు. పరిశ్రమగ్రహములోమాత్రము కలదు! నీటిలో లేదు! జ్ఞానమాన్విత ఇంతకంటే వేరుండదు. హిందూమతమంటే వీరినుండి నేర్పుకోవలెను. పరిశ్రమ అంటే తేత్రముండకలదు ఆనందించనని వారికి తెలియదు. ఒకనేళ్ల పూట నిలిచిపోయిన, ఈభిష్య ఏమికావలెను? తేత్రముగతి ఏమికావలెను? ఇప్పటికే కడపటి కారుకు నీళ్లు తక్కువవచ్చుచున్నవి. అట్లున్నప్పుడు, ఇంత పట్టణానికి, నీరు చాలునా?

మీరు నిశ్చయముగ ఈ స్క్రిము కూడదని చాటుదు. మంత్రిలో ఈ మునిసిపల్ మోసమును ఎరిగిండును అని సుబ్బరావుగారు నడిపిరి. మంత్రి వచ్చినపుడు దెప్పులేవను పోవుటకు తీర్మానింపబడెను.

(ఒకవిలేఖరి)

అపూర్వమైన రకము

నీమకమలములకు, ముణులకు

న్యాయమైన ధరల చొప్పున

ఈ దిననవిలాసమునకు వ్రాయుడు, లేక ఖుషున మోక గయచేయుడు.

197-8

పురుషోత్తందాసు, హరిలాల్ టీసన్

తంలివిలాసము "ఓసల్"

భాషా సం 2477

మార్కులను, మద్రాసు.

కావలెను

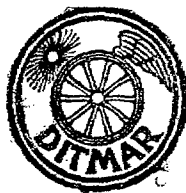
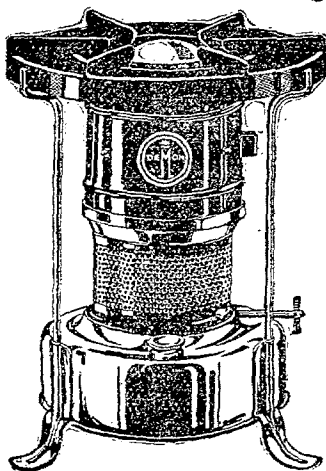
వలుకుబడి, నమ్మకము, ఉదాత్తస్వభావముగలవారు, "యూనివర్సల్ మ్యూచుయల్ ఎయిడ్ అండ్ పూర్వకాన్ అసోసియేషన్ లిమిటెడ్" తరపున ఏజెంట్లుగ నుండి ప్రతి పట్టణముందును బీదగృహములను, పింజరపోలులను ఏర్పాటుచేయుటకు కావలయును. వేతనము యోగ్యతలనుబట్టియు, చేయు పనినిబట్టియు ఏర్పాటుచేయబడును. వెనుకటి యనుభవమును తెలుపుచు, యోగ్యతా పత్రములతో ప్రస్తుతము చేయుచున్న పని తెలుపుచు దరఖాస్తులను, మిస్టర్ ఎస్. ఎల్. నాగన్న, చీఫ్ ఆర్గనైజర్, 289, తంబుచెట్టివిధి, బార్నికాన్, మద్రాసు. కు పంపవలయును.

డిటో మార్కు

డెమన్

అద్భుతమైన వంట కుపయోగకరము "స్టవ్"

సామాన్య కిరణనాయిలు యావిరిగామం, స్వచ్ఛమైన ఊదారంగుల మంటలు ఎక్కువ వేడితోనుండును. ఈ వెన్నెదనము వృధాబోక, సరిగా పాత్ర కిందనే యుండగలదు. కొద్దిసేరలో పుట్టమైన, చక్కనిభోజనము, ఒక పింటు నూనెతో 6 గంటలకాలము కామటలేక వంటచేసుకొనవచ్చును.

కష్టములేదు. పంపుకొట్ట యవసరములేదు. మసిలేదు. పొగలేదు.

సామాన్య ల్యాంపు మాదిరి ఉపయోగించవచ్చును.

సులభముగ తీసికొని వెళ్లదగియున్నది.

క్రిందివారివద్ద దొరక గలను:-

మెసర్లు: పాప్వల్ జమాల్ అండ్ బ్రదర్లు, గ్లాస్ వేర్ వర్కరులు, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

వ్రాంచి:- 11, ఈవినింగ్ బజారు రోడ్డు.

"డెమన్" పనిచేయునపుడు చూడుడు.

తరుణము మించిపోకమునువే మీ తలవెండ్రుకల గురించి తగ్గితద్ద వహింపుడు.

వెండ్రుకలు దువ్వెనతో ఊడినప్పునంతవరకు ఆలసింపకుడు. వెండ్రుకలు చెడిపోవుటకు అది అంశ్యవశ్య యని గ్రహింపుడు.

కామినియా ఆయిల్ రిజిస్టర్డు ను నేటినుండియే వాడుటారంభింపుడు.

తలవెండ్రుకల బాధ లన్నింటికి

దివ్యామృతము

వెండ్రుకలను కాంతివిహీనముగాను, చిట్టిపోవుట విరుగుగా నుండుటనుండి రక్షించి పట్టుకున్నవలె, తుమ్మెద రెక్కలవలె నిగనిగలాడించును.

ఈ సులభపద్ధతిని నేడే పరీక్షింపుడు. మీవెండ్రుకలెంత క్షుద్రలో అందముగా పెరుగునో, తలప చుదనమును గలిగించునో గమనింపుడు. కామినియా ఆయిల్ మీవెండ్రుకలకు నెట్లు ఆధిక్యము గలంగజేయునో గుర్తించు. ప్రతి పట్టణములోను, పల్లెలోను, దుకాణాదారు లందరివద్దను, పరిమళద్రవ్యము లభ్యుపార్ లందరివద్దను దొరకును. మీయూరి నర్తకులయొద్ద కొనువపుడు కామినియా ఆయిల్ నా అని చూచి మరి కొనుడు.

సీసా 1-కి వెల రు 1-0-0, పోస్టేజీ 0-6-0 ప్రత్యేకం. సీసాలు 3-కి రు 2-10-0, పోస్టేజీ అ 0-12-0.

ఓటో దిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్) కొనుట ముఅవకము.

మీరు సులమీనుగాని, జేబు రుమాలమీదగాని రెండుమూడు చుక్కలు అలౌచి బహారు మల్లినవెంటనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి మల్లె, డైజీపువ్వుల పరిమళములను, వెదజల్లినట్లునవచ్చును. వెండి సమయములందు బంధువు లందరిని సంతోషపరచుటకు, అలౌచిల్ బహార్ తిప్ప ను రెద్దియు కావరాదు. నేడే ఒక సీసానుకొని దాని అమృతపరిమళమును అనుభవించు.

1/2 టౌన్సు ఓటోదిల్ బహారు	రు.	2-0-0
1/4 " " " "	"	1-4-0
1 ట్రాము " " " "	"	0-12-0

నమూనాసీసా రెండణాల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన పంపబడును.

సువాసన కార్డు 1-కి అణా 1.

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్స్ కంపెనీ,

90-2

285, జమ్మామశీదు మార్కెటు, బొంబాయి, ఫోన్. 2.

యోగవ్యాయామ ప్రకృతి చికిత్సాలయము

జర్మనీ ఆమెరికా దేశములం దవలంబింపబడుచున్న నిరౌ
వధ జలచికిత్స పద్ధతులచేతను, నాడిసమీకరణ, యోగాసన
విద్యుత్చికిత్స పద్ధతులచేతను సమస్త రోగములకు చికిత్స చేసె
దము. వివరములకు వ్రాయుడు.

బండరు, } పాలపర్తి ఆంజనేయులు,
రామనాయకుడు } వ్యవస్థాపకుడు.

మాడుపస్తువులు

మనకు సహాయముచేయునవి యేవనగా,
దేశమున కుపకారము చేయుట.

మాడుపస్తువులను కొనుడు. సువాసన గల్గిన చిట్టాముదము.
బోర్నోడియోక్ పోమేడ్, వైద్యసంబంధమైన దంతధానన
పాడి మొదలైనవి.

చిట్టాముదమునం దుండు చిట్లను చూడుడు

1930 సం॥ మార్చి నెలవరకు ఒక కత్తెరమార్కు సిగరెట్ల
పై యెచితముగ మాడు ఖాళీదంతధాననపాడి డబ్బాలకు
యివ్వబడును.

SIVAW & Co. 19, Corporation St., Calcutta

WANTED capable organisers on Rs. 70/s
(increased to Rs. 100/-after 6 months) plus
Rs. 30/- as T. A. to start branch shops for sal-
of tea leaf (loose & packed) and patent medi-
cines in different towns of Madras. Prices and
quality exceptionally competitive. Candidates
when appointed will be provided with complete
shop equipments and sufficient stock for ready
sale. No one will be appointed unless he buys
12 shares of the Company and pays Rs. 120/-
on selection. No personal interview before
selection. Apply to: The Managing Director,
THE ORIENTAL MISCELLANIES,
172/3, Bowbazar Street, Calcutta.

ఆనందనికేతనము (పాగల్లు) (స్వకీయవిలేఖరి)

ఆనువృత్తిపాఠన

కొవ్వూరు, ఫిబ్రవరి 19:—ఈ ఆశ్రమము యీమట్టు
పట్టునున్న 10 గ్రామాలకు వైద్యసహాయము చేయవలెనను కోరి
కతో నొక ఆసుపత్రిని స్థాపించుట కేర్పాట్లుచేసిరి. శ్రీ ఎ.
నారాయణమూర్తిగారు యల్. యం. పి. గారు పనిచేయు
టకు బూనుకొనిరి. యాప్రారంభోత్సవమున 18 తేదీన శ్రీ
ముళ్లపూడి తిమ్మరాజుగారిచే (తెలుగు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులు) గావించిరి. శ్రీ పునులూరి కోదండరామయ్యగారు,
శ్రీ తల్లాప్రగడ నరసింహశర్మగారు యీ ఆశ్రమస్థాపన, కట్ట
డము చేయుచున్న పనిని సభికుల కరిగించిరి. అధ్యక్షులు
వైద్యసహాయముగూర్చి ఉపన్యసించిరి. శ్రీ కలిదిండి గంగరాజు
గారు (తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులు) బోర్డులు
వైద్యసహాయమునకు ఏల బాగుగా తోడ్పడలేకపోవుచున్నవో
ఆవివరములను తెలిపిరి. శ్రీ శివారపు నువ్వాారపుగారు గ్రా
మపున్న ర్యాగములో వైద్యసహాయము అత్యవసరమనియు
లోకతోబోర్డులవారు తప్పక ప్రయత్నముగా నుచితముగా వైద్య
సహాయము చేయు నిట్టిసంస్థలకు గ్రాంటులను విరివిగా నిచ్చి
పోషించువాధ్యత యున్నదనియు లోకతోబోర్డువారు కీ॥ శే॥
చిత్తరంజనదాసుగారి గ్రామపునర్నిర్మాణపు స్క్రీము లోకతో
బోర్డులలో ఏల చేయించిన, తాను స్వయంగా కలకత్తాపట్టణ
మునకు మేయరుగా నుండి చేసినవైద్యసహాయము, మున్నగు
వాటినిగూర్చి ఉపన్యసిస్తూ యీతాలూకాబోర్డువారికి తప్పక
దీనికి సహాయముచేయు వాధ్యత యున్నదని వక్కానించిరి.
పిమ్మట శ్రీ నిడదవోలు వెంకట్రావుగారు మిషనరీలు వైద్య
సహాయముతో మనగ్రామములకు వచ్చి వారిమతమును ఏల
వ్యాపించజేయుచున్నారో తెలిపిరి. అధ్యక్షులు ఆంధ్రోపవ్యా
సమున గావించుచు వారిశక్తికొలది బోర్డుద్వారా సహాయమున
ర్పించగలనని వాగ్దానమిచ్చిరి. అల్పహారపువిందు సభాప్రారం
భమునకు ముందుగా జరిగెను. చుట్టుపట్ల గ్రామములనుండి
గ్రామపెద్దలు రైతులు నువారు నూరుమందివరకు వచ్చిరి.

శ్రీ భద్రాచలక్షేత్రము

శ్రీ వేంకటరమణయ్యగారి అన్నసత్రము
శ్రీ సీతారామచంద్ర భక్తాగ్రేసరులారా!

శ్రీ భద్రాచలములో నుండు పమిడిఘంటం వేంకట
రమణ హరిదాసుగారి నిత్యాన్నదానసత్రమునకు ఇదివఱకు
బ్రహ్మశ్రీ తుంగతుర్తి నరసింహారావుగారు స్వశక్తివలనను భక్తు
లసహాయమువలనను అవిచ్ఛిన్నముగా జరుపుచు 1-10-1928 సం॥
తేదీన కీర్తిశేషులైరి. ఏ రి సత్రాన్నదానకార్యమును ప్రారం
భించినది మొదలు నన్ను ఈ అన్నదానకార్యము నెఱవేర్చుటకు
నియమించినందున శ్రీరామాజ్ఞవలన శక్తివందన లేకుండు జర్మ
చుంటిని. ఈ సత్రమునకు నెల 1 కి 200 రూపాయలును,
శ్రీరామనామి మహోత్సవకాలమున సత్రమునకు వైత్ర శు
గలు ప్రభృతి పుర్ణిమవఱకు 4000-0-0 రూపాయలును, ఇ
వఱకు ఖర్చు కాబడుచున్నది. ఈ సత్రమునకు ఏవిధమైన స్థిర
వసతులు లేవు. ఈ సత్రభారము నే నొకడనే నిర్వహింపగల
శక్తియు లేదు. ఇట్టిస్థితి యీ క్రింద వ్రాయుపేరు గలవారికి
తెలిసియే సత్రము పథిపోకుండు నిల్పుటకు ఆలోచించి, వారలు
తమ శక్తికొలదిని కొంతసహాయము చేయుచు సత్రము ఆచం
ద్రార్కస్థాయిగా చందాలపూర్వకముగా జర్మగలదులకు పర
మార్థదృష్టితో బయలుదేలుచున్నారు. గాన శ్రీ సీతారామ
చంద్ర భక్తాగ్రేసరులారా! మీ శక్తికొలదిని తర సహాయము
చేసి పతితవావనుడను శ్రీ భద్రగిరి రామచంద్రుని యనుగ్రహ
మునకు పాత్రులై కాశ్వతకిరీని పొంద బ్రార్థించుచున్నాడను.
1. చల్లా కోటేశ్వరశర్మగారు, 2. పట్టవర్ధనం రామ
నాథంగారు, 3. రామదుగుల విశ్వనాథంగారు, 4. గుళ్లపల్లి
సోమయాజులగారు, 5. కోవూరు విశ్వనాథకాశ్రిగారు, 6.
పాన్నపల్లి సుబ్రహ్మణ్యంగారు. సా॥ భద్రాచల నివాసులు.
వీరలు శ్రీపమిడిఘంటం వేంకటరమణ హరిదాసుగారి
ఫోటోగల రక్షింపజుక్కులతో వచ్చుచున్నారు. అట్టి రక్షింప
దానమిచ్చుదాతలు పొందగోరెదను. భక్తజన విధేయుడు,
సూరివర్మ కామయ్య.

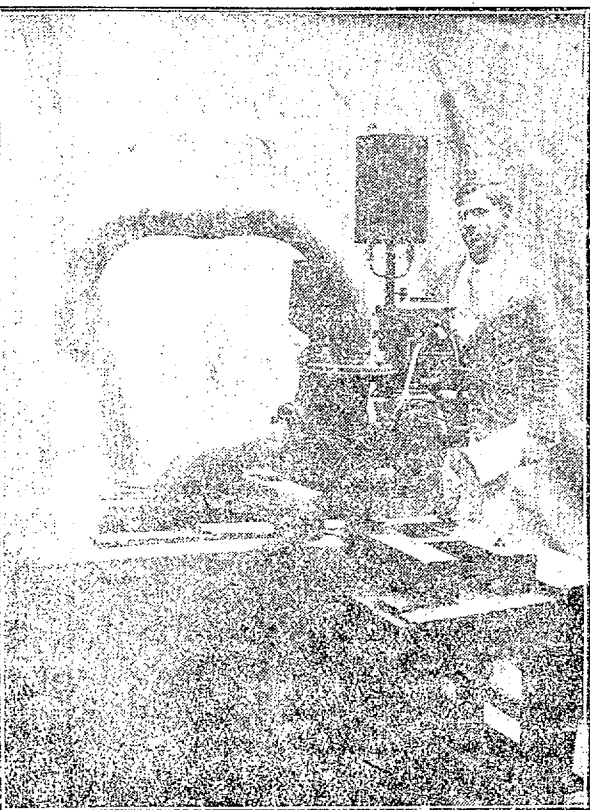
నీటి సదుపాయము

ప్రపంచమునందు యింతకంటె సుఖమైన నీటి ఇంజను లేదు.
4 అంగుళముల పంపుతో పనిజేసిన గంటకు 16,000 గాలనుల
నీరు తోడగలదు. 5 మొదలు 15 ఎకరములతోట తడుపగలదు
నూనె ఖర్చు చాల తక్కువ. దినమునకు ఒకడబ్బా తెల్లకిరీస
నాయిలుకంటె వేరు ఖర్చుగాదు పొలముకాపు ఎవరైనను పని
జేయగలరు. బరువు తక్కువ. 4 గురు మనుష్యులు సులభ
ముగా మోసికొని పోగలరు. పట్టాలఖర్చుగాని యిబ్బందులు
గాని లేవు. చాల నమ్మకమైనది.

అన్ని జిల్లాలలోను నమ్మకమైన ఏజెంట్లు కావలయును.
వివరములకు:—

మద్దూరి బ్రదర్స్

రాజమండ్రి

‘ఆంధ్రదేశీయుల కొకమనవి’

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యోద్యోగ పరుడును, నీతివిగ్రహ సత్కాగ్రహ నాయకుడును, ముప్రసిద్ధ దేశభక్తుడును, మాతృదేశమునకై సర్వము త్యజించిన మహాత్మాగియు నైన శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారిని ప్రభుత్వమువారు రాజద్రోహ నేరముక్తింద కారాగృహమునకు పంపినది పత్రికాపాతక మహా శయల కెల్లరకును తేలిసినవిషయమే. ఈ మహామహుని ప్రభుత్వమువారు మార్చి 7 తారీఖున విడుదల చేయుచున్నారు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారు “బులుసు సాంబమూర్తిగారిని” క్రింద రూ. 25000 లను పనూలుచేసి శ్రీవారు జైలునుండి విడుదల అయినరోజుననే మొత్తమును సమర్పింపదలచియున్నారు. పనూలుప్రారంభమైనది. వారి వారికి తగిన రీతిని సహాయము చేయుచున్నారు. ఇంకను చేయవలసియున్నది. కాలము సమీపించుచున్నది. ఆంధ్రమహాజను లెల్లరు పైమొత్తమును యీనెలాఖరుకు పూర్తి యగుటకు తోడ్పడవలెనని ప్రార్థించుచున్నాను. ఆంధ్రదేశము శ్రీమంతుల కాటపట్టై యున్నది. ఆంధ్రు లెల్లరు శ్రద్ధచేసిన యిదిఒక ఘనకార్యముకాదు.

కాకినాడ కాంగ్రెసుపనులు జరుగునప్పుడు, సాంబ మూర్తిగారి కుమారుడు చనిపోయెను. పుత్రవియోగము కూడ

సరకుచేయక కాంగ్రెసు పనులయందే నిమగ్నుడై కాంగ్రెసును జయప్రద మొనర్చిన రాజకీయసన్యాసి.

మహాశుల్కలవారు సత్కాగ్రహమును కొద్దిరోజులలో ప్రారంభింప నున్నాను. ఈలోపల సాంబమూర్తిగారు జైలునుండి విడుదలయగుట భారతదేశ ఆదృష్టముని నొక్కి వక్కాణింప వచ్చును. వీరినాయకత్వముక్రింద ఆంధ్రరాష్ట్రము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యస్థితికై యావచ్చుకీని వినియోగించు నని నమ్మ వచ్చును.

కాన నోసోవర సోదరీమణులారా మూర్తిగారినిధికి తగు రీతి ప్రవృత్తి సమర్పించుడు. ఇట్టి సహనీతులకు సమర్పించు ద్రవ్యవృత్తి మాతృదేశమున కిచ్చుటయే యగును. త్వరపడుడు. శ్రీ వారిరాకకై నిరీక్షించుడు.

మంగరాజు వేంకటసుబ్బయ్య.

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రిలవారి

ల్లలకు చమబాలను వృద్ధిచేయును. అన్ని సాఫులలో దొరకును

చెల బుడ్డి 1-కి రు 1-8.

ఆయుర్వేద నిలయము (రిజిస్టర్డ్) బెజవాడ.

YOUR EYE

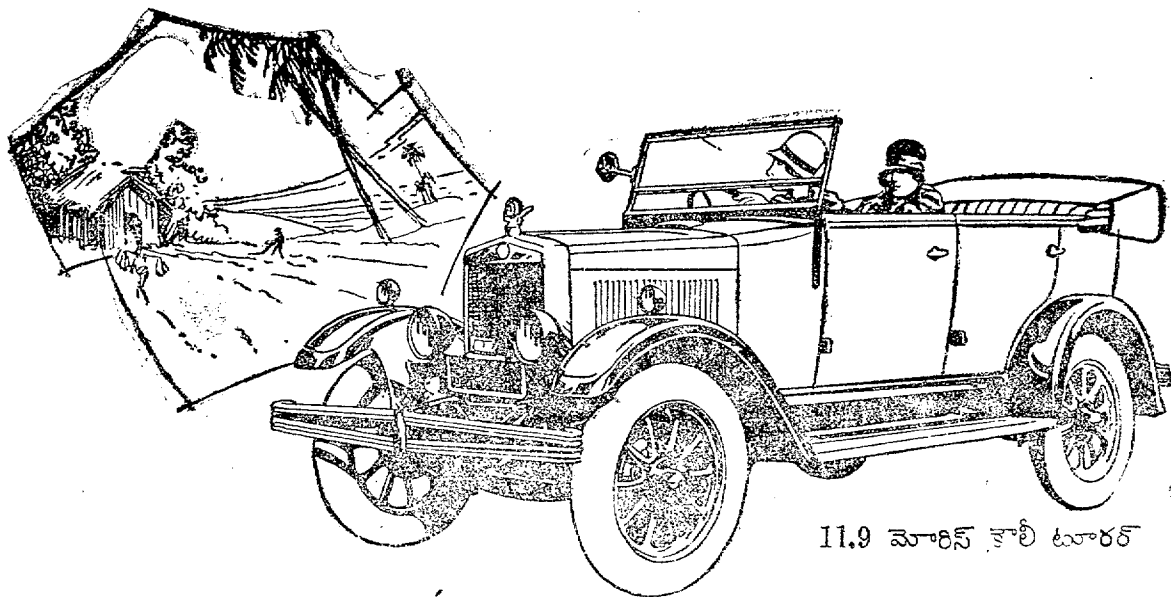
DOES IT TROUBLE YOU? If so Try Sellers Lotus. Honey, the safest, surest and most high-praised Nature's Cure for Eye-diseases. Cure even Cataract Literature free.

SPENCER & Co. Ltd., Madras.

WANTED Inspectors on Rs. 100/- plus Rs. 50 per month as T. A. to organise the Easy Deposit scheme (small premium with high outturn) and to give loan to the local men on co-operative credit lines. Candidates must qualify themselves by purchasing 10 shares of Rs. 25/- if they are not registered as share-holders.

For terms and particulars apply to:—
The METROPOLITAN INDUSTRIAL BANK, Ltd.
172/3, Bowbazaar Street, Calcutta.

WANTED agents to secure proposals for The Ideal Insurance Co. Ltd., having an annual Premium of Rs. 12 & 15. Particulars from The Manager, 54, College Street, Calcutta, or To Kaza Dattiah, Organiser, Vadarevu, Via Chirala M. S. M. Ry.

11.9 మోరిస్ కాలీ టూరర్

**స్త్రీలు నడుపుటకు
తగిన మోటారు కారు**

ఈ 1930 నం॥ 11.9 మోరిస్ కాలీ టూరర్ తయారుచేయు నపుడు వేలకొలది స్త్రీలు నడుపుటకు తగిన సౌకర్యము లన్నియు నిందిమిద్దబడియున్నవి. ఇది చక్కగ యిమడగలిగిన నాలుగుద్వారములు కలిగి నూతన యాక్రెటివ్ గూడి సర్దు పాటు చేసుకొనగలిగిన ముందుసల ముండి, డబుల్ పానెల్ ఎడ్జస్టబుల్ ట్రైలెక్సు గ్లాసువిండో స్క్రీన్ మిక్కిలి సుందరమైనది. దీనియందు అద్భుతమైన ఆక్సిలరేషన్ కొండలపై నెక్కుటకు తగినశక్తి గలిగి సర్వవిధముల నూనె, పైర్లు, పెట్రోలుయందు మితవ్యయము గలిగియున్నది.

సమీపమందుండు మోరిస్ సమ్మవారలవద్దకు వెళ్లి యీ నూతనమాదిరి వివిధరంగులలో తయారైనదానిని పరీక్షించుడు.

మీకు
ఒక మంచి
మోటారు కారు
కావలసినచో

MORRIS

పంపక దాతులు:—

అడిసన్ అండు కో. లిమిటెడ్.,
మాంటురోడ్డు, మద్రాసు.

బెంగళూరు, తిరుచినాపల్లి, మధుర, కల్లికోట, కొట్టాయం.

శ్రీకాకుళం (గంజాంజిల్లా)

ఆంధ్ర ఇన్స్ట్రుమెంట్స్ కంపెనీ, మచిలీపట్టణము

వైకంపెనీ తరపున ప్రచారము చేయుటకు గాను కంపెనీ మేనేజింగ్ డైరెక్టరు గారైన కో.కా. అచోటరావు యొక్క బి. సి. హెచ్. బి. (ఎడింబర్గ్) డి. టి. ఎమ్. (లివర్పూల్) గారును, సెక్రటరీ గారైన యగ్రమిల్లి సుంగయ్యపంతులు, బి. ఏ. డి. ఎల్. గారును, ప్రధానసాఫల్యతైన చెరుకువాడి నరసింహంపంతులుగారును మాయూరికి వచ్చియుండిరి. 15-2-30 తేది సాయంత్రము మాయూరి పురమండలమున బహిరంగభావ జరప బడెను. సభ 5-30 గంటలకు జరుపుదురని ప్రచారము జరిగి యుండెను. కాని పారుల రామి 6 గంటలకు గాని సభ ప్రారంభింపబడలేదు. ఈసభకు మాయూరి పురపాలక సంఘాధ్యక్షులగు హనుమంతు సూర్యనారాయణనాయుడు బి. ఏ., బి. యల్. గారధ్యక్షత వహించిరి. "సహకారము-భీమాప్రస్థము" అనువిషయమును గూర్చి మంగయ్యపంతులు, మాయూరి పురపాలక సంఘముగారు ముచ్చటించిరి.

మంగయ్యపంతులుగారు, తాము చెప్పబోవుది నరసింహంపంతులుగారు చెప్పబోవుదానికి ఉపాధ్యక్ష మనియు ఆంధ్రభీమాకంపెనీ స్థాపనోద్దేశము చిరకాలము క్రిందబుండ్డి యున్నను ఆయుద్దేశమును అనుబంధింపబట్టుట మాత్రము 1925 సంవత్సరమున జరుగలేదనియు, భీమా కంపెనీలకరణను పతేకముగా నుపవ్యాపకములములముగా ప్రచారము సూపుటకు తామే ప్రథములనియు కంపెనీస్థాపించి అయిదేండ్లయిన నరకు తామిట్లు ప్రచారమునకు బయలుదేరినందుల ముంగి కంపెనీని మంచి పు నాడు ల ప యి ని నె ల కొ లి ఏ జా గ్ర త్త గా ప ని చే యు మి న్న ద ని దు జా పు చేయునరకు బయలుదేరినందుల యిప్పుడు తేకయే ననియు ఇప్పుడు కంపెనీస్థిరముగా పనిచేయుచున్నదనియు 26 సం॥ రమున 5 క్విలతులు 27 సం॥మున 6 క్విలతులు, 28 సం॥రమున 14 లతులు 29 సం॥రమున 19 లతులు మొత్తం 42 లతులు వ్యాపారం చేసినదనియు, యిప్పటికి సర్కారువారికి కట్టించిన భూములకు చెండులకుల రూపాయలున్ను పూర్తిగా చెల్లించినదనియు భీమాకంపెనీ లక్షరూపాయలకు వించినదనియు సర్వవిధముల ఈకంపెనీ ఆభివృద్ధిలోనున్నదని చెప్పసాహించుచున్నారని యు ఆప్తర్యముచేతనే ఇప్పుడు ప్రచారమునకు బయలుదేరినారనియు యానవృద్ధి సభ్యుల సానుభూతిని సహాయమును అపే పించుచున్నారనియు చెప్పి తమయంత్రములు చెలియచ్చుటకు అన కాళ మిచ్చినందులకు పోరుటకు నందరము లప్పించి విరమించిరి.

పిమ్మట చెరుకువాడి నరసింహంపంతులుగారు వారి సహజమున మృదుభావతో ముచ్చటలతో ఇతిహాసములతో అనుభవములతో సభ్యుల కడుపులు నవ్వులతో చెక్కలగునట్లు ముమారు గంటన్నరకాలము ముచ్చటించిరి. వారి యుపవ్యాస మందలి ముఖ్యభావములను కొన్నింటినిమాత్రము సంగ్రహముగా నీదిగున బోందుపరచడమయినది.

భీమా కంపెనీలపుట్టుకను ఆలోచిస్తే క్రీస్తుకు ముందు ఆరు వందల సం॥ములక్రిందట ఆరేబియాలో ఎడారులమందు ప్రయాణముచేసే బిడారులకు అపాయము సంభవించినపుడు రాజు వారల కుటుంబములకు యిచ్చే ధనసహాయమును భీమాతత్వము ఇ మి డి యు న్న ది. పి మ్మ ట ప ది యా ర వ కేతాబ్దమున ఆట్లాంటిక్ మహా సముద్రమున క్రొత్త దేశమును కనిపెట్టుట కొరకు ప్రయాణముచేసి ప్రాణములనర్పించిన వారి కుటుంబములకు న్యేయినదేశపు రాజుగారు యిచ్చుచుండిన ధనసహాయమును భీమాతత్వ మిమిడియున్నది. తరువాత మొట్టమొదట సమద్రయానపు భీమాకంపెనీ ఇంగ్లాండులో రిజిస్టరు చేయబడినది. క్రమేపి జీవితం భీమాలు అంగముల భీమాలు, ప్రమాదాలభీమాలు, సత్తన రైనిభీమాలు అనేక రకాలు బయలుదేరినవి. అమెరికావారు భీమా వ్యాపారమును ఇంగ్లాండువద్ద నేర్చుకొన్నప్పటికి యిప్పుడు అన్ని దేశములలోను వాకే భీమా వ్యాపారమును అగ్రస్థానమువహించి సగటున మినిషి 1 కి రు 2000/- భీమాచేయుచున్నార. ఇప్పటికి ఇండియాలో సగటున ఒక్కొక్క మినిషికి రు 2/- మాత్రమే భీమా జరుగుచున్నది.

భీమామొత్తము జనులు యావన్నుండి భాగ్యవంతులు కేదలు నాగరికులు గ్రామస్థులు పనివాండ్లు అందరి యొక్క నిలవమొత్తము ఒక దేశముయొక్క భాగ్యము ఇన్స్ట్రుమెంట్స్ మొత్తమునబట్టి తెక్కచేయబడును. దేశమునందలి ప్రతి సంస్థయున్న స్త్రీమరు కంపెనీలు రైల్వేలు బ్యాంకులు ఫ్యాక్టరీలు మన్నగునవన్నియు భీమామొత్తము నుండియే పెట్టుబడిని గ్రహించుచున్నార. గతమహాసంగ్రామముందు కొన్ని దేశముల పాలకులు యుద్ధమునకు గావలసిన మొత్తమును భీమాకంపెనీల

వద్దనుండి అప్పుతీసికొనియుండిరి. భీమాకంపెనీల రక్షకత్వము భీమాతత్వమునందే ఇమిడియున్నది. భీమాకంపెనీలు దివాలా పొందబాలవు. ఓరియంటల్ కంపెనీ పుట్టిన ఆరేండ్లకు బాంబాయిరాజధానియందు షేరువల్ల అనేకమంది చనిపోయినను ఓరియంటల్ కంపెనీ పడిపోలేదు. 1917-18 సం॥రములలో ఇన్స్ట్రుమెంట్స్ జ్వరమువల్ల అనేకమంది చనిపోయినను ఏ ఇన్స్ట్రుమెంట్స్ కంపెనీయు నష్టమును పొందలేదు. అమెరికా దేశములోగూడ ఇన్స్ట్రుమెంట్స్ జ్వరమువల్ల అనేకులు మరణించినను ఏ ఇన్స్ట్రుమెంట్స్ కంపెనీగూడ చెబ్బడినలేదు.

దేశ భాగ్యానికి పునాది వర్తకము. వర్తకమునకు పునాది పెట్టుబడి. పెట్టుబడికి పునాది పరపతి. పరపతికి పునాది భీమా. భీమాలేకుంటే ఆయా లేదు. భీమాచేయని సరకుమైన అప్పు యివ్వరు. ఒకవ్యక్తికి కలిగేనష్టమును సంఘము క్రితచేయడమే భీమాతత్వము. ఒక కుటుంబములో ఒకరికి గ్రహచారం తబ్బింది చినప్పుడు తక్కినవారు వాని కుటుంబమునకు సానుభూతి చూపించడమే భీమా. ఒక కుటుంబముజనుని మరణించినప్పుడు

వాని పిల్లలకు జీవనోపాయం తక్కినసంఘం కలిగించకపోతే ఆపిల్లలు చెడిపోతారు. వారిలో ఎవరయినా దేశాభివృద్ధికి సంఘాభివృద్ధికి తోడ్పడువా రగుదురేమో సంఘం తగుతన తీసికొని వారికి విద్యాబుద్ధులు చెప్పించినయెడల; ఆలాగు జరిగించినయెడల వారు దుర్మార్గులైతే వారి ప్రవర్తనకు సంఘము బాధ్యత వహించవలసి యుండును. ఒక కుటుంబ యజమాని కాలంచేయడంవల్ల అతను ఆర్జించే సామ్య యిక రాదుగనుక సంఘమునకు నష్టం కలుగుతుంది. కాని అతడు జీవితకాలం లోనే తాను ఆర్జించుచున్న ధనమును సరిపడునట్లు భీమాచేస్తే సంఘానికి మరి ధనవత్తం వుండదు.

మనదేశంలో భీమావ్యాపారం వృద్ధిపొందక పోవడానికి కారణం జనులయందుండే వేదాంతజ్ఞానమే. ఎవరికైనా ఆపద వచ్చినంటే పూర్వజన్మకృతం అనుభవించా లనేవారేగాని అయ్యో వాని కి కొంత సహాయం చేతాం వాడు కూలిపోకుండా చేత నయినంత సహాయం చేతామని ఊహించే

స్వల్ప దర! ఫల మధికము!! పూర్తితృప్తి!!!

100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నారు

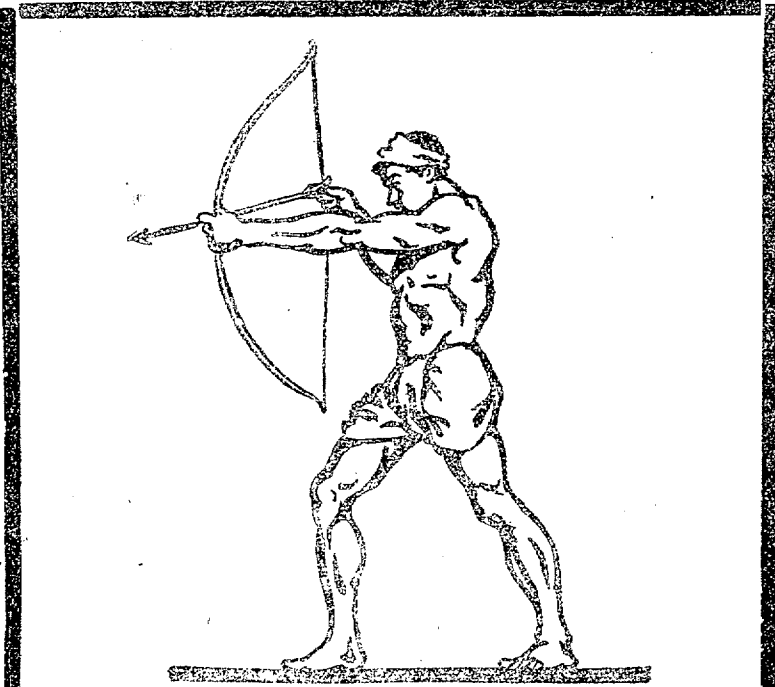
లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిల్లలు మొదలు ముసలివారి వరకు అందరి మందము, మలబద్ధము, పడిసెము, దగ్గు, గూరలు, శీత లముచే కాళ్లు లాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కలయందు నొప్పి, అవరణిర్ణ కాలముందు తలనొప్పి, చలిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగు, ఇన్ ఫ్లుయెంజా ఇంకను అనేక వ్యాధులగు గుణపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించిన నాడు, స్నానమునాడు (కస్తూరికి బదులుగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను, 2-3 తమలపాకులలో నమలి మింగవలెను. సాంకామిక కోగులతో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను నేవించిన ఆరోగ్యవృద్ధులగు వగుదురు. ఈమాత్రల సీసాతోగల అనుపానపత్రమును చూడుడు. 800 మాత్రలుగల సీసా 1-కి 4 అణాలవంతున ప్రతిపా పులోపలను దొరకును. పోష్ట మూలకముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు రు 2-12-0, 25 సీసాలు రు 5-8-0.

సారస్వతానవం:-- మొదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మొదడు దుర్బలమువలన గలిగియుండు సమస్త వ్యాధులను పరిహరించి నరములకు మంచి తాణను. కృత్వదిని కలుగజేయును. సంగీతపాటకుల కంకశ్వరమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పాడనుపాడను ఉత్సాహమునింపును. బలహీనతన స్త్రీలు సైత్తిడును (సైత్తినిోరు చాల మెత్తగావుండుటవలన). మాట్లాడను నడుననుకొని పిల్లలకు సంతోషింపిడి. 6 బొట్టల సీసా 1-కి రు 1-0-0. పోష్టభిరులు ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

సూరబల్లి

—కషాయ—

దీనిమీదనుండు గుర్తుమాదిరిగ

పనిచేయును

రక్తమును పరిశుభ్రపరచును. నూతన శక్తినిచ్చును. మంచియాకలిని పుట్టించి ఎక్కువబలమును నమ్మకముగ నిచ్చును.

C. K. SEN & Co., LTD.
29, Colootola Street, CALCUTTA.

100-కి 51 వంతున ప్రస్తుతము పనిచేయుచున్నవి.

వేగువ్యాధులన్నియు అన్నకోసమువలన కలుగుచున్నవి

వేగులలోని వ్యాధులన్నియు సాధారణముగ ఉష్ణప్రదే
శములందు సంభవించుచుండును. ఈ వ్యాధులు అన్నాశయమున
దు ప్రారంభమగును. ఏలనగా దీనియొక్క ముఖ్య కర్తవ్యము
వేగులను సంరక్షించుట. గనుకనే తరుచుగ జీర్ణకోశమునకు ఆహారము
సరిగ ననులకయే పోవును అప్పుడప్పుడు వేడిగను ఎక్కువ
వచ్చుగను నుండును యిట్టి లోపములను సవరణచే
కుకొని సమశీతోష్ణమును సరిగా జీర్ణమైన ఆహారమును కొద్ది
గ వేగులలోనికి పంపుచుండును. ఇట్టి పనులయందు అన్నాశ
యము బాగరూకతతో మెలగని పక్షమున యాపని అంతయు
వేగులపైన బడి తదుపరి అతిసారము మలబద్ధము మొదలైన
వ్యాధులు కలుగుచుండును. కాబట్టి యిట్టి వ్యాధులవలన బాధ
పడువారు జీర్ణాశయము విషయములో తగు జాగ్రత్తగిరి
తాళవలె వ్యాధి నిర్మూలనమార్గమై సరిగ జీర్ణముచేయుటకు
కొద్దిగ 'Bisurated' Magnesia వైసురే టెడ్ మగ్నీషియా
నీటితో పుచ్చుకొనుడు. ఇది తక్షణమే ఆహారమును జీర్ణముచేసి
వేడుగుల తయారగు పులిసినద్రవములవలన ఆహారము సాగుట
నాసి, తియ్యగనుండునటుల మార్చి వేగుల వంటియుండు చర్మ
ముపై కలుగు మంటల నాపును. ఈ విధముగ వైసురే టెడ్
మగ్నీషియా 'Bisurated' Magnesia జీర్ణకర్తయిండుండు
లోపముల సవరణచేసి, సరిగ ఆహారమును జీర్ణించునటుల జేసి
జీర్ణాశయములను స్వాధీనముచుండుకొని వేగులను సంరక్షించ
గలదు.

మైసూరు అగ్రికల్చరల్ డైరీఫారమ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్ బసవన్ గుడి, బెంగళూరు

లైవ్ స్టాక్ ఇన్ స్ట్రూమెంట్స్

పందెపు గుట్టములు, పోలో పొట్టిగుట్టములు,
వేటగాండ్ గుట్టములు ఏనుగులు, యితర పశువులు.

వ్యాధి, ప్రయాణము లేక ఆకస్మికపురుగులములను అంగీ
కరించబడును.

వెంటనే వివరములను గ్రాయుడు.

మేనేజింగు డైరెక్టరు,

బెంగళూరు.

ఒక ఔషధ విసోదము

మరియు

కలరా నివారిణి

హాడ్వోటీస్ అరికులేరియనుండి

తయారు చేయబడినది

ప్రస్తుతకాలమునందున్న వాటిలో అమోఘమైన ఔషధి.
కలరాను, అతిసారమునకు ప్రప్రథమ మోతాదే గుణవిచ్చు
చున్నట్లు గొప్పవైద్యులచే నిర్ధారణ చేయబడినది, అనుకూలమైన
భరలు రు. 0-15-0, 1-12-0, 3-4-0.

ఫార్మికోలాజికల్ రిసెర్చి ఇన్ స్టిట్యూట్

పోస్టుబాక్సు నెం. 504, మద్రాసు. పి. టి.

విన్నపము

మాకు ప్రకటనైన ఆయుర్వేదోషధములు కావలసిన
యెడల వెంటనే ఈ క్రింది విలాసమునకు గ్రాయండి. శరీర
బాధ్యమునగుల్ని, ఏసలహాకామినిను మాకు వ్రానే తగు
కోషధమును నిర్ణయించి పంపగలము. ఒకసారి మాతో పరి
చయముచేసిన మీకే తృప్తినిచ్చును. కేటలాగు ఉచితము.
58 ఆర్డరనాయనశాల, ముక్త్యాల (కృష్ణా)

నాట్యకళానుబంధము

వేల్పుకత

శ్రీమదజ్ఞాడ ఆదిభట్ల నారాయణదాసుగారు

హరిదాసులు - హరికథలు

బహుభాషావిశారదులును, గానకళాకోవిదులును, నాట్యకళాప్రచారులును, హరికథా
నిర్వహణదక్షులును, పండితవర్త్యులు నగు శ్రీమదజ్ఞాడ ఆదిభట్ల నారాయణదాసుగారు "హరికథ"
లనియు, "కాలక్షేపము" లనియు, "భగవద్గీత" లనియు, దేశములో వాడుకయందుండు కళాప్రదర్శన
ములకూర్చి వాని నిర్వచనస్వరూపములను, వానిప్రయోజనములను, హరికథలను జెప్పవారి యర్హత
నర్హతలను ఈవిగువవ్యాసరాజమందు విపులముగ చర్చించియున్నారు.

వేల్పుకత నిజగతము దగనుండి పుట్టించి తనలోనే యడం
చును నాటాడుకొను నొక యోజుక దినును. వేల్పుకత యనగా
నట్టివేల్పు జగమున కొనిర్చిన మేలును వివరించుమాట. వేల్పు
కతను బట్టి తన తోటివాటిగారిని వెళ్ళుకలమంది నొక్క
మృగే చిన్నపెద్దల నాలుపాలు మాటలం బెద్దప్రాద్దు నిండు
కొలుపునాలుమల స్పృశింపి తేలుగల చదువరులు, జగమున
నొకరిద్దరికి మించి యెప్పుడైన నెప్పుడైనం బెక్కిండ్లు బ్రతికి
యుంబు మిక్కిలియగును. వేల్పుకత విన్నవించినవారు, వేల్పు
బాసయందును, దెలుగు మొదలగు నచ్చనాట పల్కలందును
మేటిచదువరుల మెప్పించగలిగి తమంతదాము పన్నిన యాట
పాటమాట మాధుర్య నాటివీన రూపని తనమానిసి మేల్పు
తులు సబాముగా జగమున నలరలయుండుగాని యెరులయొద్ద
నేర్చుకొని యెరువనామ్మ బడాయుచువు వారేపాటియం
గొఱగానేరరు.

వేల్పుకత యాటపాటల డాబుచేయువారు
తెక్కితెక్కి గన్న మలకాకులవలె దెలియని వారలం గొంత
దనుక మోసమున్నను దుడసు నగువాలు బొందకమానరు. తెల్వి
కేలులు తిమింజులందాము గల్గినయందు గాని యెంతనేర్చుకొని
యెరులయొక్కన్నప్పటికిం గుక్కతోకవలెం దిన్న బడనేరవు.
తగులమునజిక్కినాట్లకక్కర్రికిం దేవులాడుచు మేటిచదువరు
లనిపించుకొనుటకై యెరులయొక్క తతమదేవలెంత తన్ను
కొన్నప్పటికి నిక్కము వన్నెనాకుల నొక్కంతయుం గడన
కెక్కజాలరు. ఆటపాటమాటల నెవమునగుడు గడ్డుమార్చు
కొనడంబాటపడువారిలో నెందైనజగమును సాజమైన తెల్వి
తేలులందవు. డొపిరితీసికొనుటవలెదెల్వియెవరికైన దనంతట
దానబునలెగాని యెరులయొద్ద నేర్చుకొనవలెకాదు. కీడు
మప్పునచ్చుం గాని మేలుమప్పు వేల్పునకు దిప్ప నొరులకవలను
పడదు. చంపగలరుకాని ప్రతికింపనేరెదము?

కావున మానిసులచదువు సంబంధ ప్రాంతకోతలు మొద
లగుపడిట్లన్నయనుమొ త్రముపై నూటికిదొంబదిపాళ్లు కొంటె
పన్నీకలే. సాజముగా వేల్పువలనమేలును, మానిసివలన గీడు
ను జగమున సుమారుట తప్పనిపనులు. వెళ్ళునేయొద్దకొ
క్కకమాట జగమునొజ్జరూపున నెప్పుడో వేల్పు, మానిసియె
పాడమితోటిపాటి వారలం దానెద్దియుంగోరక తనయాటపాట
మాటలదానెట్టి యిరుములకు లోనయ్యునిండుతనినిదిడు మేలు
త్రోవన్నడికించు చుండునేమా?

జగమునొజ్జయు, మట్టిమాతని వెప్పునేతన నడుమకొను
వారుడప్పక దక్కిన మానిసు లందఱుం జగమునకంటెనెక్కి.
మానిసి గుఱుతింపవలెకాని కేల్పు బాస, నేజగమునొజ్జ తెలిసి
కొనగల్గెనో కాని వేల్పుబాసయని యజ్జగమున వాత ప్రాతల
స్వల్లడింబెరు బాస, మోసకాండ్రు పన్నిన పిసాచి బాస
యెకాని వేల్పుబాస కానేకాదు. ప్రాద్దు నెల, చుక్కలు,
సుబ్బులు, మెఱుపులు మొదలగు మింటి రూపులు ప్రాతగా
మట్టియునుములు, కడలియలలు గాలివానల కొద్దిల చుట
లుగా వేల్పుబాస వెలయుచుండ నాబాసను మానిసిరూపున
వెలయు జగము నొజ్జవెట్టి యెజ్జో, తెలిసికొనెనో వేల్పుబా
సనిక్కము రూపెట్టిన జగము నొజ్జతప్పక దన యిచ్చకొలది
చెప్పటకు మట్టి మానిసియెనకు ముమ్మాటికిం బని కి
రాదు. ఇవిప్రాచ బల్కలనియు నిద్దివేల్పు బాస యనియు
నెద్దియో లేనిపోనివాతగీతలు, చదువులు, పాటమాట పదై
ములు, కూడుగుడ్డు గడించుకొను నెవమునక దన తోటిపాటి
వారలకన్నకానెక్కన తెలిసిన చదువరివలె డాబుచేయుతుం
టనిమానిసిక సాజముగా బట్టు తెవులు కాబోలును. చావు
పుట్టువులందునలే మానిసులు తిక్కినబ్రతుకు పోడెములన్నింటి
యందు నొకరికంటె నొకరు గొప్పవారుగాను, కొద్దివారును
గాను, తెలిసివారుగాను, తెలియనివారుగాను, మంచి
వారుగాను, చెడ్డవారుగాను, మట్టిమొదలు నొక్క తీరు
వారే, ఎవరి బ్రతుకు నకై వారు తంటాలు
పడు వారే మో. వేయేలా యెకోర్కి యును

లేక జగమునకు మేలు సల్పగల తెల్వి దినును జగమున కంత
కాసరా యను. వేల్పుకత నింకెద్దియుం గాదేమా? మేని
తెల్పులందఱుండునలో దా మొందొలకు గీడ్డొ చేయక
బ్రతుకు మట్టిపీలులేదు కాబోలును బెక్కిలా? మయి తెల్పు
లందఱును గీడున బుట్టి కీడున బ్రతికి, కీడున సాజముగా బొల
యక తీరదేమా, మేనితెల్పులం దెక్కుడు తెలివి తేటలు కల
వారమని యనుకొని విట్టివీన మానిసులు, సాజముగా జగమున
కెక్కుపు చెడుగు సల్పగల కొంటెమాతలే తెలుమ కావచ్చును.
తోటిపాటియునురుల నొప్పించి కీడు చేయకమేని తెల్పు
లైన నొక నిముసమేనియు బ్రతుక గల్గిరమట యాకసముబ్రద
లై నడచుటవలె చిచ్చిమాటయో లేక బక్కరి పల్కొ గాని
నిక్క మొక్కింతయుం గానేకాదు. బ్రతుకాసగాని మతే
కోర్కిగాని లేక తన యొడ తెలుగక యెప్పటికప్పుడే యెల్ల
పనుల న్నెఱపు జెంది తన యిడుమ కొకింతయుం గుండకచ్చు
గా నొకలకు హాయి కానించు కోర్కిచేతనే బ్రతుకగలయేజగ
ము నొజ్జవంటి జోగియో తప్ప దక్కిన నేమాననీయు నాట
పాట మాటలస్వల్లడించు వేల్పుకత బక్కరి పోడయో లేక
వెంటనేవేసమో యునుగా వేల్పుకత కానేకాదు.
నిజముగా నిజగతమునందలి కతలన్నియు బ్రతుకుకతలేగాని జగద
మునకెల్ల గతమును వేల్పుకతయెట్లగును? ఆకలి,దప్పి నిద్దురలాద
పనీక మతేకోర్కియుం బాడమనీ కొరులకనుమంతయుం గీ
డు గానింపనీ కెప్పుటి కొక్కపొల్లి న్నిండుతనియొద్దుల
తో నెట్టి వెఱుపుచెందనీక హాయిగా బ్రతుకు తెరువర నిముస
ముగా దెల్పగలిగిన యాటపాట మాటలు వేల్పుకత యనదను.
అట్టికతయే జగమునొజ్జ యెవరికెప్పుడు చెప్పెనో? యెవ్వ రొ
డ్డెక్కి హాయిగానిరో? వేల్పునకే యెటుక. వేల్పుకతయెట్టిదని
వివరించి వ్రాయుట మింటి వెయ్యక ప్రక్క నుగ్గడించుటవలె బా
త్తుగా నుబునుపోని పనియైనప్పటికి నొరులకోర్కినై నాలోచి
నట్లెల్ల తెలిసి తెలియకట్లు వ్రాయవలసి వచ్చెను. వీరమోర్తి
కనికరము సింగరము నగవల్లరములు యేవెఱుపులను తొమ్మి
ది తీరులతలంపు రూపులీలేని జగమున్నట్లు తన మాటకై యె
కప్పుడనుకొనుచిం కొకప్పుడేతలంపును లేక హాయిగుంట
యావేల్పునకు సాజముకాబోలును. ఈజగమంతయు స్వేల్పుక
తయే. కతికుగాను నేటులందవుగా? ముక్కుగబ్బులు నాల్గ
చవులు, చూపురూపులు, మైదాములు, చెవివిన్ను లీపడివేసము
లతో దనకంటె నొండుదినును కనని యచ్చ తెల్వి, నిండుతనివి
యెప్పటికొక్క తీరు గు నోర్చి యెన్నటికిం జెడని
హాయి యుం ద న కు సా జ ము లు గా
నలరువేల్పు తిప్ప మతేదినును నిజముకాదుకనుక నిజగతముం
తయొంగల్లయనియు వేల్పుదిన సాకగిటియే నిక్కమనియు
దప్ప కెల్లప్పటి కొక్కతీరుననే కోర్కియునేకనిండు తనివిం
గొన్నివాడు నిక్కపుచదువరి మిన్నవాడగివేల్పుకత నిర్వచించి
తా నొడ్డుచేరి తనతోటిపాటి వారి నొడ్డెక్కింపగల నెఱుజాణ
యెవ్వడో? మంచుగడ్డతో జలికాయకొన దివురు చెడకువలె
బ్రతుకుకోర్కిందేవులాడు తెల్విమాలిన మానిసివలననేతలంపుకై
న నడనివేల్పుకతయొక్క పల్కకన్న తెలుగుల నిన్నకు
న్నతోగి నడువడివలనదప్ప మతేయెవ్వరం దెలిసికొన నలసికానే
రదు. ఈజగమంతయును హుళకే. లాడలాట్టయే. యెత్త
కల్లయే. వెట్టి కగపడు బొమ్మయే. జన్నియందలి తెలంపే.
యెండమావులే. రిక్తబుడే. ఇక్కొలము లీగడ్డిగొప్ప లీ
పెండ్లి పేరంటకము లీతెల్విమాలిన మానిసుల పడిట్లన్నియు
నొటగానిపనులే. నట్టిపాల్ల యచ్చకల్లం నగువాటు బ్రతుకేద
ట్లుండనీ, మేలుంగాదు కీడునంగాదు, ఇదిరాలెడు మట్టిపోలేదు.
ఆక స ము పుట్టు నా పెరు గు నా లేక గిట్టునా?

అధ్యక్షులను పిచ్చుక తననీడతో బోరాడి కోరి యున్న వనటంబున నృజులముల దాగిన నంత యంతయునృజుల తిరిగి బయటకు బయటకు పుట్టి పోయి తెలిసి తెలిసి కడతె గని తెలుసు తెలుసు నొకటానుంటును నాదియనుకలంపు చిక్కనందగులకొన్న మైతలొప్పనం తిప్పని నాజును. వేల్పు నగా నిక్కము దినుకు, వేల్పు కతయనగా నిక్కము నెటి గించు వెరపు. నిక్కమును వేల్పుకత నిక్కమును వేల్పునకే యెటుకగాని గడియగడియకును మాటుచుండు బ్రతుకునకే దల్ల డిల్లు మైతలు పెట్టెలుగఁ జాలును. తాగోరు కొన్నట్లైన దైనఁ గలగనగల్గునా? ఈనావ్రాతయుంగూడఁ గలలోని కలయే. మఱియు నావేల్పుడించునాటయే. కావున నేకతము ననో యిప్పటి గీసిచ్చి తెలిసి తెలియని వ్రాత నిట్లువు తేలు తెనుగున వ్రాయవలసినచ్చెను. నీవెన్నఁ జేరెట్లుమునైన నెటుఁ గవు కాని యొనప్పటి కీవెన్నిచేని గట్టుముంజూరితి వసుకొని యాగట్టు మేపాటిదో దాని దేరంగో మఱియొకప్పుడేమి చేయు చున్నదో తెల్పుచున్నట్లున్నది వేల్పుకతంగూర్చి నన్ను వ్రాయ మనుట యును. నేనందుకీ య కొ నుటయును; జగమునందలి మైతలువు లెల్ల నెరియంత వారు వారొకరి కొక రెందునుం దీసిపారు. హెచ్చు తగ్గులకు మేరలేదు. కనుక నెల్ల మైతలొందనకుఁ దక్కువ వానికిఁ దానెక్కుడు, మఱి క్కువ వానికిఁ దాదక్కువు. కనుక మానిసులందఱు నెరియంత వారువారు. ఉన్న దినును తప్పలేని దినునెవరైనఁ దెలియుటెట్లు? మఱి తెలియనిది తెలుపుటెట్లు. ఎన్నడు న్నేని కల్లదినును తలఁపునఁ దోచనే తోచదు. వెల్లనకుఁ జీకటి యగపడునా? కావునఁ దెలియఁబడిన జగవెల్ల నిక్కమే. జగమంతయు స్వేల్పు పన్నికయే. కావున నిక్కమును వేల్పు పన్నికయుంగూడ నిక్కమే. వేల్పుటిచ్చుటకు నృజువేల్పునకుం బ్రాద్ధనకు స్వేల్పం గనవలె వానికి సింహయు నుండునే. వేల్పు నిక్కము కావున వేల్పు వేసమకు నిజజగమంతయు నిక్కమే యని యొప్పుకొన క తీరదు. వేయేల వేల్పు యాజగ విజ్జగమే వేల్పు. కనుక యి జ్జగమంతయు వేల్పుకతనే చాటుచున్నది. వేల్పుకాని దినును తేనే లేదుకాన వేల్పుకతను వెల్లఁజింపని దినునే యిజ్జగమునలేదు. చెవి, కన్ను, ముక్కు, మేను నీయెదింటలో మైతలువు తల నొట్టెముదట చెరియుంటును గతము. నలివు, రూపు, గబ్బు చవి, తాకుల న్వర న గా మైతలువు విని

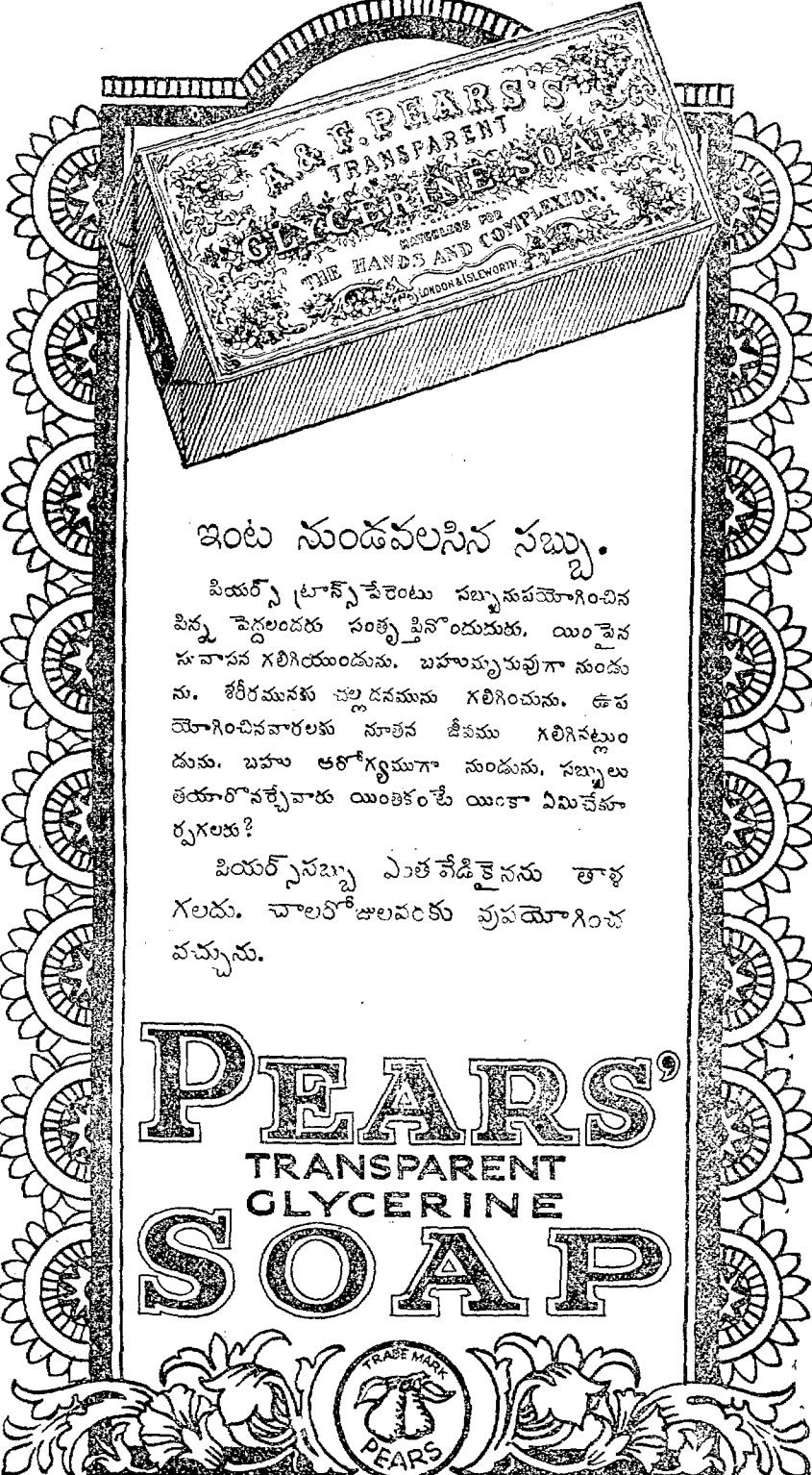
చేత నేను ను వి ప్ప డి క ముండు కడఁపది జరుగుచున్నది కాబోవునది గోపంగూర్చియొనఁ దా దెలిసికొని యొరులకు దెల్పగల్గుటయే నిన్ను నేను కేళులం గూర్చి మెండుగా దెలుపగలుగ నదియేను నాల్గు. ముక్కు చూపులంబట్టి మైతలవు తెలిసికొనుట కంటే నేదెనునుంగూర్చి యొన జెచితనే వెయ్యివేల రెట్లెక్కువగా దెలిసికొనగలదు. కనుకనే వినికి కిరవకు నాదల మొగదలం జెవులఁడలసి వచ్చె ను. కను, ముక్కు, నాల్గు తోళ్లు మాయబడినపుడు చూపుగబ్బు చవితాకు లెర్పియు స్పృగరారు గాని చెవులుముసి కొని యూపిరి బిగబట్టినప్పటికి దడ యునురు గాడ్చు పద్దు మైతలొన్నకు వినబడక మానదని నన్ను బట్టి నేననుకొనెదను. జగమంతయున్ దానేయరు నాకసము తోడిదేనలివు కనుక బ్రతుకంతయు నలివురూపే. నలివొక్కటియే విత్తుగాలి విచ్చు నీరుమన్నులకూడిక హెచ్చుతగ్గులవాసిం దోచితోచని యీ జగమంతయున్ దానే యగుచున్నది. వేల్పుకు న్ను లివునకు న్నాసి నీటికినీటి సుడికివలె లేనేలేదు. ఒకచుల ము వేవేలవంతులకు లెక్క పంచి గడింపవచ్చును గాని తలంపు చేత ద ప్పు మట్లెల్లయిన నావే వేల వంతు లలో నొకవంతు తెలిసి తెలుపవలెకానట్లు చెవియాసికొను నప్పుడు విననకు. నుసురులపద్దువెయ్యివేలవంతులుగా లెక్కించి పంచినప్పుడవంతులలో నొకవంతు నలివువేల్పుని తెలంప నలసి యుండును. నలివేవేల్పు. మఱియు వేల్పువలెని యెట్లో లెక్క లేలేను కనుక నలివురూపైన యాజగమే వేల్పుని తెలిసికొన కతీరదు. కీడుమేళ్లు రెండునుంగూడిన దినునీజగము కావునఁదా గుడుచుకీడునకుఁ గుండక మేలునకుఁ బొంగకుండంగలిగిన మానిసి యొక్కఁడే జగమునొజ్జులవేల్పుకత తెలిసి తెలుపఁగల నువ్వగ మేల్పంతికాగఁడు. బంగరులోని వేయివేలవంతులలో నొకవంతు బంగరేయవట్లు వేల్పుకతవిచ్చిందంగలమైతలువు నిక్క ముగా నల్లవేల్పురూపే. కనుక మేనితాల్చుబ్రతుకంతయు స్వేల్పుకత రూపేమే తెలిసింతుటకు వేల్పుకతయు మానిసులు కుడుచుటకువంతయుండప్పనిదినునులుబరులందనకుగూడనేపని యన్ని వంతలనృజులించునో యవంతయునాటపాటాటలు రూ పును మేల్పుకతయే. కా బట్టి త మ తో టి పాటు వార లె క్కు మే గ్గా విం చు నె ట్టి వారు

పూజ్యమైన వివాహబహుమతులు

మానవ యుగ వేర్వేలైన సావారలచే తనూరూపడిన వ్యవస్థమైన వేసి బూరూ, మఱు చే పొదూబడి, మా పూర్ణ బంధుగలిగిన అమూల్యగలను కొనుకు. అవి మీ యాకృ తిని వృద్ధిపొందించి, గృహమును యలకరించగలవు.

సురాజ్ మల్ లల్లాభాయి అందు కో.,

హిందూదేశము, బర్మాలోను వజ్రములు, నగలవర్తకులు,
313 ఎస్లెన్ డ్, మద్రాసు.

ఇంట నుండవలసిన సబ్బు.

పియర్స్ ట్రాన్స్ పేరెంటు సబ్బునుపయోగించిన పిన్న పెద్దలందరు సంతృప్తినిపించుదురు. యింతైన సువాసన గలిగియుండును. బహుమృదువుగా నుండు ను. శరీరమునకు చల్లదనమును గలిగించును. ఉపయోగించినవారలకు నూతన జీవము గలిగినట్లుండును. బహు ఆరోగ్యముగా నుండును. సబ్బులు తయారొనర్చేవారు యంతకంటే యికా విమచేమా ర్పకలరు?

పియర్స్ సబ్బు ఎంతవేడికైనను తాళగలదు. చాలిరోజులవరకు వ్రుపయోగించవచ్చును.

PEARS' TRANSPARENT GLYCERINE SOAP

గాని వారందఱు స్వేల్పుకత వెల్లడించువారేయని తెలంచక తీరదు. బంగరపత్తెరమునకై నవ్వోచిచేర్చకావలయును కనుక వేల్పుకతను వెల్లడించుటకు నాటపాట హటలుండక తప్పదు. ఆటపాట మాటల సొగసుం దెల్పి తేలును గని పెట్టయిన చదువరులు జగమును మెప్పించు లయకాండ్రకన్న నరుదుగా నుండురు. నిక్కమునుచూచి యకాదెల్లవుడు ద్వనలే దన తోటి సాటుమై తాల్చుకొని హాయి గ నుండగోరుచుండు ను గ ను క నెట్టివానికన్న గూర్తున్న నిక్కపు వేల్పు మఱొండుకాదని తెలిసికొనుట కచ్చగమృకతప్ప మఱి వెరపులేనేలేదు. బ్రతుకునుడిగాలి నొట్టొని పోవునాతలంపుల తప్పుపోకదలనిద్దాని చూచుచు మన్నించు వెలుపునావేల్పు నెనరుమై గావించుగాక.

“శారదానవలలు”

10 వేలు ఉచితము-కడునవ్వుపుట్టించును
యీనెల 10 వ తేదీలోగా ఆజా స్థాంపు పంపువారికే
ఎ. సాంబమూర్తి, చికాకోల్, గంజాంజిల్లా.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును నుగించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు రూ. 1-0-0. ప్రతిప్రశ్నకు రూ. 0-4-0. ప్రశ్న వ్రాయుకామును తెలుపవలెను. వి. పి. 0-4-0 ఆవును.

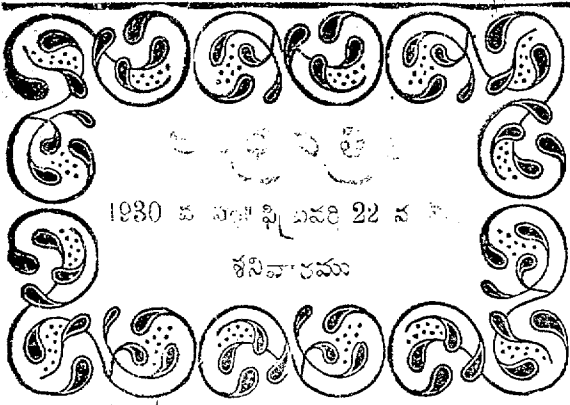
గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి. P. O.

B. HARRY & SONS.,
HARMONIUM MANUFACTURERS.

ఈ గూగును చిల్లరనుగా నూచే తేగూగు చేజుబడు హోగ్గొనియములు కలకత్తా యుండు యన్ని కంపెనీల కంటే చాకగను, మొత్తము గను, చిల్లరగను కూడ దొరకగలవు. అన్ని విధములైన హోగ్గొనియములకు కావలసిన భాగములు దొరకును.

ఉచితముగ దొరకు క్యాటాలగు కొరకు వ్రాయుడు,
50, PREM CHAND BQAL STREET, Calcutta.

మద్రాసు రాష్ట్ర పరిపాలనము

1928-29 సంవత్సరపు మద్రాసు రాష్ట్ర పరిపాలన నివేదికమును ప్రచురించుచు, పిమ్మట సంవత్సరములను గూడ ప్రభుత్వమువారు పీఠికలో వివరించిరి. వీరి యభిప్రాయములు, నిజస్థితిని పూర్తిగా దెలుపకపోవుటచే, నివేదికయొక్క విలువ తగ్గుచున్నది. 1929 సంవత్సరమునందు, పైమను కమిషను, రాజప్రతినిధి ప్రకటనము, రాండు టేబిలు సమావేశము, సెంట్రలు కమిటీ రిపోర్టు వివాదమున కడమిచ్చెనని, పీఠిక దెలుపుచున్నది. శారదా చట్టము గూర్చి, తీవ్ర వివాదము చెలరేగెనని సూచింపబడెను. రాజప్రతినిధి షరతుల ప్రాముఖ్యము వివరింపబడెను. రాజీయ సంస్కర్తలు కార్మికుల సహాయము బడయుటకు విశేష ప్రయత్నములు గావించినను, వీరికి ఫలింపలేదని, నివేదిక చాటుచున్నది. పైమను కమిషను చెన్నపురికి వచ్చినపుడు, కాంగ్రెసు పక్షమువారు బహిష్కార ప్రయత్నముల గావించిరి గాని, వీరి సంచలనమును పాటింప నవసరము లేదనియు, ప్రత్యేక పోలీసుచర్యలతో బనిలేక పోయెననియు, సూచింపబడెను. బహిష్కార ప్రదర్శనములు శాంతముగ జరుగుటచే పోలీసువారి సంచలనమున కవసరము లేకపోయినను, బహిష్కార ప్రదర్శనములు విజయవంత మయ్యెనని, ఎల్ల రంగీకరించెడి విషయమే. బ్రిటీషు మంత్రులు గూడ బహిష్కార విజయమును గుర్తించిరి. పైమను కమిషను సభ్యులుగూడ బహిష్కార ప్రాబల్యమును గమనింపక పోలేదు. పైమనుకమిషను చెన్నపురికి వచ్చిన రోజున, ఆ ప్రయత్నముగ హారతాళము పూర్తిగా జరిగెను.

ఎట్టి ప్రోద్బలము లేకనే ధుకాణములు మూసివేయబడెను. హారతాళము పూర్తిగా నవసరము గాంచెనని, నివేదిక దెలిపిన విషయము సత్యదూరము. పైమనుకమిషనువారు తమవిచారణను నిరాటంకముగ జరిపిరిని, నివేదిక దెలుపుచున్నది గాని, పేరెన్నికగని ప్రముఖులు కమిషనువారి ఎదుట సాక్ష్యమిచ్చియుండలేదు, దెలుప నక్కరలేదు. చెన్న రాజధానియందు, కాంగ్రెసుసంచలనము పెరుగలేదని, రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. పెరుగనిచో, సాంబరూర్తి అన్నపూర్ణయ్య మున్నగువారలను నిర్బంధింపవలసిన యవసర మేమి గలిగెనో తెలియదు. గాంధీమహాత్ముని ఆగ్రహదేశ షరతులను, కద్దరుకును, విదేశ వస్తు బహిష్కారమునకును తాత్కాలికముగ ప్రోద్బలమొసగెనని, ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించిరి. మహాత్ముని షరతులను, ద్రవ్యవిషయమునమాత్రము జయము గాంచెనని,

వీరు చాటుచున్నారు. ఇంకను ఏవిషయమున విజయము గాంచలేదో, వీరు తెలుపరియి. మహాత్ముని ప్రధానముగ కద్దరునిధికి ధనము ప్రోగుచేయుటకే ఆ ప్రదేశమునకు వచ్చియుండెను. వారి సంకల్ప మిడారెయ్య. ఇంతకన్న నేమి కావలయును? జతీంద్రనాథ ది.ముగ పెక్కు సభలు జరిగెననియు, దీని సవకాశముగ గైకొని, జాతీయ వారపత్రికలు రాజీయ నిర్బంధితులయెడ జూపబడుచున్న వైఖరిని నిరసించెననియు, ప్రభుత్వమువారు దెలుపుచున్నారు.

యువజన సమావేశముగూర్చియు, హిందూ స్థాని సేవాదళ సభగూర్చియు, నివేదిక పేర్కొనెను. నెల్లూరులో జరిగిన బ్రాహ్మణేతర సమావేశము బ్రాహ్మణులను చేర్చికొన నిరాకరించిన విషయము సూచింపబడెను. వల్లభాయి పటేలుగారు తమ షరతులనునందు, జాతీయేషములను నిరసించిరినియు, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సమావేశము పూర్ణ స్వరాజ్య తీర్మానము నామోదించెననియు, సూచింపబడెను. రాజప్రతినిధి ప్రకటనము, డిల్లీ నాయకుల ప్రకటనము, ప్రజలలో నెట్టిభావములను పురికొల్పెనో, ప్రభుత్వము వారు సూచించిరి. గత సంవత్సరాంతమున, సెంట్రలు కమిటీ రిపోర్టును, లాహోరు కాంగ్రెసుసభయు ప్రజల దృష్టి నాకర్షించినట్లు, నివేదికదెలిపెను. లాహోరు కాంగ్రెసు తీర్మానము పట్ల "హిందూ" బోలు కాంగ్రెసు అభిమానపత్రికగూడ ఉత్సాహము జూపలేదనియు, మీదుమిక్కిలి నొక తీర్మానమును విమర్శించెననియు, నివేదిక తృప్తి గనుపజచెను. కాని, కాంగ్రెసు తీర్మానములు దేశములో విశేషోత్సాహము గలిగించెననుటకు, పూర్ణ స్వరాజ్య దినోత్సవములే ప్రబల నిదర్శనము. లాహోరు కాంగ్రెసు తీర్మానములను బలపరచిన పత్రికలు చాలగలవని చెబుపనక్కరలేదు. శాసనసభలను బహిష్కరింపవలయునని, కాంగ్రెసు గోరుటచే, కాంగ్రెసు పలుకుబడి యింకను తగ్గునని ప్రభుత్వమువారు భావించుచున్నారు గాని, కాంగ్రెసు పలుకుబడి యింకను అతీతయించు సూచనలు గనుపించుచున్నవి. పత్రికలగూర్చి ప్రభుత్వ పరిపాలన నివేదిక దెలిపిన విషయముల నిండుక పరికింపవచ్చును. 1928 సంవత్సరమునందు 310 వార్తాపత్రికలు చెన్న రాజధానిలో ప్రచురింపబడెను. వీనిలో 103 చెన్నపురిలోను, 91 తదితర ప్రదేశములలోను ప్రచురింపబడెను. రెండుపత్రికలు స్వదేశసంస్థానములలోను, ఎనిమిది పుదుచ్చేరి, కారికాలోలోను ప్రచురింపబడెను. ఆంగ్లభాషలో 66 పత్రికలును, తమిళములో 119 పత్రికలును, తెలుగులో 49 పత్రికలును, మళయాళమునందు తొమ్మిదియు, కన్నడభాషలో ఐదునైదును ప్రచురింపబడెను. పత్రికలవైఖరి గూర్చి ప్రభుత్వమువారిటుల దెలిపిరి.

"నివేదన సంవత్సరమునందు ప్రధానపత్రికల దృక్పథమునందుగాని, వాతలలోగాని మార్పు గనుపింపదు. చెన్నపురిలో జరిగిన కాంగ్రెసుగూర్చియు, కలకత్తాలో జరిగిన ముస్లిము సమితి గూర్చియు, చర్చింపబడెను. సర్వవత్ సమావేశపురిపోర్టు, సంస్కరణముగూర్చి మద్రాసు ప్రభుత్వపురిపోర్టు, రాజప్రతినిధిగారి ప్రసంగము, పైమనుకమిషను, రంగనాథమొదలి, ఆరోగ్యస్వామి మంత్రుల రాజీ

నామలు, రాష్ట్రపు బడ్జెట్టు, వ్యవసాయసంఘపు రిపోర్టు, ప్రజారక్షణచట్టము, హాజీగారి కోస్తావ్యాపారచట్టము, సంస్థానాధీశుల దృక్పథము మున్నగు విషయములు పత్రికలలో చర్చింపబడెను. హారతాళ దినముగు మూడవ ఫిబ్రవరినాడు చెన్నపురిలో జరిగిన సంఘటనలపట్ల విచారము సూచింపబడెను. శారదా చట్టముగూర్చి అనుకూల ప్రతికూల వివాదములు సంవత్సరాంతమున విశేషముగ జరిగెను."

తోళ్ల ప్రతిష్ఠాపన-ప్రభుత్వ నిర్ణయము

మద్రాసు ప్రభుత్వమువారిచే ప్రారంభింపబడిన పారిశ్రామిక ప్రతిష్ఠాపనలు, సత్వరాభివృద్ధి జూపకున్నవి. తోళ్ల ప్రతిష్ఠాపనలో, పరిశోధన జరుగుట కవకాశ ముండవలెనని ప్రభుత్వమువారిదివరకు నిశ్చయించిరి. తోళ్లను నునుపుచేయువారికిని, మేస్త్రీలకును శిక్షణ గలుపుటకు వీలుండవలయునని, విచారణ సంఘమువారు జేసిన సూచనను వీరంగీకరించియుండిరి. ఇది జరిగి ఆరు సంవత్సరములు గడిచెను. పిమ్మట ఈ సంస్థ క్షీణింపసాగెను. పునఃపరిక్ష గావించుకుండ, దీనియందు కొత్తవానిని చేర్చకొనుటకు వీలులేదని, ప్రభుత్వమువారు 1928 సంవత్సరమున నిర్ణయించిరి. పట్టికు అక్కంటు సంఘమువారు ఈ సంస్థను మూసివేయవలయునని సిఫార్సు చేసిరి. కాని దీనిని మూసివేయక ముందు, మరల సందర్భములను విచారించుటకు ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టిరి. పరిశ్రమల డైరెక్టరు గారు పరిశోధనాలయముతో గలిసిన యీ ప్రతిష్ఠాపనను నిలిపియుంచవలెనని, కోరిరి. ప్రభుత్వమువారు కొందరు అసభికారులతో గలిసిన సమావేశము నేర్పాటుజేసి, వారితో సప్రతింపగ, ప్రతిష్ఠాపనను మూసివేయగూడదని, ఈ సమావేశము వారు నిర్ణయించిరి. తోళ్లను నునుపుచేయు విషయమై పరిశోధనల జరుపుటకును, యితరులకు మార్గము జూపుటకును, దీని నుపయోగింపవలయుననియు, అనుభవము గల నిపుణుల నొకరిని నియమింపవలయుననియు, ఈ సంస్థ నింకను రెండుసంవత్సరముల పాటు నిలిపియుంచవలయుననియు కోరబడెను. సమావేశమువారి నిర్ణయములతో ప్రభుత్వము వారేకీభవించినట్లుల ప్రకటించిరి. తోళ్లవిషయమై విద్యగలుపుట కీ సంస్థ పనికిరాకపోయినను, తోళ్ల వ్యాపారమున కిది యుపయోగపడగలదని, ప్రభుత్వమువారు నమ్ముచున్నారు. నిపుణుల నొకరిని తగిన సిబ్బందితో నియమించి, ప్రతిష్ఠాపనలో పరిశోధన జరుపవలయునని, ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టిరి. ఇకముందు ఉపాధ్యక్షునిపేరు, తోళ్ల వ్యాపార ప్రతిష్ఠాపనపు సూపరింటెండెంటుగారిని మార్చబడును. వీరికి తోళ్ల పరిశోధన శాస్త్రజ్ఞుడు - సహాయము నలుపుచుండును. ఇతర సిబ్బంది ఏర్పరుపబడును. ప్రస్తుతపు తోళ్ల నిపుణులుగా కాపైక్ గుత్రిగారు స్పెషలు డ్యూటీపై నియమింపబడిరి. కొత్త ఏర్పాటు, వెనుకటివలెనే విధలమగునో, లేక దీనివలన తోళ్ల పరిశ్రమ కేమయిన లాభముగలుగునో, ముందుగాని తెలియదు.

తూర్పు గోదావరి నిర్బంధములు

తూర్పు గోదావరి మండలమునందు, నిర్బంధములు కొంతకాలముక్రిందట చెలరేగెను. ఇరువురు ప్రముఖులు కారాగృహముల కంపబడిరి. రీ సెటిల్

మొట్టమొదట విషయమై నాందోళనము నలుపుచు, కాంగ్రెసు వ్యవహారములను నిర్వహించుచున్న మరి కొందరు ప్రముఖులపై జామాను సెక్షన్లు త్వరలో ప్రయోగింపబడునని, హిందూ పత్రికలో ప్రచురింపబడిన వార్తయందు సత్యము గలదని తెలియుచున్నది. రీ సెటిల్ మొట్టమొదట తొలగించుటకై చేయబడుచున్న ఆందోళనలో, కాంగ్రెసు పక్షమువారే గాక, మితవాద నాయకులును, జస్టిసుపక్షము వారునుగూడ పాల్గొనుచుండిరి. ఈ విషయమై పక్షభేదముతో నిమిత్తము లేకనే, ఎల్లరును ఎచ్చుపన్ను లక్షమను భావించుచున్నారు. ఈ విషయమై ఆందోళన నలుపుచున్నవారు సెక్యూరిటీ సెక్షన్లక్రింద బంధింపబడుచో, సక్రమాందోళనమునకు గూడ తావులేదని విదితమగును. ఇట్టి చర్యలవలన, జనసామాన్యమునందు మరింత అసంతృప్తి ప్రబలి, మితవాదులు గూడ నిరాశజెంది, కాంగ్రెసు సంచలనమునందు పాల్గొనుట తటస్థింపగలదు. నిర్బంధ ప్రయోగము మూలమున, తూర్పు గోదావరి మండల ప్రజలు తమ ఆందోళనమును విరమించెదరని తలచుటకన్నను పొరబాటు వేయడము, నిర్బంధితుల స్థానమును ఇతరులకొనించి, ప్రజల న్యాయమగు హక్కుల నిమిత్తమై పాటుబడుట తథ్యము. ఆంధ్రదేశమున మరియొక బాడ్డోలీని సృజించుటకు తోడ్పడుట దప్ప, నిర్బంధములవలన వేరొకలాభము అధికారవర్గమునకు గలుగునని దోచదు.

రైల్వే సమస్యలు

రైల్వేబోర్డునందు లేబరు సభ్యుని నూతనముగ నియమించినను, వీరు చేయగలిగిన మేలు గనుపించదు. కార్మికుల అసంతృప్తిని దొలగించుటకు, వీరుచేసిన కృషి గనుపించదు. జి. ఐ. పి. రైల్వేపనివారలనమ్మే జరుగుచున్నను, వీ రెట్టిచురుకుదనము జూపియుండలేదు. అందుచే నీ యుద్యోగమును రద్దుజేయవలయునని, అసీగారు నిన్నటిదినము భారతశాసనసభలో జేసిన ప్రతిపాదన సమాజసముగనున్నది. ఇది తీవ్రచర్చను పురికొల్పెను. రీసీగారు జెప్పిన సమాధానము నిస్సారముగ నున్నది. ఉద్యోగులసంఖ్య బెరుగుటయేగాని, అందుకుతగిన ఫలము గనుపించకున్నది. తుదకు అసీగారి తీర్మానము ఉపసంహరించుకొనబడెను గాని, పరిస్థితులు చక్కబడునని దోచదు. రైల్వే ఆర్థిక వ్యవహారములను సామాన్య ఆర్థిక వ్యవహారములనుండి వేరుజేసినను, తలచిన రీతిని లాభము గలుగలేదు. అందుచే దీనిని తిరిగి విచారింపవలసిన యవసరము గలదని నియోగీగారు భారత శాసనసభలో చెప్పిన తీర్మానమునందు న్యాయముగలదు. రైల్వే బడ్జెట్టుగాని, సామాన్యపు బడ్జెట్టుగాని, పరిపాలనము ప్రజలకు బాధ్యతవహించనంతవరకు, సరియగు మార్గము ద్రోక్కజాలదని విదితమగుచున్నది. ప్రజలకు ఆదాయవ్యయములపై పూర్ణాధికార మేర్పడుట యత్యవసరము.

సాంబమూర్తి నిధి

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారు ఇరువదియైదువేల రూపాయలను మహర్షి సాంబమూర్తిగారి కర్పించుటకు నిశ్చయించి, ఆంధ్రులీ నిధిని త్వరలో పూర్తిజేయవలయునని కోరియుండిరి.

సాంబమూర్తిగారు మార్చి 7 వ తేదినాటికి విడుదల యగుదురు. ఈరోజు, నిధి పూర్తియగుట యవసరము. తూర్పుగోదావరి మండలము తమ నాయకునిపై గాఢభక్తి జూపుటకు, ఒదివేల రూపాయలను పూర్తిజేసి ధన్యత గాంచెను. గుంటూరుమండల కాంగ్రెసుసంఘమువారు అయిదువేల రూపాయలను ప్రోగ్రెజివ్ సెషమని వాగ్దానము జేసిరి. మిగిలినమండలములుగూడ తమధర్మమును త్వరలో నిర్వహించి, శక్తివంచనలేక కానుకల సర్పించుట యవసరము. దేశభక్త మెకటప్పయ్యగారును, నడింపల్లి నరసింహారావుగారు, ఈ విషయమై గావించిన ఎచ్చరిక లిదివరకు ప్రచురింపబడెను. ఆంధ్రమహాజనులు వీరి ఎచ్చరికలను వెంటనే సఫలపరచెదరని నమ్మెదము. తమకొరకై ఆత్మార్పణము గావించిన సాంబమూర్తిగారిని గౌరవించుటకన్నను, అంధ్రులకు పరమప్రయోజన మేమిగలదు? ఇది వారి కనిసధర్మమగుచున్నది. ఈధర్మము జయప్రదముగ నిర్వహింపబడునని నమ్మెదము.

జమ్నాదాసు మెహతాగారి దుస్థితి

జమ్నాదాసు మెహతాగారు, కాంగ్రెసు తీర్మానము ననుసరించి భారతశాసనసభ్యత్వమునకు రాజీనామానిచ్చియు, తిరిగి ఎన్నికలకు నిలిచిరి. వీరి చర్య కాంగ్రెసుసభ్యులచే నిరసింపబడినను, మెహతాగారు తమవంతమును వదలరయిరి. మెహతాగారికి ప్రతికూలముగ పోటీజేయవలదని, జయకరు ప్రభృతులు మితవాదులను వేడుకొనినను, వారు ప్రత్యర్థిని నిలువజెట్టిరి. కాంగ్రెసు ఆజ్ఞను మెహతాగారు ధిక్కరించినను, వోటరులలో పలువురుమాత్రము దానిని శిరసావహించిరి. నూటికి ముప్పదితోమ్మదిమంది మాత్రమే వోటుజేసిరి. మిగిలినవారు ఎన్నికలను బహిష్కరించిరి. కాంగ్రెసుపై నభిమానముగల వోటరులు హాజరుగాక పోవుటచే, మెహతాగారి పోటీప్రభుత్వం తటస్థించెను. ఇకనయినను మెహతాగారు శాసనసభల వెలుపల, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును శ్రద్ధతో నిర్వహించి తమకీర్తిని నిలుపుకొందురుగాక యని కోరెదము.

డెయిలీ మెయిలు: స్వప్నప్రతిపాదనము

డెయిలీ మెయిలుపత్రిక హైదరాబాద్ సమస్య గూర్చి స్వప్నప్రతిపాదన గావించినందుకు సంతసింపవచ్చును. అధినివేత స్వాతంత్ర్యపు కేకలను, బ్రిటిషు రాజకీయవేత్తలు భూతుగ మానుకొనవలయునని, ఈ పత్రిక గోరుచున్నది. హిందూ దేశమునకు అధినివేత స్వాతంత్ర్య మొనగుచో, ఇంగ్లండు నందును బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమునందును వర్తక మంతరించుననియు, లాంకుపైరు దివాలాదీయననియు, ఈ పత్రిక ఎచ్చరించుచున్నది. ఇకమీద ఇంగ్లండు హిందూదేశమున కేమాత్రము లొంగగూడదని ఈ పత్రిక ఎచ్చరించుచున్నది. ఇట్టిమార్గమును ఇంగ్లండు ద్రొక్కునెడల, దీనిని అహింసా ప్రక్రియ ద్వారానే ప్రతిఘటింప వీలగునని, గాంధీమహాత్ముడు యంగు ఇండియాపత్రికలో వ్రాసెను. భారతీయుల స్వాతంత్ర్య సంపాదన నిశ్చయమును బలపరచుటకే, డెయిలీ మెయిలుపత్రిక ఎచ్చరిక తోడ్పడగలదు.

భూతప్రేరిత మరణములు

ఈజిప్టునందు, టురెకీకామెన్సు అను ప్రాచీన నృపుని గోరినిత్రవ్వె పరిశోధించినవారిలో పదిమంది చనిపోయిరి. గోరితో జోక్యము కలుగజేసికొను వారందరును హతులగుదురని, దానియందు వ్రాయబడియుండెను. కారకవాన్ ప్రభువుగారును, మరి తొమ్మిదిమందియు ఇంతవరకు చనిపోయి యుండిరి. హోవద్దుకార్తరుగారు చనిపోయిన నాటినుండియు, యీవిషయమై భయము మరింత ప్రబలెను. కార్తరుగారి కార్యదర్శియగు హోవాద్దు బెతెల్గారు తమపరువుపై చనిపోయిపడియుండిరి. వీరి జనకులగు వెట్టబరీ ప్రభువుగారు కుమారుని మరణముచే గలిగిన శోకమును భరింపజాలక ఏడవ అంతస్తుపైనుండి క్రిందబడి ఆత్మహత్యగావించుకొనిరని నేటివార్తలు చెలుపుచున్నవి. ఇట్టిమరణములు కాకతాళీయములో, లేక వీనికి కార్యకారణ సంబంధము గలదో, శాస్త్రజ్ఞులు విచారించిన బాగుండును.

కారాగృహనిబంధనల లోపములు

పండిత మదనమోహన మాళవ్యాగారును, జిన్నాగారును, నూతన కారాగృహ నిబంధనల లోపములను వెల్లడిజేయుచు ప్రకటన గావించిరి. తీవ్రనేరము లనుపదమునకు నిర్వచనము గావించకుండుట లోపమని, వీరు చెలిపిరి. ఖయిదీల తరగతులను విభజించుటకు, న్యాయాధిపతుల కీయబడిన అధికారమును, ప్రభుత్వమువారు ఖాయపరుపవలయునను నియమముండ గూడదనియు, ప్రభుత్వమువారికి విమర్శనాధికార ముండ గూడదనియు, వీరు చాటిరి. చదువునేర్చిన ఖయిదీలకు దైనికపత్రికల నొసగవలయుననియు, కారాగృహ పత్రికలను ప్రచురించి ప్రయోజన ముండదనియు, వీరు చాటిరి. మొత్తముమీద ఈ సమస్య ఇకను పరిష్కారము గావలసి యున్నదనుట తథ్యము.

బర్మా: ల్యాండురివిన్యూ

బర్మా శాసనసభగూడ రయితుల పట్ల ప్రభుత్వమువారు జూపుచున్నవైఖరి నామోదింపకున్నది. రయితులు చాల యిబ్బందుల పాలగుటచే, ల్యాండురివిన్యూ వసూలును జూను నెలవరకు నిలిపివేయవలయు నను తీర్మానమును, ప్రభుత్వమువారు రెదిర్చినను, బర్మా శాసనసభవారు నామోదించిరి. ల్యాండురివిన్యూ విధానమును శాసనసభవారి నిర్ణయమునకు లోబడజేసినగాని, రయితుల కుపశాంతి గలుగదు. రయితుల కష్టసుఖములను ప్రజాప్రతినిధు లెరిగినటుల, అధికారులు గ్రహింపజాలరు.

ఆఫ్ఘను పరిస్థితులు

నేటివార్తల ప్రకారము, ఆఫ్ఘను అమీర్ నాదర్నాగారు చాల జబ్బుగ నున్నారని తెలియచున్నది. అమనుల్లాగారు ఆదివారము నాటికి తుర్కీకి వచ్చెననియు, పరిస్థితు లనుకూలమునందుచో కాబూలుకుగూడ వచ్చెదననియు, వారు చెలుపుచున్నవి. ఇవి నిజమగుచో, ఆఫ్ఘన్ భావిపరిణామ మేటు లుండునో చెప్ప వీలులేదు.

నల్లజెండాలు కేసు విచారణ

(నవ్వకీలా విలేజ్)

మచిలీపట్నము, ఫిబ్ర 21:— నేటిదినము సదరు కేసు తిరిగి డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో 11 ఘంటలకు తిరిగి ప్రారంభమైనది. ముద్దాయిల తరపున మల్లెల శివరామకృష్ణయ్యగారు హాజరైరి.

ప్రాతి సాక్షులగు ఎ. బి. కామ్రే నాయుడుగారిని ముద్దాయిల తరపున స్టేడరు ఈ క్రిందివిధముగ క్రాసుపరీక్ష చేసిరి.

ప్రశ్న:—మీ పేరు?

సాక్షి:—ఎ. బి. కామ్రే

ప్రశ్న:—మీ వయస్సు?

సాక్షి:—అయ్యనూరి బ్రహ్మయ్య కామ్రే నాయుడు

ప్రశ్న:—కాపులా.

సాక్షి:—అవును.

ప్రశ్న:—8 వ తారీఖున పొర్టు రోడ్డుమీద ఎక్కడ నుండి?

సాక్షి:—పైర్వయలో మిఠాయి అంగళ్ళ వద్ద.

ప్రశ్న:—ఎందుకు వెళ్లి నాడు?

సాక్షి:—నా స్వంతపనిమీద

ప్రశ్న:—స్వంతపని అంటే యేమిటి?

సాక్షి:—నూరికామ్రే గారియింటికి వడ్డంగి యింకెను. నానిని తీసికొని వచ్చుటకు వెళ్లి యుంటిని.

ప్రశ్న:—వడ్డంగి పేరు?

సాక్షి:—కేవల్య

ప్రశ్న:—ఇంటి పేరు

సాక్షి:—తెలియదు.

ప్రశ్న:—నేనికొంటు?

సాక్షి:—నా సామాను ఉన్నది. దానిని చేసి నాడే మోకను కొనుటకు వెళ్లి నాను.

ప్రశ్న:—మీరు ఫోటో గ్రాఫరులా?

సాక్షి:—అవును. అదేవృత్తి.

ప్రశ్న:—మీయిల్లు ఎక్కడ?

సాక్షి:—మా యిల్లు పల్లూరివారిమేడ కెదురుగా నున్నది.

ప్రశ్న:—ఆ రోజున మీ ముడియో తెరవబడియుండినదా?

సాక్షి:—అవును.

ప్రశ్న:—మీకొంటు వనివారత బయటను నున్నారా?

సాక్షి:—అది నా రాత్రున ఎక్కడు పని చేస్తూ యుంటాను.

ముట్ట మొదలు పని చేయుకొంటూ యుండేదను. ఇప్పుడు తీరి ముమీద పెట్టుకొనియున్నాను. 8 గంటలకు బజారుకు వెళ్ళితిని. 8-15 ఘంటలకు కేవల్యయ్యగారు వెళ్ళితిని. సామానుల తయారుచేయులేదు. తిరిగి బజారునుండి ముడియోను వచ్చినాను. బజారుకు వెళ్ళేటప్పటికి సుమారు 9 గంటల లపుతుంది. 1, 2 ముద్దాయిలను మిఠాయికొట్టువద్ద చూచినాను. ఈ రెండు ప్రాంతా సుమారు 60, 70 మంది యుండిరి. సబ్ యిన్ స్పెక్టరు స్వామిని కలిసికొన్నాను. ఆయన నాకు పరిచయము లేదు. ఆయన పైర్వయలో ప్రాసెస్ (ఉత్పన్నము) ముందర చూచినాను. నేను అక్కడ 4, 5 గజముల దూరములో నుంటిని. నేను అక్కడ నిలిచి చూచుతూ యుంటిని.

ప్రశ్న:—ఎంతసేపు ఉంటి?

సాక్షి:—పదినిమిషములు. యీ సబుయిన్ స్పెక్టరు నోటీసులు 1, 2 ముద్దాయిలకు యిచ్చారు. వారికి నోటీసులు చూపి వారి సంతకములు తీసికొన్నారు. మొదలు రామారావుకు ఇచ్చి నాడు. నోటీసు యిచ్చినప్పుడు యిన్ స్పెక్టరు గారు ఉత్పన్నము ముందర నుండిరి. అప్పుడు యిన్ స్పెక్టరు వెంటి బంట్రోతులు ఉన్నది లేనిది నేను చూడలేను. రామారావుకు నోటీసు యిచ్చి సంతకము చేయించుకొన్నారు.

వారికి యిన్ స్పెక్టరుగారికి సంభాషణ జరుగుతూ యుంటే నేను వచ్చాను. ఆయన నన్ను పిలువలేదు.

ప్రశ్న:—మిమ్ములను చూచారా? సంకతము చేయుచు న్నారా?

సాక్షి:—అవును. నేనక్కడనే సంతకముచేసినాను. నా యెదుట ఎవరు సంతకములు చేయలేదు. తిరిగి వస్తువుంటే నూరి కామ్రే గారిమేడవద్ద సంతకము చేయించుకొన్నాను.

ప్రశ్న:—ఎక్కడనుండి తిరిగివచ్చినప్పుడు?

సాక్షి:—వడ్డంగియింటినుండి. అప్పుడు నేను చూస్తూ యుంటిని. నోటీసులు దస్తావేజు బి మీద సంతకములు చేస్తా మన్నాను.

ప్రశ్న:—రాత్రున చేస్తుంటే నీవు చూచినావా?

సాక్షి:—చూచినాను.

ప్రశ్న:—వారు నీముందర సంతకములు చేసినారా?

సాక్షి:—నా యెదుటనే సంతకములు చేసినారు. వారు సంతకములు చేసినప్పుడు నేను సాక్షి వ్రాలు చేసినాను.

ప్రశ్న:—ఇంకా ఎవరైనా సాక్షి వ్రాలు చేసినారా?

సాక్షి:—చేసినారు.

ప్రశ్న:—ఎంతమంది?

సాక్షి:—ఇద్దరు మాత్రము.

ప్రశ్న:—వా రెవరో మీ తెలుసుదా?

సాక్షి:—ఇద్దరిని రుగగును.

ప్రశ్న:—ఎవరు రుగా?

సాక్షి:—అయినాల నుబ్బారావు, తుర్లపాటి గోపాల రావు.

ప్రశ్న:—వారిని ఎట్లా గుర్తుపెట్టావు?

సాక్షి:—వారికి నాకు పరిచయమున్నది. బంధువుగాదు. బజారులో కనబడుతాడు. నాకులనుడే.

ప్రశ్న:—పరిచయ మంటే ఏమిటి?

సాక్షి:—ఎక్కువ సార్లు చూచి యున్నాను. తరుచుగా కలుసుకొని మాట్లాడేదిలేదు. ఆయనను నేను అక్కడ మొదటిసారి చూచుచున్నాను. సంతకము చేసినప్పుడే ఆయన నేను కలిసి 10 నిమిషములు ఉంటిని. అయినాల నుబ్బారావు అక్కడికి ఎందుకొకటవచ్చినాడో నాకు తెలియదు.

ఎందుకొకట వచ్చినాడో నేను ఆయనను అడుగలేదు. తుర్ల పాటి గోపాలరావుకు నాకు పరిచయములేదు. ఎప్పుడైనా చూస్తూ యుంటాను. అతనినికూడా అదినము ముట్ట మొదటిసారి చూచుచున్నాను. అక్కడనే సంతకముచేసిన తరువాత ఆయన ఎక్కడికి వెళ్ళినది నేను చూడలేదు. నాకు వరకాసంఘము అఫీసు యొక్కదున్నదో తెలుసును. కాంగ్రెసు అఫీసు యొక్కదున్నదో నేనెరుగను. నేను సంతకము చేసినది గేటుకు యెదురుగా యున్న రోడ్డుమీదను. అరెస్టుచేసినవారిని పంపించేవరకు నేను అక్కడనే యుంటిని. వారిని పంపించిన తరువాత అందరూ వెళ్ళిపోయినారు. నేను వెళ్ళిపోయినాను. నేను వెళ్ళిన తరువాత పోలీసువారు అక్కడయున్నారు. నేను సరాసరి యొక్కడ అగక వెళ్ళిపోయినాను. యిసుకుపెట్టరుగారు మొట్టమొదట పోలీసు అరెస్టరు వుచ్చుకొన్నారు. ఆ మాటలు చెప్పగానే తిరిగి వారందరూ వెళ్ళిపోయినారు. వారు వెళ్ళిపోయినతరువాత నేను వెళ్ళిపోయినాను. వా రెక్కడికి వెళ్ళిపోనో నాకు తెలియదు. వారు వెళ్ళిపోతున్నారని వారిని నేను క్రాసుచేసి వెళ్ళిపోయినాను. నేను కేవల్య యింటినుండి వచ్చిన కొంత సేపటికి 1-2 ముద్దాయిలను అరెస్టుచేసిరి. తక్కినవారు మీదికి వస్తు యున్నారు. సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు యుత్పన్నము ముందర యుండెను. 10 మంది పోలీసు జవానులు కూడా యుండిరి. ఇతరులు 20, 30 మందియుంటారు. వారు రోడ్డుమీద యుండిరి.

ప్రశ్న:—తుర్లపాటి గోపాలరావుగారిని చిన్నా అక్కడ యున్న వారిలో యింకెవరయినా యెంతయున్నారా?

సాక్షి:—నాకు జ్ఞాపకములేదు. నేను వచ్చిన పదినిమిషములకు 1, 2 ముద్దాయిలను అరెస్టు (నిర్బంధము) చేసి వారు తెచ్చెన్న తెచ్చుకొన్నారా అని సబు యిన్ స్పెక్టరుగారు వారిని అడిగినారు. తెచ్చెన్ను తెచ్చుకొలేదని చెప్పిన మీదట అక్కడ నుండి అందరినీ వెళ్ళిపోవలసినదిగా సబు యిన్ స్పెక్టరుగారు చెప్పినారు.

తరువాత వారిని అరెస్టుచేసినారు. వీరిద్దరు అరెస్టు కాబడిన పిమ్మట 8 వ ముద్దాయి ప్రావులోనుండి వచ్చినాడు. అరెస్టుచూపెట్టారు. రోడ్డుమీదనుండి వస్తూయుంటే వారిని అరెస్టు చేసినారు.

కొమ్మండూరి తిరువేంగడాచారిగారు యీ క్రిందివిధముగ సాక్షిని క్రాసుపరీక్ష చేసిరి.

ప్రశ్న:—అయినాల నుబ్బారావును ఎరుగుదువా?

జ:—ఎరుగుదును.

ప్రశ్న:—ఆ రోజున ఆయనను కలుసుకొన్నావా?

జ:—లేదు

ప్రశ్న:—చూచితివా?

జ:—చూడలేను. మిఠాయికొట్టుముల వద్ద పోలీసు వారిని యింకా కొంతమందిని చూచినాను. సంభాషణజరిగినది.

డి. యస్. అరెస్టరు చూపించినారు. చూపించినపిమ్మట వారు వెళ్ళిపోయినారు. తరువాత నా వారిని నేను వెళ్ళిపోయినాను. వీళ్ళందరూ జెండాలు యిచ్చుచున్నారనే యిచ్చిచేసినారు. ముద్దాయిల కూడా యిచ్చిచేసినారు. ముద్దాయిల ఎవరూ నేను సంతకము చేస్తూయుంటే మాట్లాడలేదు. ముద్దాయిలు యింకా కొంతోను మాట్లాడలేదు. సబుయిన్ స్పెక్టరుతో మాట్లాడినారు. అక్కడ పోలీసువారు తప్ప మిగిలినవారెవరు ఉత్పన్నముతో బయలుదేర వద్దని యీ జండాలు ఎందుకని అనలేదు.

బొల్లి నారాయణస్వామి నాయుడుగారు సాక్షిని రివ్రామిక్ చేస్తూ యీ విధముగా చెప్పినారు.

ప్రశ్న:—నీకు ఏమాత్రము అస్తియున్నది.

జ:—ప్రశ్న:—వీరు శివరామకృష్ణయ్యగారు యీ ప్రశ్న వేయడాడ దని ఆక్షేపణచేసినారు.

నారాయణస్వామి నాయుడుగారు తానువేసిన ప్రశ్న యీ వచ్చిన ఆక్షేపణ రెండు రికార్డుచేయుచుని కోర్టువారిని కోరిరి.

సర్కిల్ యిన్ స్పెక్టరు కృష్ణమూర్తి నాయుడుగారు క్రాసుపరీక్షలో యీ విధముగ జెప్పిరి. నేను నాకు సంతకమునుంచి బంధులలో సర్కిల్ యిన్ స్పెక్టరుగారు యం

టూయున్నాను. కాంగ్రెస్ మీటింగులకు కొన్నిటికి హాజరవు తూ యుంటాను. మీటింగు రిపోర్టులు నేను వ్రాస్తూయుంటాను. కల్యాణున్ పెట్టరు. ముద్దాయిగారు. యీ సంతకములకు నల్లజెండాలు వాడతారు నాను.

ప్రశ్న:—8 వ తేదీని జరిగిన మీటింగు తప్ప ఏ మీటింగు లకు హాజరైనారు?

జ:—నాకు జ్ఞాపకములేదు.

ప్రశ్న:—ప్రాసీడింగు యిచ్చి లేనేగాని మీటింగుయొక్క వివరములు చెప్పలేను. క్రిందటి నెల 26 తేదీని యొక మీటింగు జరిగినది. ఆరోజున కూడా ప్రాసీవ్ జరిగినది. నేను హాజరవ లేదు. 6 వ తేదీ మీటింగుకు 60, 70 మంది వచ్చియుంటారు. మొదట కొంత అయినతరువాత వచ్చి మీటింగు చివరవరకు యుంటిని. మీటింగు అరెస్టు జరుగుచు అందరినీ నేను ఎరుగు దును. బ్రహ్మయ్యగారిని కూడా చూచి సంతకములునుండి ఎరుగుదును. వారు బందరు తాలూకాబోర్డు ప్రసిడెంటుగా యుండిరి. వారు ఘంటసాలలో భూస్వామి సేసంగతి నాకు తెలియదు. ఇప్పుడు బందరు తాలూకాబోర్డు మెంబరుని తెలు సును.

ప్రశ్న:—తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుకమిటీలో ఎంత మంది యున్నారో మీకు తెలుసునా?

సాక్షి:—11 మంది యుండినట్లు జ్ఞాపకము. జిల్లాలో కాంగ్రెసు మెంబర్లు 800 లు మంది యున్నారని మీకు తెలు సునా?

సాక్షి:—తెలియదు.

ప్రశ్న:—జిల్లాలో ఎన్ని గ్రామసంఘములు యున్నవో మీకు తెలుసునా?

సాక్షి:—తెలుసును.

ప్రశ్న:—గ్రామకాంగ్రెసు కమిటీలు డి. సి. సి. మెంబర్లను ఎన్నుకొనే సంగతి మీకు తెలుసునా?

సాక్షి:—తెలియదు.

ప్రశ్న:—బ్రహ్మయ్యగారు తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమునకు ప్రెసిడెంటు అనే సంగతి మీకు తెలుసునా?

సాక్షి:—అనుకొంటాను.

ప్రశ్న:—ఎలక్షన్ ప్రసిడెంటు గారు.

సాక్షి:—అనుకొంటాను. బొబ్బా వెంట కేవల్యగారు కవుతరుమువాస్తవ్యులనియు కమ్మవారనియు ఎరుగుదును.

ప్రశ్న:—వారు భూస్వామిలేనా?

సాక్షి:—నాకు తెలియదు.

ప్రశ్న:—ఎప్పుడైనా చూస్తూయుంటారా?

సాక్షి:—అప్పుడప్పుడు చూస్తూయుంటాను.

ప్రశ్న:—గుడ్డవల్లేరు ల్యాండుమార్ట్ కేబిల్ యొక్క అయన డైరెక్టరు గాదా?

సాక్షి:—నాకు తెలియదు.

ప్రశ్న:—మరల రికార్డుక్లర్ లీగుకు కెక్రటరీగా రనే సంగతి మీకు తెలుసునా?

సాక్షి:—నాకు తెలియదు.

ప్రశ్న:—జిల్లాకాంగ్రెస్ కమిటీకి కెక్రటరీగారని మీ రెరుగుదురా?

సాక్షి:—తెలియదు. కొదాటి అంజనేయులుగారిని 6, 7 సంవత్సరములనుండి ఎరిగియున్నాను. వారు కవిత్యలని నాకు తెలియదు. సాహితీకి పడిటరుగా వన్న సంగతి నాకు తెలియదు. కృష్ణా కో-ఆపరేటివు బ్యాంక్ డైరెక్టరుగను ఎన్నికృ టివ్ కమిటీలో మెంబరుగా నున్న సంగతిని నాకు తెలియదు.

పల్లూరి రామారావుగారిని రెండుసంవత్సరములనుండి నే నెరుగుదును. స్వర జ్యోతిషకు వ్యాసములు పంపించునని నాకు తెలుసును. ఆంధ్రప్రదేశ్ కు పబ్ ఎడిటరుగానున్న సంగతి నాకు తెలియదు. విజయనారథిగారిని నే నెరుగుదును. ఆయన కేవలమైద్యము చేయుదురని నాకు తెలుసును.

అంత ప్రఖ్యాతి పొందిన డాక్టరుని నాకు తెలియదు. బ్రహ్మయ్యగారు, అంజనేయులుగారు, కేవల్యగారు, రామారావుగారు ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసుసభ్యులని నాకు తెలియదు.

ప్రశ్న:—వీరి విషయమై ఒక రిపోర్టు వ్రాసినారుగాదా?

బొల్లి నారాయణస్వామి నాయుడుగారు ఈ ప్రశ్నకు ఆక్షేపణ చేయుచు కోర్టువారిని డిస్ అట్ చేయవలసినదిగా కోరిరి.

కోర్టు:—యీ కేసు విషయములో ఆరిపోర్టులోని యింకములు (సంగతములు) రిలవెంటు గావు అని నుడివెరి.

ప్రశ్న:—రిపోర్టు ఎప్పుడు పంపినారు?

సాక్షి:—7 వ తేదీ ఉదయము. నేను ఆ రిపోర్టును బెజవా డకు బహుళో పంపితిని. జిల్లా నూపరింటెండెంటుగారు బెజవా డలోనుండిరి. అరెస్టురెపోర్టు యున్నవారి డగ్గరనుండి 7 వ తారీఖురాత్రి నాకు చేరినది. దస్తావేజు-డి. డి. యస్. పి. గారు పంపినారు. యిదిన్ని కాగితాలున్నా ఒకేకేసులో వచ్చినవి.

ప్రశ్న:- నీకు ఎన్ని కాగితములు వచ్చినవి?

సా:- తెక్క పెట్టలేదు

ప్రశ్న:- కాగితాల వచ్చినట్లు ఎక్కడా యెంటరు జేసికోలేదా?

సా:- లేదు. మరుసటి రోజు ఉదయము 7 గంటలకు ఫిబుయిస్ పెట్టరుగారికిచ్చినాను.

ప్రశ్న:- మీరేమియినా రిటెక్ గా యిక్ ప్రాక్టీస్ ను సబు యిక్ పెట్టరుకు యిచ్చినారా?

సా:- లేదు.

ప్రశ్న:- పోనీ ఓరల్ గానైనా యిచ్చినారా?

సా:- ఇచ్చితిని.

ప్రశ్న:- ఏమని?

సా:- ఏమి యిచ్చినది నేను చెప్పను.

ప్రశ్న:- ఎందుకు చెప్పరు?

సా:- కొన్ని కాఫీ డెంకర్ కాబట్టి.

ప్రశ్న:- దురగాదు కోర్టువారితో యాభిధముగ మనవిచేసిరి. ఏవనగా, నేనడిగిన ప్రశ్నకు జవాబు యిచ్చేడిలాగున మీరైనా సాక్షి ఉత్తరువు ఇవ్వవలసినదిగా కోరిరి. మీరడిగిన ప్రశ్నకు సాక్షి జవాబు యిచ్చులాగున ఉత్తరువు యివ్వజాలనని కోర్టు వారు అన్నారు.

ప్రశ్న:- తరువాత ఏమి జరిగినది సబు యిక్ పెట్టరు గారు మీకు ఏమి రిపోర్టు వ్రాయలేదు?

సా:- లేదు. ఓరల్ గా చెప్పినారు. 7-2-30 మీటింగున నేను లేను.

ప్రశ్న:- మీరు డి. యస్. పి. కి పంపిన రిపోర్టులో టెక్స్ ౩0 పోలీసు ఆఫ్ఫీసర్లందఱు చర్య తీసికొనవలసిన దని వ్రాసినారు కాదా?

సా:- అవును.

ప్రశ్న:- ఆ రిపోర్టుమీద సెపరేటు ఆర్డరు యిచ్చినారా?

సా:- రిటెక్ యిక్ ప్రాక్టీస్ ను యిచ్చినారు.

ప్రశ్న:- 7 వ తేదీ రిపోర్టు ఎప్పుడు పంపితిరి?

సా:- 8 వ తేదీ ఉదయము డి. యస్. పి. గారికి పంపినాను.

ప్రశ్న:- దానిమీద ఆర్డరు మీకేమియినా వచ్చినవా?

సా:- ఆర్డరు నా కేమియినా రాలేదు.

ప్రశ్న:- గవర్నరుగారు వచ్చే విషయములో యితర వ్యక్తులు చేసిన కేసుటి?

సా:- డిమాండ్ ప్రాక్టీస్ ఆఫ్ డిస్ట్రిక్టుకోర్టు, మ్యూనిసిపాలిటీ పబ్లిక్ వర్క్స్ బాడీలు ప్రయివేటు బాడీలు

ప్రశ్న:- జిల్లా కోర్టు యిచ్చినది ఒక ఆర్డరు మాత్రమే కాదా?

సా:- అవును. కూడా అక్కడక్కడ కట్టించారు. మ్యూనిసిపాలిటీ వారుగూడా అట్లాగే చేసినారు.

ప్రశ్న:- పబ్లిక్ బాడీలు చేసిన కేసుటి?

సా:- ప్రాసెక్యూటర్ జనరల్

ప్రశ్న:- ప్రాసెక్యూటర్ జనరల్ కేసుటి?

సా:- పదిమంది కలసి కార్టాజు వెల్లి ఏక చెయ్యడము.

ప్రశ్న:- మ్యూనిసిపల్ కాంసిలరు అందరు రోడ్డు ప్రక్కనుండి చీర్రయిస్తామని చెప్పినారా?

సా:- అట్లు చెప్పలేదు.

ప్రశ్న:- ఆ ఆఫీసర్లందరు కలిసి రోడ్డుమీద నిలబడి ఫలాని చిథముగా యిస్తామని చెప్పలేదా?

సా:- లేదు.

ప్రశ్న:- కాంగ్రెసువారి ఊరేగింపుతప్ప యితర యుత్సవములు బయలుదేరనని మీకు ఎవరైనా ఆర్డరు పంపుకొన్నారా?

సా:- నాదగ్గరకు రాలేదు.

ప్రశ్న:- రాబర్టుస్ ఫేటవవుకు చల్లబడారు రోడ్డుమధ్య నున్న దుకాణములమీద ఏమియిన ఆర్డరు ఉన్నవా?

సా:- ఉన్నవని నాకు జ్ఞాపకము.

ప్రశ్న:- రోడ్డుమీద జిల్లాకోర్టువారుగారి మ్యూనిసిపల్ వారుగారి ఆర్డరు కట్టలేదా?

సా:- నాకు జ్ఞాపకము చాలదు.

ప్రశ్న:- ఏదుకాణమువారు ఆర్డరు కట్టినారో వార్డులో ఒకపేరైనను చెప్పగలరా?

సా:- చెప్పలేను.

ప్రశ్న:- దురగాదు నేను యేదిధమైన ఆర్డరు కట్టలేదని దృఢముగా చెప్పవచ్చును. మీరు కాదనగలరా?

సా:- అవును.

ప్రశ్న:- గవర్నరుగారు వెల్లిపోటునివయమై ఫలాని రూపుని యింటిమేషన్ వచ్చినదా?

సా:- అవును

ప్రశ్న:- ఆర్డరులు జరిగినతరువాత మీరేమియినా విచారణ చేసితిరా?

సా:- ఎంక్వైరీ చేయలేదు

ప్రశ్న:- దుకాణము మూయవలసినదిగా చెప్పినట్లు, దుకాణదార్లు మీకు చెప్పినవో వారిపేర్లు చెప్పగలరా?

సా:- చెప్పను. రహస్యము. కొంతమంది దుకాణదారులు వారిపేర్లు బహిరంగముగా చెప్పవద్దని కోరినారు.

నేను 1, 5, 6, 4 ముద్దాయిలను ఎరుగుదును. వారి స్నేహితులను ఎరుగుదు. నేను యొక్కట నిలకడగా యుండలేదు. వార్డు స్కూలు లగాయకు టవునువోలు గేటువరకు ఇటుఅటు తిరుగుతూ యుంటిని.

ప్రశ్న:- ఎప్పటి లగాయకు ఎంతవరకు యున్నార?

సా:- 10-30 లగాయకు 12-30 వరకు యుంటిని. తరువాత హాస్పిటల్ రోడ్డుమీద 11-45 నుండి 12-10 వరకు యుంటిని. అక్కడనుండి రేకపిల్లివారి ఫ్యాక్టరీవద్ద కొన్ని నిమిషములు యుంటిని. ను రింగుప్రాంతము 12-45 కు ఆఖర్ వది ఆప్పటికి బందోబస్తుపని ముగిసినాను. తిరిగి 4 నుంచి 5 వరకు పనిమీద యున్నాను. ప్రైవేటుదగ్గరనుంచి టోలుగేటువరకు యున్న రోడ్డుమీద కొంతసేపు బందోబస్తు చేయుచుంటిని.

ప్రశ్న:- మీరు యిదిరలో కంపానియన్లు అని చెప్పినారు, పేర్లు చెప్పగలరా?

సా:- చెప్పలేను. తెలిస్తే ఆప్పటికే వాండ్లను పట్టుకొనే వాడను.

ప్రశ్న:- ప్రతి అయిదుగజముల దూరములోను గవర్నరుగారు వచ్చేది మార్గులులో పోలీసు బంట్లోతులను నిలబెట్టినారు కాదా?

సా:- ఒక్కటే పదిగజముల దూరమున యింకొకటే 20 గజముల దూరమున నిలబెట్టితిని.

ప్రశ్న:- కంపానియన్లు నల్లజెండాలు పుచ్చుకొని కేకలు జేసినారని చెప్పినారు. వారిని చూచాను అనికూడా చెప్పినారు. వారిపేర్లు చెప్పగలరా?

సా:- చెప్పలేను.

ప్రశ్న:- ఎయిడికాంపు బండిలో రాయపడ్డవని చెప్పినారే ఆయన మీతో కంప్లెయింటు చేసినారా?

సా:- రాయ పడుతూవుంటే నేను చూచినాను. అది చేతిమీద పడ్డది. కారుబయట ఆపితే కాగితముతో చుట్టబడిన రాయి చూచినామని సార్జెంటు చెప్పినాడు. ఎయిడి కాంపు నాతో చెప్పలేదు. మేము రాయివేసినవారిని పట్టుకొనినాము.

ప్రశ్న:- ఎవరో లేదని వస్తూవుంటే ఆర్డరుచేసినారు అని చెప్పినారే ఆలేదని ఎవరో చెప్పగలరా?

సా:- చెప్పలేను. నేను ముప్పిరి చూపించినవారిని పట్టుకొనలేదు. పది గజముల దూరమునుంచి చూచినాను.

ప్రశ్న:- ఎంతమంది చూసినారు?

సా:- ఒకరో యిద్దరో.

ప్రశ్న:- పంతులవారి మేడవద్ద యూరోపియన్ సార్జెంటు పోలీసు బంట్లోతులు యుండి టవున్ హాలు వైపునకు వెళ్లివారిని ఆపివేసారు కాదంటే?

సా:- నాకు తెలియదు. నేను స్వయముగా అక్కడికి వెళ్లేలేదు. ఎవరున్నారో నాకు తెలియదు. టవున్ హాలు చుట్టూ మొట్టమొదట కొంతమంది బంట్లోతులు యుండిరి. తరువాత యొక్క-నగా బందోబస్తు చేసినాము.

ప్రశ్న:- గవర్నరుగారి సతీ సుమిత్రా రాయి పడినట్లు మీరు చెప్పియుంటిరి. ఆమె మీతో ఆ విషయమై చెప్పలేదా?

సా:- ఎవరో అక్కడివారు చెప్పినారు.

ప్రశ్న:- గవర్నరుగారు వచ్చినప్పుడు నల్ల జెండాలు చూపడము తప్పా?

సా:- అమర్యాదని.

ప్రశ్న:- ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు వచ్చినప్పుడు వారికి నల్ల జెండాలు చూపడము ఆప్ట ప్రకారము తప్పుకాదా?

సా:- తప్పుకాదు. నేరముగాదు. టవున్ హాలులో స్పీచుకు (ఉపన్యాసములు) విసబడలేదన్న సంగతి వినికెడివలన తెలిసినది. నేనులోపలికి వెళ్లేలేదు. తిరువేంగడాచార్యులుగారు సాక్షిని క్రాసుచేయగా యాభిధముగా సాక్షి జైప్సెను.

ప్రశ్న:- 8 వ తేదీని మీ దొరగారు పంపిన నోటీసులలో ఫలానివోట ప్రాసెక్యూటర్ నడుపుకొనుటకు అనుజ్ఞ యివ్వబడవని లేదుగదా? తమకుకూడా ఫలానివోట ఫలానివారు యిచ్చి ఘంటలకు లైసెన్సు యిస్తారని యిక్ ఫోర్ మేషను లేదుగదా?

జ:- లేదు. ఆసంగతి నోసుటిలో కూడాలేదు డి. యస్. పి. గారు 9-30 కి వచ్చినారు. గవర్నరుగారివెంట వెనుకకారులో వచ్చియుండిరి.

ప్రశ్న:- ఎక్జామినేషనులో సాక్షి నేను 8 వ తేదీ ఉదయమున పంపిన రిపోర్టుతో ఆర్డరు యివ్వవలసినదిగా కోరలేదు.

అయినా సుబ్బారావునాయుడుగారు క్రా. న. లో యాభిధముగ జైప్సెరి

బకారు పనిమీద వచ్చినపుడు అక్కడ మీటింగులు జరుగుతాయంటే నేను వెల్లితే వెల్లెడను లేనియెడల పోసుగురువారము, శుక్రవారము మీటింగులు జరుగుచుండగా వెల్లితిని.

ప్రశ్న:- గురువారము ఎందుకు వెల్లినావు?

సా:- మాపిసెల్లెడిమారుడు బకారులో వరాబుఅంటి. నేను అక్కడ కొంచెముసేపు మాట్లాడి వస్తూయుంటాను. గురువారమునాడు మీటింగుకు 200 మంది లోపుగా వచ్చినారు. సుమారుగ కూడ ఎంతమందియన్నారో నాకు తెలియదు. శుక్రవారము మీటింగుకు 200 మంది పైగాయన్నారు. నేను వెల్లి అరగంటసేపు యుంటిని. గురువారము అరగంట శుక్రవారము అరగంటయన్నాను. ఆ మీటింగుకు పోలీసువారు ఒకరిద్దరు వచ్చారు. వారెవరో నాకు తెలియదు.

నేను వెల్లిటప్పుటికి ఆంజనేయులుగారు మాట్లాడుచుండిరి. నేను వెల్లివప్పుడు రామారావుగారు చెప్పుచుండిరి. తరువాత అయిదు నిమిషములకు ఆంజనేయులుగారు మాట్లాడుటకు మొదలుపెట్టినారు. వారు చెప్పినప్పుడు పోలీసువారు వ్రాయడము నేను చూడలేదు. శుక్రవారమునాడు మీటింగుకు సబుయిన స్పెక్టరు బంట్లోతులు వచ్చినారో లేదో నేను చూడలేదు. రాబర్టుస్ ఫేట సబుయిన స్పెక్టరుగారిని నేను ఎరుగుదును. ఆయనతో మీటింగుకు వెల్లివసంగతి నేచెప్పలేదు? ఆయన నన్ను పిలిచి మీటింగులకు వెల్లితా అని నన్ను అడగలేదు. వారు నన్ను అడగవలసిన పని యెందుకుంటుందో నేను శుక్రవారము ఆంజనేయులుగారు రామారావుగారు ఇంకొకరు చూడవలెనని మాట్లాడినారు. ఆ మీటింగులో నల్ల జెండాలు తీసికొని వెల్లి విషయములు చెప్పినాను. మీటింగు నోటీసులో ఉన్న సంగతులుగాక యింకాకొన్ని చెప్పినారు. ఉదయము 7 గంటలయిన తరువాత నల్ల జెండాలుతో బయలుదేరుతామని చెప్పినారు. చల్లరస్తావై పుకు వెల్లివచుని చెప్పినారు. గవర్నరుగారు వచ్చేటప్పుటికి నల్ల జెండాలు చూపి 'గవర్నరు గోబ్యాక్' అని కేకలుజేద్దామని అన్నారు. గవర్నరుగారికి అడ్డముగా నిలచుందామని చెప్పలేదు. అందరు రావలసినదిగా చెప్పినారు. గవర్నరుగారిని అమర్యాద చేయడము తప్పని ప్రక్కగా నిలుచున్నవారు అన్నారు. ఫలానివారని చెప్పలేను. పదిమంది అట్లా అన్నారు. నేను ఏమీ ఎవరితో అనలేదు. వాళ్లతో మీరు వెల్లి ఆ సంగతులు మీటింగులో చెప్పవలసినదిగా నేను వాళ్లతో చెప్పలేదు. ఆప్పుడు నల్ల జెండాలు యెవరు పట్టుకొనియుండలేదు. నేను వెల్లిపోయినాను. మీటింగు జరుగుతునే యున్నది.

ప్రశ్న:- మరునాడు తిరిగి బకారులో సిద్ధము కాదా?

సా:- అవును.

సాతరామన్న పేటకు పనియండి వచ్చినాను. మా అన్నకుమార్తెకు జబ్బుగా ఉండడముచేత చూడడానికి వెల్లి నాను. అన్నయల్లుడు దేశాంతరము వెల్లినాడు. స్వంతయిల్లాకటి సాతరామన్న పేటలో ఉన్నది. అన్నకుమార్తె అన్నగారి యిల్లోనే యున్నది. 3, 4 రోజులనుంచి జబ్బుగాఉన్నదని కబురుచేసినారు. చూడడము విధి కాబట్టి వెల్లి నాను. అదే మొదటిసారి వెళ్లడము.

ప్రశ్న:- నీవు వితాయిదుకాణమువద్ద ఉన్నప్పుడు సబ్ యిన్ స్పెక్టరుగారు ఆగమన్నరుగదూ నిన్ను?

సా:- లేదు. కొంతమంది నల్ల జెండాలు తీసుకువస్తూ యుంటే చూచినాను. వారిని వితాయి దుకాణముల సామీప్యమున చూచినాను. నేను వారికి ఎరుగుకుండా వస్తూయుంటిని. వారిని చూచినతరువాత నిలబడితిని. వారు సబు యిన్ స్పెక్టరుతో మాట్లాడుచుండగా చూచినాను. ముందు సబు యిన్ స్పెక్టరుగారు వెనుకకువెళ్లి వలసినదిగా చెప్పినారు. ముందుకు వెళ్లతామని చెప్పినమీదట రామారావుకు కాగితము ఒకటి చూపించారు. నాచేత సబు యిన్ స్పెక్టరు సాక్షిసంతకము చేయించుకోలేదు. ఎవరిచేతను సంతకము చేయించుకోలేదు. వారంతట వారే వెల్లి పోయినారు. నేను మా అమ్మయిన చూచుటకు వెల్లి నాను. వెల్లి చూచేటప్పుటికి జబ్బుగా నేర్చియున్నది. 5, 6 నిమిషములు కూర్చున్నాను. సబుయిన స్పెక్టరు నన్ను త్వరగారమప్పని నాతో చెప్పలేదు. వారినిచూడవలయునని నాకు కుతూహలములేదు. వారందరు చరకా ఆఫీసులోనికి వెల్లినారు. నేను మా వాండ్లయింటికి వెల్లి నాను. నా సంతకమువా రందరిని ఆర్డరుచేసినవిషయ సబు యిన్ స్పెక్టరుగారు తీసుకున్నారు.

ఆరోజున గవర్నరుగారు వస్తారని నాకు తెలుసును. మోటారుకార్లు వారు తెల్ల జెండాలును కట్టుకొని రోడ్డుమీద తిరుగసాగిరి.

ప్రశ్న:- మల్లుతానులు చించి జెండాలు కట్టినారా?

సా:- నాకు తెలియదు.

కార్లు తెల్ల జెండాలుతో వెళ్ళుచున్నప్పుడు నేను చూచినాను. ఫలానికారు అని నేను చెప్పలేను. మోటారుకార్లలో ఇంకా 15 కారులు, బస్సులు ఉన్నవి. గవర్నరుగారు వచ్చేదాక నేను బకారులో వున్నాను. ఈ అన్నగారనగా పేర్లం

ద్రుమము. నేను లోకలోనుండి కంట్రాక్టును చేస్తూ వుంటాను. మ్యూనిసిపల్ పనికూడ కంట్రాక్టు తీసుకొంటాను. మ్యూనిసిపల్ పనికంటే నేను పని చేయాలి. నా పని అంటే, కొలిపర రమాయనామాయ గాని నీలం జగన్నాథరావు నాయుడుగారిని మ్యూనిసిపల్ ఎంప్లొమెంట్ పని చేయలేదు. వైరం సామయ్యను ఎదుగున్నాను.

స్ట్రీ:— నీమీద చార్జ్ ఇస్తే, నీకు ఏమైనా జూర్మానా పడినదా?

సా:— జూర్మానా పడలేదు. శిక్ష పడలేదు.

స్ట్రీ:— నీవు, తరుచుగా చెందికేసులలో పోలీసువారి తరపున సాక్ష్య మిస్తావుంటావా?

సా:— లేదు.

క్రమం వరసయ్యనాయుడుగారు ఈ క్రిందివిధముగా స్ట్రీడరు క్రాసుపక్క చేసినపుడు చెప్పి:—

నాకు మ్యూనిసిపల్ ఆఫీసులో పని. గవర్నరుగారు వచ్చేటప్పుడు డిక్రీషన్ ను సందర్భములో నాకు కొంతపని ఉన్నది. మ్యూనిసిపల్ బాక్స్ నుండి 275 రూపాయలు కట్టవలసివచ్చింది.

స్ట్రీ:— ఆడ్రసులకు ఎంత?

సా:— ఆఫీసులో నాకు తెలియదు.

మ్యూనిసిపాలిటీవారు చేయదలచుకొన్నది అడ్రసు ఇవ్వడం, అర్జీలు కట్టించడము, కాస్టులు ఇవ్వడము. పురజనులతరపున ఆహ్వానసంఘ మొకటి యేర్పరచబడినది.

స్ట్రీ:— ఈ ఆహ్వానసంఘము నియమించుటకు మీటింగు ఛైర్ మేన్ గారు యేర్పాటుచేసినారా? లేక తదితరలా?

సా:— ఫబ్లిక్ ఆంథా.

స్ట్రీ:— కొంతమంది ఆహ్వాన మివ్వదలంచితిమని అర్జీలు ఛైర్ మేన్ గారికి పంపుతున్నారా? లేదా?

సా:— నాకు తెలియదు.

స్ట్రీ:— మీటింగు జరిగిడి విషయమై నోటీసులు అచ్చం పంచిపెట్టబడినవా? లేదా?

సా:— అప్పుడేయలేదు. ప్లెజ్జుయిలు కాపీలుతీసారు.

స్ట్రీ:— ఏ పెద్దమనుష్యుల సంతకముతో ప్లెజ్జుయిలు కాపీలు పేయబడినవి?

సా:— ఛైర్ మేన్ గారు.

స్ట్రీ:— ఛైర్ మేన్ గారు మీటింగును గురించి దండోరా వేయించినారా?

సా:— లేదు. టవెటనూ వేయించే మీటింగు కాదు.

స్ట్రీ:— ప్రజలందరూ రావలయుననియేనా ఆమీటింగు అభిప్రాయము?

సా:— ఆ, అవును.

స్ట్రీ:— ఆనోటీసులు ఎంతమంది యూరులో పంపిరి?

సా:— ఎంతమందికో నాకు తెలియదు. టవున్ లో పెద్ద లెనబడువా రందరికిని.

స్ట్రీ:— జగన్నాథరావు నాయుడుగారివద్ద గాని నీవద్ద గాని లీడ్లు ఉన్నదా?

సా:— నాదగ్గర లేదు. నాయుడుగారివద్ద ఉన్నదేమో నాకు తెలియదు.

స్ట్రీ:— మీటింగు ఎక్కడ జరిగినది?

సా:— మ్యూనిసిపల్ ఆఫీసులో.

స్ట్రీ:— ఏరోజున?

సా:— తారీఖు బాగా జ్ఞాపకములేదు.

స్ట్రీ:— ఆఫీసు అవర్సులలోనా?

సా:— ఉదయం 7 ఘంటలకు.

స్ట్రీ:— ఆ మీటింగుకు నీవు వెళ్లితివా?

సా:— ఆమీటింగుకు నేను లేను.

స్ట్రీ:— ఎంతమంది హాజరయినారో తెలుసునా?

సా:— నాకు తెలియదు.

స్ట్రీ:— మీటింగు ప్రాసీడింగు చూచినావా?

సా:— నేను వింటిని.

స్ట్రీ:— ప్రాసీడింగు అసలు ఉన్నదా లేదా?

సా:— నాకు తెలియదు.

స్ట్రీ:— ఆ ప్రాసీడింగు ప్రజలకు తెలియుటకు ఏపత్రిక లో నైనను ప్రచురించినారా?

సా:— నాకు తెలియదు.

స్ట్రీ:— ఆహ్వానసంఘమువారు డిక్రీషన్ లు ఏమయినా పంపినారా?

సా:— చేసినారు.

స్ట్రీ:— చందాలు వసూలు చేసినారా?

సా:— నాకు తెలియదు.

స్ట్రీ:— ఆహ్వానసంఘమువారు గవర్నరుగారికి అడ్రసు యిచ్చినారా?

సా:— యివ్వలేదు.

స్ట్రీ:— ఏబాససు అయినా డబ్బు ఆహ్వానసంఘమునకు చేరినదా?

సా:— నాకు తెలియదు.

స్ట్రీ:— డిక్రీషన్ ఎవరి తరపున జేయబడినది?

సా:— రిపబ్లిక్ కమిటీ తరపున.

స్ట్రీ:— ఆసంగతి చేర్చేమేకగా రీతో చెప్పినారా?

సా:— లేదు.

స్ట్రీ:— డిక్రీషన్ కు క్రింద యేక త్రము సామ్యు సెలవు చేసినారో నీకు తెలుసునా?

సా:— మాడు, లేక 400 వందలరూపాయలు ఖర్చు అయ్యాయనునది అనుకుంటాను.

స్ట్రీ:— జిల్లాజోర్డువారు ఏనయినా డిక్రీషన్ ను చేసినారా?

సా:— ఆసంగతి నాకు తెలియదు.

స్ట్రీ:— కూలీల కాయలకు డబ్బుయిచ్చిన దెవరు?

సా:— చేర్ మేకగా రీ యిచ్చినారు.

స్ట్రీ:— నీవు బజారు మీటింగులకు యెప్పుడు వెళ్ళుతూ యంటావు గామా?

సా:— నాకు అది పనిగాదు. బజారుపని యుండి వచ్చి నప్పుడు మీటింగు లేమయిన నున్న యెడల వెళ్ళెదను.

స్ట్రీ:— 6 వ తారీఖు మీటింగుకు వెళ్ళినారా?

సా:— వెళ్ళినాను.

స్ట్రీ:— ఎంతమంది జనం ఉండిరి?

సా:— నుమారు రెండువందలమంది జనం ఉంటారు.

స్ట్రీ:— గవర్నరుగారి రాకవలన మనకు కలిగే లాభనష్టము కులు మీటింగులో ఏనయినా చెప్పినారా?

సా:— లేదు.

స్ట్రీ:— పోని, డిన్ ఆఫ్రానల్ మాపించవలసిన కారణములు ఏనయినా చెప్పినారా?

సా:— నేను ఉన్నప్పుడు ఆ కారణములు చెప్పలేదు.

స్ట్రీ:— ఏమి చెప్పారు?

సా:— 7 వ తారీఖున పెద్దలు మాటలాడుతారు. ఊరే గింపులో పాల్గొనకలచినవారు అందరు చరకా సంఘమునకు రావలసినదిగా చెప్పినారు.

స్ట్రీ:— మీరు రోడ్డుప్రక్కనుండి గవర్నరుగారికి సలామ్ ఇట్టారా?

సా:— టవున్ హాలులో యుంటిని.

స్ట్రీ:— టవున్ హాలులో యివ్వబడిన అడ్రసులు వినబడినవా?

సా:— బయట గోలచేయడముచేత వినబడలేదు.

స్ట్రీ:— టవున్ హాలు కంపౌండులోకి ఆహ్వాన కార్డులు చూపినవారి నేగదా పోపలికి పోనిచ్చినది?

సా:— అవును. టవున్ హాలు చుట్టూ పోలీసు కాఫలా యున్నది.

స్ట్రీ:— అడ్రసు చదివేటప్పుడు అడ్రసు కాపీలు అందరికి పంచిపెట్టారు కాదండీ?

సా:— అడ్రసు చదివినవారంతా అందరికి పంచిపెట్టారు. మొట్టమొదట మ్యూనిసిపల్ అడ్రసు చదువబడినది. జిల్లా

జోర్డు అడ్రసు చదివేటప్పుడు చాలా పద్దు జరిగినది.

స్ట్రీ:— చా నే నాను కట్టుగా చరకాచేత గాదండీ ఆ పద్దు అప్పుడు బయటదేరినది?

సా:— ఊహల అసద్దు జరగలేదు. నేను టవున్ హాలుకు ఉదయం 8 ఘంటలకు వెళ్ళినాను.

స్ట్రీ:— పూర్వదినమును ఎవరైన యూరోగింపుతో బయటదేరెదరని మీ కేమయినా తెలుసునా?

సా:— తెలియదు. జనవరి 26 తారీఖున కాంగ్రెసు యూరోగింపు యొకటి జరిగినది. అప్పుడు నుమారు ఏబదిమంది యుంటారు. యూరోగింపును నేను బజారులో చూచినాను.

స్ట్రీ:— క్రిందటి సంవత్సరం కావిల్లమీద విదేశీసడ్డలను ప్రోగుచేసికొని పోవుచుండే కాంగ్రెసు యూరోగింపులను మీరు చూచినారా?

సా:— నాకు తెలియదు.

స్ట్రీ:— జనవరి 26 వ తారీఖునాడు యూరోగింపు జరిగినప్పుడు అర్జీ యేమయినా జరిగినదా?

సా:— లేదు.

స్ట్రీ:— వెనుక ఎప్పుడో కాంగ్రెసు యూరోగింపులకు రెంటిని చూచితిని అని చెప్పినారే అప్పుడేమయినా అర్జీలు జరిగినవా?

సా:— లేదు.

పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు అడిగినప్రశ్నకు సాక్షి లోగడ చూచిన యూరోగింపులో పూర్వాయున్న వారేగాని యితరులు ఎవరు బయటయూరునుండి వచ్చి యుండలేదు.

సా:— లేదు.

పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు అడిగినప్రశ్నకు సాక్షి లోగడ చూచిన యూరోగింపులో పూర్వాయున్న వారేగాని యితరులు ఎవరు బయటయూరునుండి వచ్చి యుండలేదు.

సా:— లేదు.

పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు అడిగినప్రశ్నకు సాక్షి లోగడ చూచిన యూరోగింపులో పూర్వాయున్న వారేగాని యితరులు ఎవరు బయటయూరునుండి వచ్చి యుండలేదు.

సా:— లేదు.

పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు అడిగినప్రశ్నకు సాక్షి లోగడ చూచిన యూరోగింపులో పూర్వాయున్న వారేగాని యితరులు ఎవరు బయటయూరునుండి వచ్చి యుండలేదు.

సా:— లేదు.

పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు అడిగినప్రశ్నకు సాక్షి లోగడ చూచిన యూరోగింపులో పూర్వాయున్న వారేగాని యితరులు ఎవరు బయటయూరునుండి వచ్చి యుండలేదు.

సా:— లేదు.

పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు అడిగినప్రశ్నకు సాక్షి లోగడ చూచిన యూరోగింపులో పూర్వాయున్న వారేగాని యితరులు ఎవరు బయటయూరునుండి వచ్చి యుండలేదు.

సా:— లేదు.

పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు అడిగినప్రశ్నకు సాక్షి లోగడ చూచిన యూరోగింపులో పూర్వాయున్న వారేగాని యితరులు ఎవరు బయటయూరునుండి వచ్చి యుండలేదు.

సా:— లేదు.

పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు అడిగినప్రశ్నకు సాక్షి లోగడ చూచిన యూరోగింపులో పూర్వాయున్న వారేగాని యితరులు ఎవరు బయటయూరునుండి వచ్చి యుండలేదు.

సా:— లేదు.

పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు అడిగినప్రశ్నకు సాక్షి లోగడ చూచిన యూరోగింపులో పూర్వాయున్న వారేగాని యితరులు ఎవరు బయటయూరునుండి వచ్చి యుండలేదు.

సా:— లేదు.

పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు అడిగినప్రశ్నకు సాక్షి లోగడ చూచిన యూరోగింపులో పూర్వాయున్న వారేగాని యితరులు ఎవరు బయటయూరునుండి వచ్చి యుండలేదు.

సా:— లేదు.

పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు అడిగినప్రశ్నకు సాక్షి లోగడ చూచిన యూరోగింపులో పూర్వాయున్న వారేగాని యితరులు ఎవరు బయటయూరునుండి వచ్చి యుండలేదు.

సా:— లేదు.

పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు అడిగినప్రశ్నకు సాక్షి లోగడ చూచిన యూరోగింపులో పూర్వాయున్న వారేగాని యితరులు ఎవరు బయటయూరునుండి వచ్చి యుండలేదు.

సా:— లేదు.

పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు అడిగినప్రశ్నకు సాక్షి లోగడ చూచిన యూరోగింపులో పూర్వాయున్న వారేగాని యితరులు ఎవరు బయటయూరునుండి వచ్చి యుండలేదు.

సా:— లేదు.

పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు అడిగినప్రశ్నకు సాక్షి లోగడ చూచిన యూరోగింపులో పూర్వాయున్న వారేగాని యితరులు ఎవరు బయటయూరునుండి వచ్చి యుండలేదు.

సా:— లేదు.

పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు అడిగినప్రశ్నకు సాక్షి లోగడ చూచిన యూరోగింపులో పూర్వాయున్న వారేగాని యితరులు ఎవరు బయటయూరునుండి వచ్చి యుండలేదు.

సా:— లేదు.

పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు అడిగినప్రశ్నకు సాక్షి లోగడ చూచిన యూరోగింపులో పూర్వాయున్న వారేగాని యితరులు ఎవరు బయటయూరునుండి వచ్చి యుండలేదు.

సా:— లేదు.

బాధకరమైన బెణుకులకు

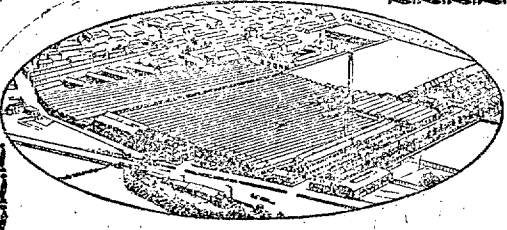
స్లోన్స్ లినిమెంటు నుపయోగించి బాధకరమైన బెణుకులను పడజేయు. స్లోన్స్ లినిమెంటును బాధగానున్నచోట

రుద్దిన చేరిన గడ్డగానున్న రక్తము చేదిరి, రక్తము చక్కగా ప్రవహించును. బాధ మరి ఉండదు.

Sloan's Liniment
kills pain.

రాలే

పైకిల్పుత్రయారయ్యే వేరేరు స్థాముల మీకు చూపించదలచితిమి

RALEIGH
THE ALL-STEEL BICYCLE

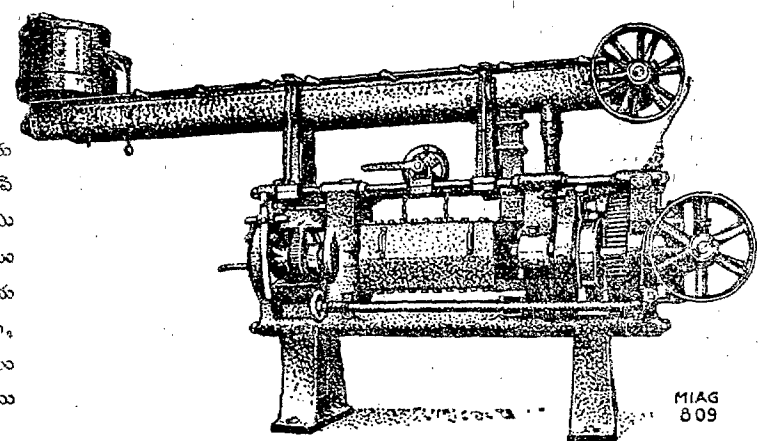
పైకిల్పుత్రయారయ్యే వేరేరు స్థాముల మీకు చూపించదలచితిమి. మైక్రోస్కోప్ లోని మంచి ఉక్కుతో తయారుకాబడిన రాలేయొక్క తెలుగు మాత్రం జ్ఞాపకముంచుకొనుదు. ఎప్పుడో గ్యారంటీ.

మీరు రాలేను చూసిన వెల్లింగ్టన్ పైకిల్ మోటారు కంపెనీ తర్వాత కొనటకు ఎంతమాత్రం ఆహ్వానింపకుదు. మోటారు రోడ్డు మీకు దగ్గరగానున్న ఏజెంటు ద్వారా వెల్లింగ్టన్ కంపెనీనుండి విరయింతుడు.

నూనె - పిండి - బియ్యపు మిల్లులు

ప్రపంచముందు ప్రసిద్ధిచెందినవారివల్ల తయారుచేయబడినది
చాల దృఢముగానుండుటకును చాలకాలమువరకు తక్కువ పెట్టుబడి, తక్కువ నెలపు,
చెడకుండనుండుటకును పూచీయివ్వబడును. ఎక్కువఫలము ఇగరాల నిచ్చుటయే యింగుల విశేషము.
మియ్యెక్క పైకమునకు మంచి బహుమానము! క్రయజాబితాలు కోరిన వరివబడును!!

మాయెక్క
ముఖ్యమైన
సామానులు
నూనె తీయు మెషీను
లు, పడిగట్టునట్టి ప్రె
స్సులు, కోలరు మి
ల్లులు, విత్తనములు
గుడిచేయు మెషీను
లు, మాగ్నెట్టును,
యెలినేటర్లు, ఆయిలు
యంజనులు, బాయి
లర్లు.

మాయెక్క
ముఖ్యమైన
సామానులు
సంపూర్ణమైన రైసు
మిల్లు, రైసు హెల్డర్లు,
వడ్డు కేరచేయు సెవ
కేలర్లు, గుడిచేయు
మెషీనులును.

లోకములో ప్రసిద్ధిచెందిన, యోహాన్ యెన్స్ ఫెల్డ్ డ్యు, లాగడన్స్ డి కలిగినవగుటచేత అనుదముమొదలైన విత్తనములకు
ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయవలయును. హిందూదేశమునకు సోత్ ఏజెంట్లు:— ఉపయోగము
THE HOLLAND BOMBAY TRADING Co. Ltd.,
Calcutta Bombay Karachi
Post Box No. 65 204, Hornby Road, Post Box No. 45
ధరలజాబితా వివరములు:— **THE MADRAS MACHINERY MART,**
1/22, Broadway, Madras. వరకును.

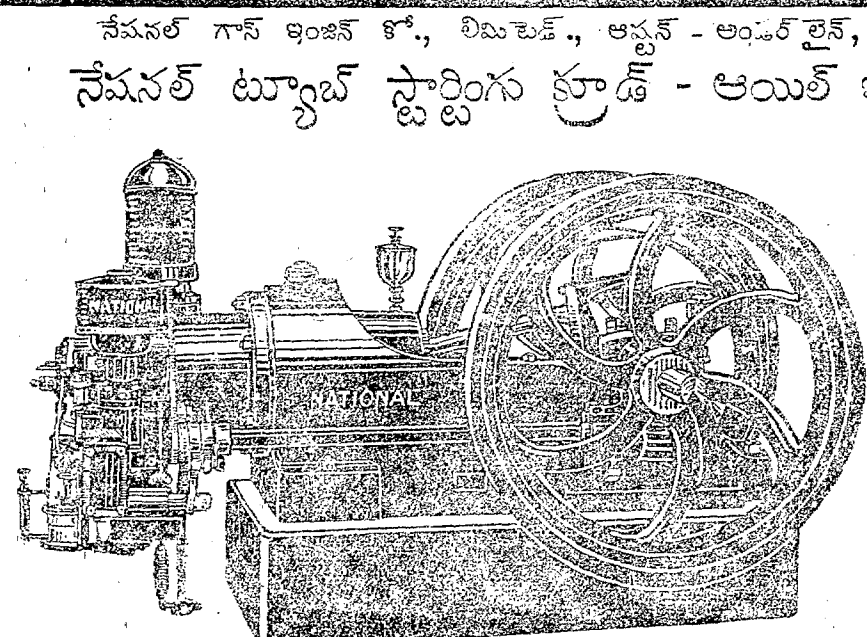
అభివృద్ధియే ప్రజాభిమానమును నిరూపించునన్న విషయము
హిందూదేశపు మిక్కిలి గొప్ప లైఫ్ అన్యూరెన్సు కంపెనీ,
ఓ రియంటల్
యొక్క ప్రస్తుతస్థితి నల్ల విన్యాయముగ ఉదహరింపబడుచున్నది.
అభివృద్ధి

నూతన వ్యాపారము				ప్రీమియం ఆదాయం			
1925	...	రు.	296	లక్షలు	1925	...	రు.
1926	...	రు.	391	"	1926	...	రు.
1927	...	రు.	468	"	1927	...	రు.
1928	...	రు.	585	"	1928	...	రు.

ప్రజాభిమానమే అభివృద్ధికరమైన లాభములను చేకూర్చుచున్నది.
పూర్తి జీవ భీమాపట్టాలపైన బోనసులు ప్రకటించబడును.

1921 ... 1000-కి సంవత్సరమునకు రు. 10 || 1924 ... 1000-కి సంవత్సరమునకు రు. 22½
1927 " " " 25

మీరు మీజీవితములు భీమాచేయుటకై మొనరించినా లేక మరియొకసారి ప్రయత్నించునప్పుడు
ప్రజ లామోదమును బడసిపెట్టియు, అభివృద్ధిచొనున్న ఈ ఆఫీసునకు వచ్చిన
మీకు లాభకర మగును.
పూర్తి వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు
T. SAMBASIVAN, ACTING BRANCH SECRETARY, ORIENTAL BUILDINGS.
Post Box No. 8, MADRAS.
Bangalore Branch: No. 1 South Parade, Bangalore Trivandrum Branch: Trivandrum
VIZAGAPATAM SUB-BANCH, VIZAGAPATAM TRICHINOPOLY SUB-BRANCH, TRICHINOPOLY.

నేషనల్ గాస్ ఇంజన్ కో., లిమిటెడ్., ఆన్టన్ - అండర్ లైన్, ఇంగ్లాండు.
నేషనల్ ట్యూబ్ స్టాండింగు క్రూడ్ - ఆయిల్ ఇంజనులు
సమృద్ధమైనవి
మితవ్యయమైనవి
సులభమైనవి
చౌకరకపు చమురులు
అతితక్కువగా
ఖర్చుగును. పనిచేయు
నట్టి భాగములు
కొన్ని యేకలపు.
నిర్మాణమునందు మిక్కిలి విలువగల వస్తువులే ఉపయోగపడెడియున్నవి.
ఆల్ వైడ్ హార్ బెర్లు (ఇండియా), లిమిటెడ్.,
ఏజెంట్లు:— సారి & కో., లిమిటెడ్., ఫస్టు లైను బీచ్, మద్రాసు
Sub Agents: **THE ANDHRA ENGINEERING Co., BEZWADA**
for Ganjam, Vizagapatam, Godavary, Kistna, Guntur District.

రాజమండ్రి (స్వకీయవిలేఖరి)

గోక్లేగారి వర్ధంతి
శ్రీ గోపాలకృష్ణగోక్లేగారి 15వ వర్ధంతిని నిన్నటి రోజు
న రాజమండ్రి ప్రధాన పురపాలకులు జరిపియున్నారు. ఈ సంద
ర్భమున నిన్న సాయంకాలము 6 గంటలకు పురమందిరములో
బహిరంగసభ జరిగెను. ఈ సభకు మ-రా-రా-శ్రీ వ్యాపతి
సుబ్బారావు పంతులుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. గోక్లేగారిని
స్తుతించుచు మ-రా-రా-శ్రీ ఆర్. వి. రామారావు సి. వి.
హనుమంతం పు. నే. యోగానందరావు డి. రామమోహనరావు
సి. శ్రీరామారావు సి. వి. కృష్ణస్వామి అయ్యరుగార్లు మాట్లా
డిరి. వందనములతో రాత్రి 7-30 గంటలకు సభ ముగిసెను.

హెచ్చరిక
అఖిలభారత పరభాషాసంఘము ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాంత సన్మ
నూలు (వెలమి పట్టుకాళి) ఉత్పత్తిని చికాకోలు పొందూరుల
లో స్వయముగ చేయుచున్నట్లు అందరకును ఇదివరలోనే తెలి
యును. 1929 నుంచి సన్మనూలును (విత్తనములను) తయారు
చేయు ఇతర సంస్థల గ్రహవక్రము లన్నియు రద్దుచేయబడి
యున్నవి.
కాని ఆట్టివారు కొందరు ఇంకను కొంచెముగా సన్మ
సరుకు వ్యాపారమును చేయుచున్నారని కనక అ. భా. వ.
సంఘము సన్మనూలు కేంద్ర కార్యాలయము చికాకోలు, అవి
సంస్థ ముద్రతనట్టియు ఆ సంస్థ చేత తయారకాబడినట్టియు సన్మ
సరుకును కొనవలదని ఖద్దరభీమానులకు ఇందుచూపమున హెచ్చు
రిక ఈయబడినది.
భా. పట్టాభిషేక రామయ్య - బందరు.

వివాదవిజయనేన:— స్వకీయ వీరభట్ల సదాశివ
రావుగారు షేక్స్పియరు కవి వ్రాసిన ఒకేలా నాటకము ననుస
రించి వ్రాసిన యీ నాటకమును కృత్తికతో నందుకొంటిమి.
దీనినిగూర్చి మా అభిప్రాయము ముందు ప్రకటించబడును.
దీనివలె రు 1-0-0. వీరభట్ల భాస్కరరావుగారు, జగన్నాథ
పురం, కాకినాడ, తూర్పుగోదావరి అని వ్రాసిననో ఎలయు
వారి గ్రంథమును బడయ గలుగుదురు.

మద్రాసు అండ్ సదరన్ మరాటా లైట్స్ కంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది)
నోటీసు
కోటప్పకొండ ఉత్సవము
నరసారావుపేటవద్ద 1930

24-2-30 మొదలు 28-2-1930 వరకు

ఈ ఉత్సవమునకు వెడలు ప్రయాణికుల సౌకర్యము
కొరకు ప్రత్యేక రైలుబండ్లు బెజవాడనుండి నరసారావుపేటకు
1930 సం॥ ఫిబ్రవరి 25, 26 తేదీలందు నీసన రైలుపడిన వేళ
కు బయలుదేరును.

శివరాత్రిదినము
25-2-30 26-2-30
గం-ని. గం-ని. గం-ని
బెజవాడ బయలుదేరుట సా. 5-55 సా. 5-55 రా. 10-2
గుంటూరు చేరుట ,, 7-17 ,, 7-17 ,, 11-28
,, బయలుదేరుట ,, 7-40 ,, 7-40 ,, 12-00
నరసారావుపేటచేరుట రా. 9-18 ,, 9-18 ,, 1-3
పండుగయందు రైలుబండ్లు గాక తగినంత మంది ప్రయా
ణికులను గుంటూరు నుండిగాని లేక బెజవాడనుండి నరసారా
పేటకు ప్రత్యేక రైలు నడుపబడును.
ఇటులనే తిరిగి వచ్చునపుడుగూడ మనుష్యుల సౌకర్యము
కొనెపోవు ప్రత్యేకబండ్లు తగిన కాలమునందు నరసారావుపేట
నుండి గుంటూరు, బెజవాడలకు 1930 సం॥ ఫిబ్రవరి 26, 2
తేదీల మధ్య నడువగలవు.

క్రాంతిగా కనిపెట్టిన జర్మనీ గవేరియా క్యాఫ్యూమెట్లు

6

భయంకరమైన "సిగరెట్" గమలము ప్రపంచములో అంతరింపజేయుటకు సిద్ధపరచబడినది. ఎంతకాలమునండి కాపురమున్ను ఈ గమలమును 9 బ్యాబులతో ఆశోక్లవంతులుగా జేసి రెండువలమును గలిగించి రక్తమును కుద్రవరచును. మూత్రనాళమునుండి వెలువడు ప్రాణమును నిలిపివేయును. మంటను తగ్గించును. స్త్రీలకు గర్భము చెడి తెలుపు విస్తారముగా వడుట, మాత్రసంబంధమును నితర బాధ్యములు బర్మా గవేరియా, అనుభవించలేని సెగరెట్ గమలమువలన మాత్రమునున్నవి. పంజేహించిన నాశోక్లవంతులు కాలేరు. విస్తారమును పొగడ్త లనవలయును. 80 క్యాఫ్యూమెట్లు అమరియుండు. - రు. 2-9-0, 8 పెట్టెలు రు. 6-12-0. రమించుటకు బలమును మాత్రలు ప్యాకెట్టు 20, రు. 2. 1980-న సం॥ డిసెంబరు 8 ఆదిత్యము.

Dr. A. S. MURTY COY., Chicacole City, Ganjam Dt.

హనుమాన్ సబ్బు

లోకప్రసిద్ధమైనది. దీని సమానమైనది వేరులేదు చర్మవ్యాధులకు సంజీవివంటిది. ఎచ్చటను దొరకును.

యస్. రంగనాథం శెట్టి అండ్ బ్రదర్స్ నెం 12, బందరు వీధి, మద్రాసు.

వై. మా ఫో ను లు

(సంపూర్ణ ధ్వనిగల మొదటిరకము ఫో నులు)

వైమాఫోను పోర్టులు లభికముగు ఖ్యాతిని సంపాదించి, మనోహరమగు రంగవర్ణము గల శ్రేష్ఠతరముల ఫోనులని అంతటను అంగీకరింపబడినది. యంత్రాభివృద్ధి వస్తువులు, లోపలగొనలమును మోటారులతోను, గవేరియాను ఎస్. మాఫో ట్రాన్సమిషన్లు, విస్తారము ధ్వనిచ్చు గాంధు ఛాంబరులు, వీలగునట్లు మెంబ్రేలు పాండుబాక్సులతోను సిద్ధపరచబడినవి. ప్రపంచముందు మెంబ్రేలు తయారయిబడినవిలో ప్రథమాగ్రామము గిహించినది. నాణ్యతలో నవనావర్తి, విశాల తాళకమ్మమును తిరస్కరించుచున్నది. 155 నెం. మోడలు డబుల్ స్ప్రింగు రికార్డు కంపార్టుమెంటు సహా రు. 80. 151 నెం. మోడలు డబుల్ స్ప్రింగు రికార్డు కంపార్టుమెంటు లేనిది రు. 65. గ్రామోఫోన్ డిలర్లవద్ద స్థాపన దరిచేయబడును.

ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు ఇంగ్లీషుభాషలో జరుపవలయును

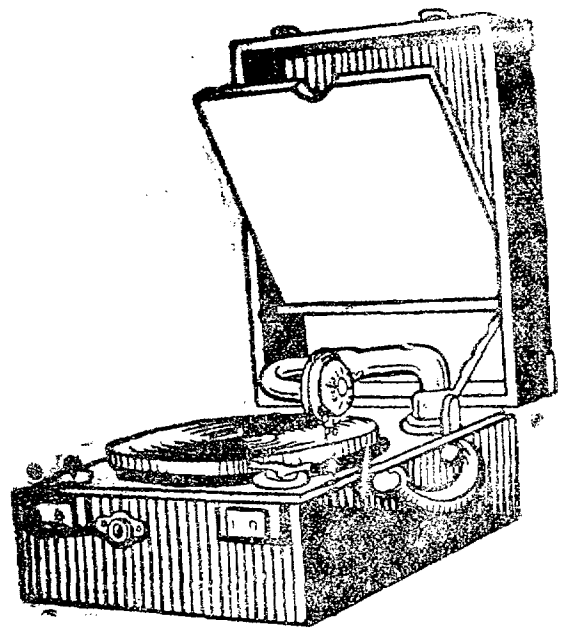
5409

సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:—

BOMBAY PHONO GENERAL AGENCY,

బాంబాయి ఫోనో జనరల్ ఏజన్సీ, 520-22-24 క్యాబేని రోడ్డు, బాంబాయి.

520-2-24, Kalhadevi Road, Bombay.

Telegraphic Address "PRINAPHONE"

16-1.

నూ త న!

ట్ర క్కు లు

ద క్షి. ణ ఇం డి యా క మ్మర్షియల్ వెహికల్ స్వంత దారులు

దక్షిణ ఇండియాలో నున్న బస్, ట్రక్కు ఆపరేటరులు అమెరికాలో తయారైన విక్టోరియా విన్యమైన కమ్మర్షియల్ వెహికల్సులో నొకదానిని ఉపయోగించి, చూచుటకు ప్రస్తుతము తగిన తరుణము. వీర్లకాలమునుండి కమ్మర్షియల్ వెహికల్ మాదిరిలందు అనుభవముగల ఎంజనీరులచే తయారుచేయబడిన ఒక రకము వెహికల్ సెల్డన్ ట్రక్కు—అద్వితీయమైన సేవచేయుటకును, నమ్మకముగా పనిచేయుటకును నిర్మించబడినది.

దక్షిణ ఇండియా అభివృద్ధికరమగు ట్రాన్సుపోర్టు స్వంతదారులలో నొకరగు మీరు నూతన వెహికలును కొనుటకు నిశ్చయించుటకు మునుపు ప్రప్రథమమున సెల్డన్ ట్రక్కును పరీక్షింపుడు.

వివరములకు ఈదిగువ విలాసములకు వ్రాయుడు

మా తరపున సబ్ ఏజెంట్లు కొలదిజిల్లాలలో మాత్రం గలరు.

బాంబాయి రాజధానికి సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:—

మోటారు రికండిషనింగ్ ప్లేషక,

161, మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు.

బెంగళూరు, మైసూరు, కూర్గనకు సబ్ ఏజెంట్లు:—

మెనర్స్, యం. హనుమంతప్ప అండ్ కంపెనీ,

20, సోల్ పార్కేడ్, బెంగళూరు.

Selden Trucks

మాకాతాదారులు తృప్తిపొందుటకు ముఖ్యకారణములు

- (1) అందము, మంచిమెరుగు, చక్కని నగిషివని, స్వచ్ఛమైన వెండి, కాసుబంగారు మొదలగువాటికి ప్రాముఖ్యము నొసగుట.
- (2) ఆర్థ రిచ్చిన వస్తువులను సకాలముననే తగూడుచేసి యిచ్చుట.
- (3) సామాన్యలాభము పెట్టుకొనుట.

మీరును నొకసారి ఆర్థ రిచ్చి, సరికేలింపుడు.

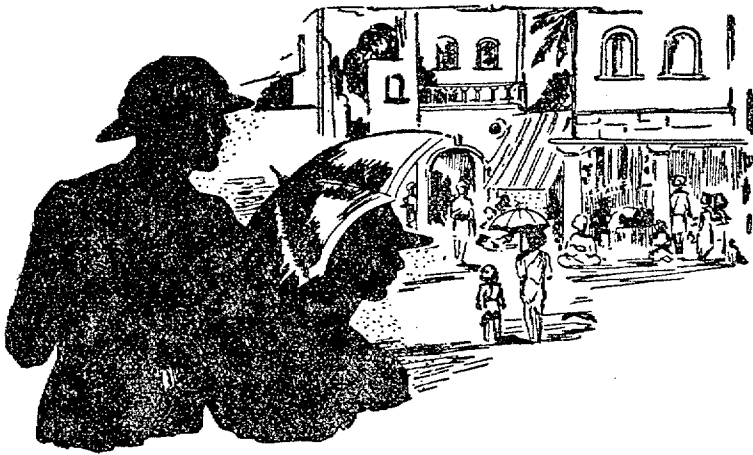
శ్రీ లక్ష్మీజ్యాయలరి కంపెనీ,

మాన్యుఫాక్చరంగు జ్యాయలరు, ప్రైవేటు మర్చంట్సు, బెజవాడ.

యెచ్చేని లక్ష్మీనారాయణ చౌదరి,

ప్రాప్తైటకు.

(2)

బజారు దుమ్మువల్ల అంటువ్యాధులకు లోనుగాకుడు.

బజారులందు, వీధులందు తరచువ్యాధులందు ప్రదేశములలో చెడుగాలిని పీల్చి అంటువ్యాధులకు లోనుగాకుడు. ఈవెన్స్ ఆంటిసెప్టిక్ పాస్టిల్స్ నొకటి నోటిలో వేసుకొని మింగుడు. బహు రుచ్యముగానే యుండును. గొంతునొప్పి మొదలైనవి రాకుండ ఆరోగ్యముగా నుండుటకు నిరపాయమైన మార్గము.

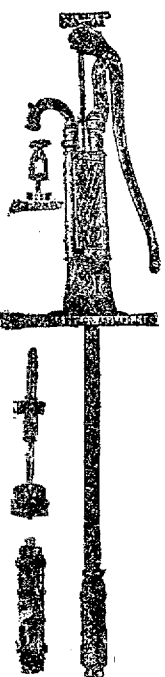
ఈవెన్స్ పాస్టిల్స్ యోగము ఒకగొప్ప ఆంగ్ల వైద్య ప్రముఖునిచే చెప్పబడినది. ఆతడు దస్తలు, జలుబు, గొంతునొప్పి తదితర వాణిక వ్యాధులను నయమొనర్చుట యందు గొప్ప మేధావి. అపాయకరగు దినుసులెవ్వియు నిందు చేరలేనని గ్యారంటీ ఘోషియున్నది. తమరు చేయునప్పుడు సహితము చేతులతో నంటబడదు.

EVANS' ANTISEPTIC THROAT PASTILLES

ఇంగ్లాండులో రిజిస్ట్రేషన్
ఈవెన్స్ సన్స్ లెక్కర్ అండు వెబ్ లిమిటెడ్
లిసెన్సాల్ అండ్ లండన్. 568

మై య ర్న డి వ్ వె ల్ పం పు లు

కాగ్గియరు హోండిల్ : సులభముగ పనిచేయదగినది

ఇ త్త డి లే క ఇ త్త డి నీ రు ఛో య బ డి న సి రెం డ ర్లు

లోయర్ సిలెండరునందు గ్లాసు వాల్వ్ నీటు కలదు

ఎట్టి లోయర్ బావులనుండిగాని, లేక ఎత్తైన ప్రదేశములకు నీటిని త్వరితముగ తీసుకొని నల్లి నింపుకొనుటకు తగియున్నది. వివరములు తెలుసుకొనునపుడు, థావి లోతును తెలిసినయెడల దానికి కావలసిన ఎన్జిన్ ను తయారు చేసి పంపగలము.

దీనిమాదిరిలు చూచి మోసపోకుడి.

మైయరు పంపులమాదిరి యుండిన వన్నియు మైయరుపంపులు గాజాలవు.

కొనునపుడు సరియైన మైయరుపంపునే కోరుడు.

ఇండియాకు సోల్ ఏజెంట్లు:—

లివరాయిబర్రస్, లిమిటెడ్.

1/173 బ్రాడ్వే, పోస్టుబాక్సు 202, మద్రాసు.

For every description of,
"HIS MASTER'S VOICE"
latest Model Gramophones & Records

Please call at:—

THE GRAMOPHONE HOUSE?
Opp: High Court, Madras.

POLINES
GONO MIXTURE

“పాలి నీన్ గ నో మి క్చర్”

గనేరియా, లెకోరియాకు ఆమోఘమైన శాస్త్రీయపరిశోధనము. 5 దినములలో వ్యాధిని నమూనముగా నాశనమొనర్చును. వైద్యులందరిచే శ్లాఘింపబడి అనేకులచే వాడబడుచున్నది.

1. మొదటి థోస్తోవెంటనే విముక్తిగలుగును.
2. 12 గంటలలో న్రవించుట ఆగిపోవును.
3. 5 దినములలో పూర్తిగా నయమొనర్చుటను.

ఒకమారు వాడిచూచిన, దాని అద్భుతగుణమునుమీరే కనుగొనెదరు.

16 వోసులకు సరిపోవు నీసా 1 కి రు 3/-

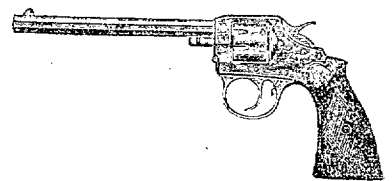
పోస్టజ ప్రత్యేకం రు 0-7-0

126-2

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

D. POLINES & Co.,
Manufacturing Chemists,
5, Harimohan Roy Lane,
Calcutta.

నానావిధములగు రివోల్వర్లు
అరు లేక విదుతోటలు యెక్కునవి.
[ప్రాపితము గూడ 3 సం.]

ధరలు సరసము
క్యాటలాగు ఉచితము

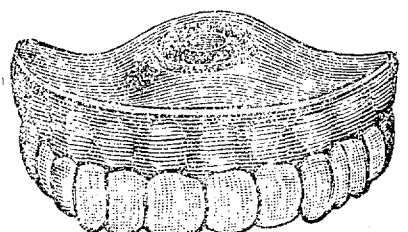
నాళము 3౨, 3౪, 3౬ అంగుళములలో దొరకుచున్నవి జేబులో పెట్టుకోగలిగినవికూడ దొరకును.

యం. వి. రామానుజంశెట్టి అండు కంపెనీ,

నెం. ౧౨ బ్రాడ్వే మద్రాసు.

పండ్ల డాక్టరు DENTIST

మోచ్. యం. రావుగారి దంతవైద్యాలయము.

అంటారు (బాంబి)

శింకములు

రామచంద్రరావుగారి మేడలో

భోజనపదార్థములను బాగుగా ననులుటకు అనుచు

ముగా నుండు ఆర్టిఫిషియల్ దంతములు కట్టబడును.

కంటనే పండ్లనొప్పి వాద తగ్గిపోవును; మంగు నెల 1-4 0

త్వరపడుదు! కొలది ప్రతులేగలవు.

ఇకను మోసములకు భయపడ నక్కరలేదు

మతివంచన దీపిక.

జెమ్మి 250 పేజీలు, 16 చిత్రపటములు 20 విధముల గుణవిషయములు నిండియున్నది. రూ॥ 1-4-0 పోస్టు ఖర్చు ప్రత్యేకము.

ప్రపంచవంచకుల మాయాజాలము తెలుపునట్టి యిట్టి గ్రంథ వివిధవర కాండ్రమున వెలువడి యుండలేదు. క్రొత్త క్రొత్త విధములకు వంచనలు విస్తరించుచున్నవి. వ్యాపారము, వ్యవసాయము, ఉద్యోగము, న్యాయస్థానము, దేవాలయము, విద్య, ధర్మము, మాంత్రికము, జ్యోతిషము, సోద, రైలు, స్త్రీమరు, ఇది యది యననీల ఎచ్చలు జూచినను మోసచింత ప్రబలి యున్నది. నిర్వంచకు లిట్టి మోసములకు లోనై పరితపించుచున్నార. ఇట్టిచాలి మోసముల యొక్క రహస్యములను ఇందు చక్కగా వెల్లొప్పబడియున్నది. దీని చదువుటవలన నిర్వంచకులు వంచకులకు లోబడక తప్పించుకొనవచ్చును.

చిరునామా:—ఆనందబోధిని ఆఫీసు, 6, వెంకటేశమేష్ట్ర వీధి, మద్రాసు.

కావలెను

చురుకైనట్టియు, మంచి పలుకుబడిగలవారు బాగుగా స్థిరపడినట్టియు, ప్రజలయొక్క మోసమును పొందినట్టి భీమా కంపెనీ తీరపున పనిచేయుటకు ఈ దిగువ తెలుపబడిన స్థలములందు కావలెను. మా కంపెనీ ఆర్గనైజింగ్ ఇన్ స్పెక్టరుగారు సదరు స్థలములందు సంచార మొనర్చి, దరఖాస్తుదారులు చురుకుగా పనిచేయుటకు సహాయపడునట్టి సలహాల నిచ్చెదరు.

దరఖాస్తులను బాక్సు నెం. 99

C/o ఆంధ్రపత్రిక, అని. పంపుకొనవలెను.

ఆర్కాటు, రాజమండ్రి, చిత్తూరు, కాకినాడ, కాళహస్తి, తుని, కడప, విజయనగరం, ప్రాద్దుటూరు, పల్నాటిమిడి, నత్తి, శ్రీకాకుళం, అనంతపురం, బరంపురం, నర్సారావుపేట, తెనాలి, గుడివాడ, బాపట్ల, నర్సాపూరు, ఒంగోలు.

Mysore Branch.
152, Commercial St.,
Bangalore.

Madras Branch.
Post Box No. 237
Madras.

నేషనల్ ఇన్సురెన్సు కంపెనీ

లిమిటెడ్,

హెడ్డాఫీసు: కలకత్తా.

ఈక్రింద తెలుపబడిన పట్టణములలో మా కంపెనీ రేజిజింటుగా పనిచేయుటకు గౌరవమును పలుకుబడియు గలవారు దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను:—

అనంతపురము	నరసారావుపేట
బెజవాడ	నరసాపురం
బరంపురం	ఒంగోలు
కడప	పితాపురం
శ్రీకాకుళం	పల్నాటిమిడి
ఏలూరు	రాజమండ్రి
గుంటూరు	సామర్లకోట
కర్నూలు	తెనాలి

విజయనగరం

మంచిపనివారలకు తగిన ఏర్పాట్లు గలవు.

వివరములకు క్రిందివారికి వ్రాయుడు:—

కె. ఎస్. గోపాలయ్య,

బ్రాంచి కార్యదర్శి.

101-1 లోక్ మైన్స్, బాడే, మద్రాసు.

మీ జబ్బులకు?

నవీన జర్తనుచికిత్సను

పొందుదు. దీనిలో భీతి కలిగించు ఇంజక్షన్లును అపరేషనులను లేవు. క్రియలు అత్యద్భుతము. దూరదేశములందుండువారుగూడ ముఖముగా పొందగలిగిన చికిత్స. ఆలోచించక వివరములకు వ్రాయుడు.

DR. P. NAGARAJA RAO, M.D., (Bio)
40, Central Avenue, Calcutta.

After Malaria Fever

మలేరియా జ్వరపీడితు

దైన విదవ గాని

మరి ఏములే! తిరస్కారము నల్ల బలహీనము పొందిన కణుకలకు చేయూరినిచ్చి బలము బలహీన ఆరోగ్యమును చేకూర్చుటకు ఆంగిర్స్ అమల చేయవలెను. అనేకముంది డాక్టర్లచే సలహా యివ్వబడి నటువంటి అచూర్ణమును ద్రవము గుణవిషయమున గట్టిమృతముతో ఎట్టి అనుమానము లేక దీని నేవించవచ్చును. జ్వరపీడితులైన వారలచే కాక, క్వాసకోశవ్యాధులు, మలబద్ధక ముదుగు వ్యాధులవల్ల శరీరము కృశించి పోయినవారికి కూడ దీనిని నేవించి లాభమును పొంది యున్నాడు. ఇండియా యందంతటను ఆంగిర్స్ అమల వ్యాప్తి గాంచియున్నది. ముఖ్యప్రదేశములందు ముఖ్య ఆంగిల్స్ టి యందును దొరుకును.

జంట పంబంధమైన చదురు లిందుచేర్చబడవు. తయారల నవ్వదు చేతులతో నయిబడి నవ్వదు ముల వారితోను నేవించవలెను. (6)

ANGIER'S EMULSION

Of all Chemists and Bazaars.

ఈనోస్ ఫ్రూట్ సాల్ట్

నిర్మలమైన ముఖవర్చస్సుకు

ఆరోగ్యమునకు సహాయకారియైన ఈనోస్ “ఫ్రూట్ సాల్ట్” సౌందర్యమునకు తోడ్పడునట్టివా టన్నిటిలోను శ్రేష్ఠతరమైనది. ఏలసనగా ఈనోస్ “ఫ్రూట్ సాల్ట్” ప్రారంభమున శాంతముగాను, స్వభావికముగాను ప్రారంభించి ముఖ్యావయవములను మంచి ఆరోగ్యకరమైనస్థితిలో నుంచును. మీ రెప్పుడును నిర్మలమైన చర్మమును గలిగియుండవలె ననిన సదా ఉదయకాలమందు ఒక గ్లాసుడు ఈనోస్ “ఫ్రూట్ సాల్ట్”ను పుచ్చుకొనవలెను.

ENO'S "FRUIT SALT"

అమృతము ప్రతినది:—

టి. యస్. ఆర్. గిల్లెట్,

1-17 అర్మీనియన్ వీధి, మద్రాసు.

తయారగునప్పుడు చేసులతో తాకబడదు

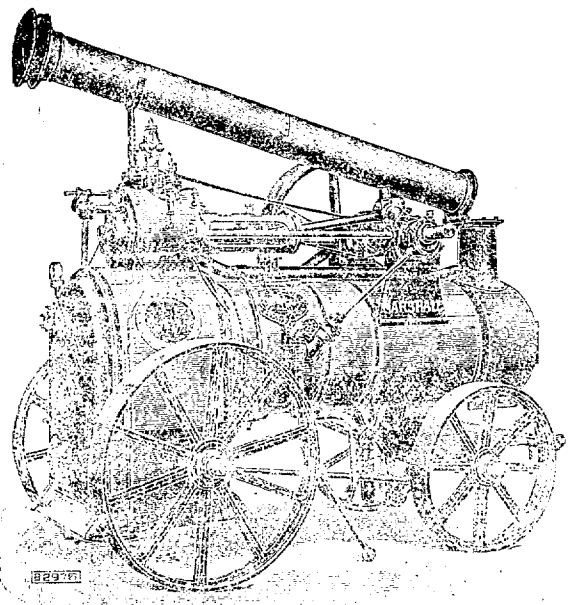
రెండు నెలలలో ఎల్లప్పుడు దొరుకును

వినియోగ

పాతశాల కథా పటములు.

వెలనరసం

ఈ పటములతో బాలరకు కథను వివరించు బొమ్మపటములు వరుసగా అమ్మవేయించియున్నాము. బాలరకు పటములు చూచినప్పుడే, కథను గ్రహించునట్టి యిచ్చును. 24 పటములు చేరిన సెట్టు 1-కి రూ 2-0-0. మూళ్ల గ్రామము చిత్రపటములు:—మృగములు, పక్షులు, వృక్షములు 24 పటములు చేరిన సెట్టు 1-కి రూ 1-0-0. కృష్ణా అండు కో, చిత్తూరుజిల్లా, తిరుత్తణి.

“మార్షల్”

“యన్” తరగతి పోర్ట్ బుల్ స్టీమ్ ఇంజను

నవీన పద్ధతులమీద తయారై,

దృఢముగానుండుటకు, చిరకాలము మన్నుటకు

వీలగునట్లు విశేషాంశములన్నిటిని పొందియున్నది

ఈ ఇంజన్లు రైసుమిల్లులకు, పిండి విసురుడు యంత్రములకు, రాళ్లు తయారొనర్చు యంత్రములకు గానుగ యంత్రములకు తారుపోసి గట్టియొనర్చు యంత్రములకు సెంట్రీఫుగల్ లేక యితర పంపుల, కొయ్యవనియొనర్చు యంత్రములు, ప్రత్తియంత్రములు, యిండ్ల కట్టడ మునకు తదితరములైన పనులకు తగుమైనవి.

M 27 ధరల జాబితాకు వ్రాయుడు

మార్షల్ సన్స్ అండు కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్.

ఇంజనీర్లు:—

9. నెకండ్లైను బీచ్, మద్రాసు.

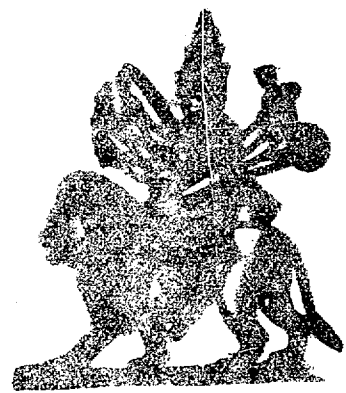
ప్రాంచి — బెజవాడ.

దేవీభాగవతము

పండిత దాసు శ్రీరామకవిచే ఆంధ్రమున వ్రాయబడినది.

12 స్కంధములు, 12000 పద్యములు 800 పుటలు వెలరు. 5

వి. పి. ఖర్చులు 0-12-0. 4 ప్రతులకు ఒక ప్రతి ఉచితము.

VADE MECUM వేడి మెకం

ఇంగ్లీషుభాష నేర్చుకొనుటకు ఉపయుక్తమగు గ్రంథము వెలరు 0-8-0

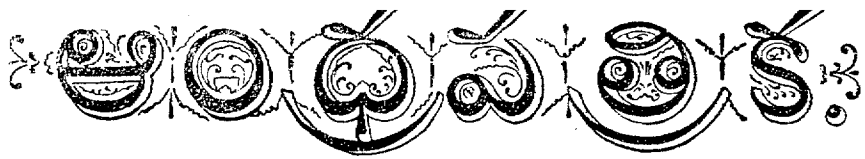
వైరెండు గ్రంథములకును అంపమైన అచ్చపనులకు, జైండు, రబ్బరుష్టాంపులు, సిల్లు,

122.

ఎన్ గ్రేవింగు పనులకు ఈవిలాసమునకు వ్రాయుడు.

67

వాణిప్రసాద బెజవాడ

శనివారపు అనుబంధము

చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 22-వ తేది శనివారము

బెజవాడ

మ్యూనిసిపల్ మిటింగు

1930-31 సం॥రం బడ్జెటు

(స్వీయవిలేఖరి)

బెజవాడ, ఫిబ్రవరి 18:—నిన్న సాయంత్రము 5-30 గంటలకు చేరుమొక శ్రీయుత అయ్యదేవర కాశ్యపరావు పంతులుగారి అధ్యక్షతక్రింద పురపాలకసంఘసభ జరిగెను. 15 మంది సభ్యులు సభితులయ్యిరి. ప్రధానమున బడ్జెటుపై చర్చ జరిగెను. 1930-31 సం॥రమునకు ఆదాయము ఏడలక్షలు రాగలదని మదింపువేయబడెను. ఏటేట జరుగు ఖర్చులు గాక యీ క్రిందిపనులకుగూడ ఖర్చుచేయ సంకల్పించిరి:—1. ఎలెక్షన్లకి అవ్వకొంద రు 22,000 లు ఇచ్చుట, 2. పాకీదొడ్లు నిర్మించుట, 3. మంత్రపానులను నియమించుట, 4. లైబ్రరీలకు గడచిన సంవత్సరము మానివేసిన గ్రాంటులను పునరుద్ధరించుట.

ఎద్దులు, బండ్లు

మ్యూనిసిపాలిటీలోని రబ్బిషును పట్టణము వెలుపలకు తీసికొనిపోవుటకు ఎద్దులు, బండ్లు గలవు. బండ్లను మరమ్మత్తు చేయుటకు వర్కు-షాపు గలదు. ఎద్దులను కొనుటలోను, వాటికిమేత, ఉలవలు కొనుటలోను కొందరు లాభములను పంచుకొనుటవలన నష్టము కలుగుచున్నదనియు, బండ్ల మరమ్మత్తు చార్జీలకంటె వర్కు-షాపు ఖర్చులు హెచ్చగుచున్నవనియు కాబట్టి ఎద్దులను బండ్లను వర్కు-షాపును తగ్గించి రబ్బిషును తీసుక పోవడము ఎవరికైనా కంట్రాక్టు కియ్యవలసినదని డాక్టరు సీతారామశర్మ గారు రుపపాదించిరి. బురహ్ బడ్జెట్ సాహెబుగారు బలపరిచిరి.

పర్యట లక్ష్మీ నారాయణగారు సవరణ నెదిరించుచు ఇట్లు చెప్పిరి. ఈ సంవత్సరము మోటారులారీని కొనుటకు ఏర్పాటు చేయబడినది. మోటారు లారీని కొనినప్పటికి సందులు గొందులలోనుండి రబ్బిషు తెచ్చి మోటారులో నేయుటకు కొద్దిగా బండ్లు అవసరం కాబట్టి యీయేడు సగము బండ్లను ఎద్దులను తీసివేయుటకు నిశ్చయింపబడినది, వీటితోపాటు వర్కు-షాపు ఖర్చులకూడ తగ్గింపబడగలవు.

యెందరీ శీతారామయ్యగారు కూడ సవరణకు వ్యతిరేకముగ మాట్లాడిరి. ఇదివరలో ఎలెక్షన్లకి టెండర్లు కాంక్షకొక అయినప్పుడు పదివేలు నష్టము యొక్కినది, ఈ మధ్య ఎలెక్షన్లకొక ప్రంభాల కేటు రూపాయి నుండి పన్నెండు రూపాయలకు హెచ్చించినప్పుడు మ్యూనిసిపల్ సొమ్ము పడమాడువేలు మునిగెనని వీధిని బావు అడమనిషి మగ మనిషి చెప్పుకొనిరే. శర్మగారు అందులనుగూర్చి యేమియు మాట్లాడక ఇందునుగూర్చి మాత్రమే మాట్లాడుచున్నారేమి? ఎద్దులు బండ్లు అవసరంగా ఉండవలసినదే కంట్రాక్టుకు ఇస్తే నష్టపడుదుము. పని బాగుగ జరుగదు. ఈ సవరణ అధికసంఖ్యాకులచే వీగిపోయెను.

పాకీవాండ్లకు కూలీలకు అర్ధరూపాయి జీతము హెచ్చింపబడుట

పాకీవాండ్లకు నెల కొక అర్ధరూపాయివంతున జీతము హెచ్చింపబడవలెనని డాక్టరు శర్మగారును కూలీలకు జవానులకు కూడ అటులనే హెచ్చింపబడవలెనని పోతిన రాములుగారును తెచ్చిన సవరణలు అంగీకరింపబడెను.

ఎలిమెంటరీస్కూళ్ల టీచర్ల జీతములు

ఎలిమెంటరీస్కూళ్లు టీచర్ల జీతములు ఈ క్రింది విధమున హెచ్చింపబడవలెనని డాక్టరు గోవిందరాజుగారు రుపపాదించిరి.

లోయర్ గ్రేడు ట్రెయినింగు టీచరు	20=1=25
హైస్కూలు గ్రేడు	25=1½=35
సెకండరీ గ్రేడు ట్రెయినింగు టీచరు	35=2½=50

అయితే ప్రస్తుతమున్న స్కూళ్లను కొన్నిటిని కలిపి అనవసరముగ టీచర్లను తగ్గించి సంవత్సరమునకు అంచనావేయబడిన సొమ్ముకు మించకుండ నుండులాగున స్కీము తయారైన పిమ్మటగాని యీ స్కీళ్లు అమలులోనికి రాగూడదు అని గోవిందరాజులు నాయుడుగారి ఉపపాదన.

డాక్టరు శర్మగారు వ్యతిరేకముగ మాట్లాడిరి. ఈ కాన్సిలువారు కొన్ని టెండరుండి నిర్బంధించిత ప్రాథమిక విద్యా పద్ధతిని అమలులోనికి తీసుకరావలె నని యిత్నించుచుండిరి. ఇప్పుడు స్కూళ్లను తగ్గించుటవలన కాన్సిలుకు అప్రతిష్ట వాటిల్లును. ప్రతివానికి దాపున పాఠశాల నుంచవలెను. పాఠశాలలను హెచ్చించవలెను గాని తగ్గించవూడదు.

శిష్ట వెంకటకృష్ణయ్యగారు పాఠశాలలు ఎన్ని హెచ్చించబడినా ప్రయోజనములేదు. చెప్పేచదువు పిల్లలకు బాగుగ పట్టువడవలెను, సవరణ ఆమోదింపబడెను.

ఆంధ్రా జింఖానా

ఆంధ్రా జింఖానావారి ఆటలకు రు 500 ల నీయవలెనని అనాయాపెక్ గారు రుపపాదించిరి.

డాక్టరు గోవిందరాజులుగారు బలపరచుచు ఇయ్యవలసినదే విధిగా నని గట్టిగా చెప్పిరి.

శిష్ట వెంకటకృష్ణయ్యగారు వ్యతిరేకముగ మాట్లాడిరి. ఆంధ్రా జింఖానాకు జమీందారులు, భూస్వాములు సాయము చేయుచున్నారు. మ్యూనిసిపాలిటీ తప్పనిసరిగ చేయవలసిన పనులెన్నియో గలవు. ఇదివరకు వేలకొలది ఖరీదుగల స్థలమును ఆంధ్రా జింఖానా కిమ్మటయే గాక యేటేట టెండువందలను ఇచ్చుచున్నాము. ఈపట్టణములో 50 వేలు జనులందరూ ఏ టెండువందలమందో చురువుకొని డబ్బు సంపాదించుచున్నవారందు మెంబర్లగ నున్నాము. వారిలో ఏ బహుకొద్దియందెయో యీ ఆటలయందు పాల్గొనుచున్నారు. ఇదియునుగాక ఆటలను ఆడివారినుండి, చూచేవారినుండి జింఖానావారు సొమ్ము నమూలు చేయుచున్నారు. ఈసంస్థ లైబ్రరీవలె బహుజనోపయోగముననే. కాబట్టి యీజింఖానాకు ఇప్పుడు మన మేమియు ఇచ్చుట భావ్యము కాదు.

చేరుమేకగారు రు 200 లు ఇచ్చిన చాలుననిరి. చివరకు రు 300 లు ఇచ్చుటకు సభవారు తీర్మానించిరి.

పట్టణాభివృద్ధి

ఈ పట్టణము దినదినాభివృద్ధి చెంది మహానగరము కానున్నదనియు, ఇప్పుడు ఎవరికివచ్చుమచ్చుటల వారు చిన్న చిన్న రోడ్లను నడచి ఇండ్లను కట్టుచున్నారనియు, ఇందువలన పట్టణముయొక్క అందము చెడిపోవుననియు గనుక యిప్పుడే తగిన బండ్లబద్దు చేసి సర్వేయరు నేర్పాటుచేసి 40 అడుగుల రోడ్లను వదలినగాని ఇండ్లను కట్టినయిండ్లదనియు యీయీ డేర్పాట్లను రు 1500 లను ప్రత్యేకించవలెననియు డాక్టరు శర్మగారు రుపపాదించగా సభవారు యేకగ్రీనుముగ ఆమోదించిరి.

ఇండ్లకు ఎలెక్ట్రిసిటీ

ప్రస్తుతము వేయబడుచున్న శీతలతో ఎలెక్ట్రిసిటీ ఇండ్లకు యిచ్చుట వల్లపడవనియు, అందులకుగాను ప్రత్యేకముగా త్రిగెలు అవసరమనియు, ఇండ్లలో దీపములు పెట్టినగాని మ్యూనిసిపాలిటీకి డబ్బురాదనియు కాబట్టి యీ పనులకు యేబది వేలను ప్రత్యేకముగ గవర్నమెంటు నుండి అప్పుగా దీయవలెననియు డాక్టరు టి. శర్మగారు ఉపపాదించగా సభవారికిగ్రీనుముగ అంగీకరించిరి.

శ్రీ దుర్గా కళా మందిరము

శ్రీ దుర్గా కళామందిరమునకు సంవత్సరమునకు రు 1900 లు పన్ను విధించిరి. ఆ పన్ను చాల అన్యాయముగ వేయబడెనని అప్పీలు చేయబడెను. ఈ సభలో యీ విషయమై ఆలోచన జరిగి సంవత్సరమునకు రు 660 లకు పన్ను తగ్గించబడెను. ఇంతటితో సభ ముగిసెను.

రాజపుత్రసమాజము - భూరికట్నము

భీమవరము వాస్తవ్యులును న్యాయవాదులును తాలూకా బోర్డుసభ్యులును అరు ము||రా||రా|| శ్రీ వేగేశన సుందరరామ రాజుగారి పుత్రుడుచిరంజీవి వెంకటసోమరాజుకును వెదికేశ్వర మునివాసులు ము||రా||రా|| శ్రీ సయ్యపురాజు వెంకటసత్య నారాయణరాజుగారి పుత్రుడు చిరంజీవి శ్రీమతి అన్నపూర్ణ య్యలింకిని 17-2-30 అనగా ఈమాఖ బి||సోమవారము||జాన వెదికేశ్వరము గ్రామములో కన్యాజనకులగృహమున జరిగినపాణి గ్రహణముతోత్సవ సమయమున నధూనరుల జనకులు ఈసమాజాభిమానముచే దీనికి రు 116 నూటపదియారు రూపములు కట్టు మొసంగినారు గాన చానిని కృతజ్ఞతతో స్వీకరించి నూతన దంపతులు చిరాయురారోగ్యయశ్యులై యుత్తులను దృఢాను రాగబద్ధులగు పుత్రపౌత్రాభివర్ధిల్లులుగాను శ్రీశివశివలియను గ్రహించునట్లు సమాజముతరపున వ్రాగించుచు నీజాయాపదులకు వేసవేలుగా నాశీస్సుల వ్రాసంగున్నాడను.

పెనుమెచ్చ రామచంద్రరాజు

కార్యదర్శి.

శ్రీశైల మల్లికార్జునస్వామి పూజాసమితి

విజ్ఞప్తి

శ్రీశైలక్షేత్ర శిరోధారణ కార్యము బహుస్వల్పకాలములోనే ఉపక్రమింప నిశ్చయించడమైనది. అంతకుముందు శ్రీశైలములోక్షేత్రమునందు ఆగమనూత్రముల నమసరించి నిత్యపూజ యను పక్షితోన మాసోత్సవ వసంతోత్సవాది ప్రత్యేక పూజలున్న పూర్ణముగా సంక్రమింపకముగా జరుగునట్లు ఏర్పాటు చేయుట అత్యవసరము. క్షేత్రప్రాంతమున శీతజ్వరములు మిక్కిలముగలచేత ఏకకాలమున మాసమునకుపైబడి మనుష్యులచుట ఉండడము సాధ్యపడుటలేదు. వక్రగుగానుండి కార్యము జరుపుటకు అచ్చట వీలుగాదు. మువ్వకమువ్వకగా జురలేర్చు రచి మార్చిమార్చి పంపవలసియుండును శక్తివంతవలేక ఎంతవని చేసినను ఇప్పుటి కార్యనిర్వహణ పద్ధతిలో పూజలన్నింటికిని తగినవసతులు ఏర్పరచుట సాధ్యము కాలేదు. అనుచు పూజా విధానమును సంక్రమింపకముగా నియమించి జరుపుటకు సంవత్సరమున రు 6000 లు అగునని మదింపు వేయడమైనది. ప్రత్యేకము శ్రీశైల మల్లికార్జునస్వామి పూజాసమితియని ఒక భక్త బృందము నేర్పరచునదిగ సంకల్పము కలిగినది. తాము సంవత్సరమునకు రు 6-0-0 లు చందాయిచ్చి ఈ భక్తసమితిలో చేరవలసిననని ప్రార్థన. నేయుండి చేరినవలెనే పనిప్రారంభమగును. ప్రతిసంవత్సరమున రు 6-0-0 లు చందాయిచ్చు కష్టమేల యనువారు 100-0-0 లు ఒకేదఫాగా ఇచ్చివేసి శ్రీశైల మల్లికార్జున స్వామివారి శిరోధారక సంఘములో కాశ్వత సభ్యులుగా చేరవచ్చును.

శ్రీశైల క్షేత్రమున నీపూజ జరుపుచు ప్రతిమాసమున ఈశ్వరప్రసాదమును చక్కని కనురులో క్షేత్రపు ఖర్చుమీద తమకు పంపడమవును. ఏవిధమయిన ఇతరఖర్చు మీకు లేకుండా మాసము మాసము ఈశ్వరప్రసాదము లభింపగలదు.

పూర్వం రామయ్య, కార్యదర్శి, రోవెలభూ.

రా|| బి|| డి. లక్ష్మీనారాయణగారు

స్టేటుకొన్నిలు సభ్యులుగ ఎన్నుకో

నాగపూరు, ఫిబ్రవరి 21:—స్టేటుకొన్ని నకు రావు బహుబుర డహగం లక్ష్మీనారాయణ రావుబహుబుర కె. యన్. నాయుడుగారి నారాయణగారికి 207 వోట్లు, నాయు వచ్చినవి. లక్ష్మీనారాయణగారు ఎన్నుకో

యం. సి. సి. తెన్ని సు పందెములు

నిన్న సాయంకాలము ప్రారంభమగుట

మద్రాసు, ఫిబ్రవరి 22:—యం. సి. సి. యాజమాన్యమున ప్రతివత్సరము జరుపబడు తెన్ని సు పందెములు నిన్న సాయంకాలము ప్రారంభమయెను. పురుషుల 12 సింగిల్స్ పోటీలును 4 డబ్బుల్స్ పోటీలును జరిగెను. పురుషుల సింగిల్స్ వందం టి. బి. బాలగోపాల్ గారు మోతే కృష్ణారావుగారిని ముట్టముగ రెండుసెట్టులలోనే ఓడించిరి. బాలగోపాల్ గారు తన సహజమున అటను ఆడిరి. మోతే కృష్ణారావుగారు మాడ చక్కని ఆటను ఆడిరి.

అటు ఉత్సాహపూరితముగనుండెను. కే. ఆర్. ప్రసాద్ గారు, యం. నారాయణమూర్తిగారిని రెండు సెట్టులలోనే ఓడించిరి. నారాయణమూర్తిగారు కొద్ది ఆవరణయందు త్వరలో పరుగెత్తబాలక పోవుటచే పీరు పొయింట్లను గోల్పోయిరి. జి. యల్. బేకర్ గారు యన్. వెంకటరావుగారిని ఓడించిరి. యన్. వెంకటరావుగారు బేకరుగారికి చాలా శ్రమ నొసగిరి. బేకరుగారు డ్రైవుల బాగుగ కొట్టిరి. కే. వి. నందరరావుగారు, పి. యస్. వెంకటరావుగారిని ఓడించిరి. ఈ పోటీ మూడు సెట్టులవరకు సాగెను. మొదటి సెట్టును నందరరావుగారు గెలిచిరి. రెండవ సెట్టును వెంకటరావుగారు గెలిచిరి. 3 వ సెట్టు ను నందరరావుగారు గెలిచి పోటీ యందు విజయము గాంచిరి. పి. యస్. వెంకటరావుగారు ఎప్పుటివలె తమ ప్రవంధ డ్రైవులను, సర్వీసులను ప్రయోగించిరి. నందరరావుగారు బాగుగ నాడి బీటినన్నిటిని ప్రతిఘటించి నుదకు విజయము గాంచిరి. ఆర్. వి. యస్. ప్రసాద్ గారు యల్. జి. బాంస్లీగారిని ఓడించిరి. ఈ పోటీ చాలాసేపువరకు సాగెను. బాంస్లీగారు ప్రసాద్ గారికి చాలా శ్రమ నొసగిరి. ప్రసాద్ గారు తమ యెడమచేతితో అవలీలగ అడ్డుతమకు ఆటను ఆడిరి.

పురుషుల డబ్బుల్స్

టి. బి. బాలగోపాల్ వెంకటరావుగార్లు టి. జి. సింగరవేలు, పి. సాంబశివరావుగార్లతో నాడిరి. ఆట ముగియలేదు. బంతిని అవలీలతో కొద్దివరకు ఎదుట వేయబడినను చుట్ట వేయబడయందు బాలగోపాల్ గారు అడ్డుతీయెను. పీరి ఆటను మారుట కనుటకు పండుగయని వేరుగ చెప్పవక్కరలేదు. బాలగోపాల్ వెంకటరావుగార్లు మొదటి సెట్టును 7-5 తో గెలిచిరి. రెండవ సెట్టు 5-4 గేములయినప్పుడు చీకటి పడుటచే ఆపివేయబడెను. మల్లెక్ నారాయణస్వామిగార్లు త్యాగరాజుగారిని, ఆర్. రాజగోపాల్ గార్లు నోడించిరి. ఈ పోటీ మిగుల ఉత్సాహమును పురికొల్పెను. యువకులకు త్యాగరాజుగారి రాజగోపాల్ గార్లు బాగుగ నాడి మల్లెక్ జట్టుకు చాలా శ్రమను నొసంగిరి. త్యాగరాజుగారి సర్వీసులను మల్లెక్ జట్టువారు ఆడబాలకపోయిరి. మల్లెక్ నారాయణస్వామిగార్లు తమ సహజమైన ఆటను నాడిరి. పోటీ మూడు సెట్టులవరకు

సాగునని ప్రేక్షకులు తలంచిరి. తుదకు రెండు సెట్టులలోనే మల్లెక్ నారాయణస్వామిగార్లు త్యాగరాజుగారిని రాజగోపాల్ గార్లు నోడించిరి.

నిన్నటి ఫలితములు

పురుషుల సింగిల్స్

టి. బి. బాలగోపాల్ గారు మోతే కృష్ణారావుగారిని ఓడించిరి. 6-2, 6-0.
కెప్టెన్ సి. కే. లక్ష్మణన్ గారు యం. నారాయణన్ గారిని ఓడించిరి. 8-6, 6-2.
కే. ఆర్. ప్రసాద్ గారు యం. నారాయణమూర్తిగారిని ఓడించిరి. 6-1, 6-2.
యల్. రామకృష్ణ పిళ్లగారు యం. జానకి రామయ్యగారిని ఓడించిరి. 6-2; 6-4.
హెచ్. ఆర్. పి. హచ్చియ్యగారు టి. నరసింహారావుగారిని ఓడించిరి. 6-1; 6-1.
వి. ఆర్. రాజగోపాల్ గారు, వి. వెంకటనారాయణరావుగారిని ఓడించిరి. 6-1; 6-2.
కే. వి. నందరరావుగారు, పి. యస్. వెంకటరావుగారిని ఓడించిరి. 6-4; 4-6; 6-4.
ఆర్. వి. వి. యస్. ప్రసాద్ గారు, యల్. జి. బాంస్లీగారిని ఓడించిరి. 12-10; 7-5.
కెప్టెన్ సీత్ గారు, వి. కోభనాద్రి రావుగారిని ఓడించిరి. 2-6; 6-3; 5-4.
కే. యస్. స్వామివాధన్ గారు, యస్. యస్. యిలియట్ గారిని ఓడించిరి. 2-6; 6-2.

టి. జి. సింగరవేలుగారు, జి. హెచ్. మాస్టర్ గూస్ గారిని ఓడించిరి. 6-3; 6-2.

పురుషుల డబ్బుల్స్ ఫలితములు

టి. బి. బాలగోపాల్ సి. యస్. వెంకటరావుగార్లు టి. జి. సింగరవేలు, పి. సాంబశివరావుగార్లతో నాడిరి. ఆట ముగియలేదు. 7-5; 5-4.

సి. జే. మల్లెక్, నారాయణస్వామిగార్లు, త్యాగరాజుగారిని రాజగోపాల్ గార్లు నోడించిరి. 6-4; 8-9.

రామ్మాడై రాజా సుబ్బయ్యగార్లు ఆర్. విశ్వనాథం, యల్. కమలాకరరావుగార్లు నోడించిరి. 3-3; 8-6; 6-1.

కే. ఆర్. ప్రసాద్ వెంగయ్యగార్లు వి. వెంకటనారాయణ కెప్టెన్ గ్రంథిగార్లు నోడించిరి. 6-4; 6-0.

యన్. కృష్ణస్వామి, డి. పార్థసారథిరావుగార్లు పోటీ నేటికి నాయిదావేయబడెను.

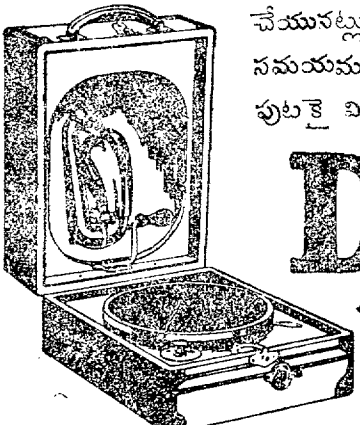
విల్లీసతి పొత్తికడుపులో జబ్బు-శస్త్రచికిత్స

రైటానరబుల్ జే. హెచ్. విల్లీ (లేబర్ కమిషన్ అధ్యక్షులు)గారి సతీమణికి కలకత్తాయందలి వీలీషియన్ రో యందలి యారోగ్యశ్రమ మొకదానిలో పొత్తికడుపు సంబంధమున శస్త్రచికిత్స నిన్నటిమధ్యాహ్నము జరిగెను. అనుకోన్నదాని కన్ననూ జబ్బువిస్తరించాయందుకు కనుగొనబడెను. ఆయిననూ, రోగి శస్త్రచికిత్సజనితమున యాయాసమును నెవగలిగెను. కలకత్తాయందలి చైతన్యశాఖలలో ప్రపంచసంబంధమున వ్యాధులను గూర్చి బోధించు ప్రొఫెసర్ ఫ్రెమింగ్ గోగారు శస్త్రచికిత్సను గావించిరి. సర్ ఫ్రాంకులీన్ గారును విచ్చేసియుండిరి.

(ఆ. ప్రె.)

సమూహము పాలిట ప్రాణమునంటిది

డెక్కా సమూహమును నడుపును. ప్రజలను పాడునట్లును, నృత్యములు చేయునట్లు చేయును. తీరిక సమయములందు సుఖముగ కాలముగడుపుటకై మిత్రులయిడ్లకు గొనిపోవును.

DECCA
JUNIOR PORTABLE

ధర రు 45/- మొదలు వైస
SEN & PANDIT P.O. Box 402, Calcutta

రు. 5/8 మాత్రమే

ప్రతియొక్కరు

రు. 1000

పొందియున్నారు.

మీ రేల పొందకూడదు?

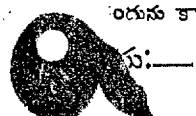
మా ఉచిత భీమా స్క్రీమునద్దతులు ఈ దిగువ తెలుపబడియున్నవి.

1. 18 సం||రములనుండి 55 సం||రములవరకు వయస్సుగల మంచి ఆరోగ్యవంతులైన స్త్రీ పురుషులు కలభేదము లేక రంగభేదము లేక సభ్యులుగా చేరవచ్చును.
2. చైతన్యపరితేజ పొంద నవసరములేదు.
3. నామకార్తమైన రు. 5/8 లు మాత్రమే ప్రవేశమును క్రింద చెల్లించవలెను.
4. వారిలోడి సభ్యులలో నెవ్వరైనను చనిపోయినచో ప్రతిసభ్యుడును రు. 1 య చొప్పున చెల్లించవలెను. ఒకరికంటెను అధికసభ్యులు ఒక కాలానికి మరణించినచో 1 కంటెను యొక్కను చెల్లించవలసివచ్చెను. మరణములే లేకుండిన యేమియు చెల్లించ వనవసరములేదు.
5. ఒక సభ్యుడు 14 సం||లకు పిన్నులు లేన సభ్యత్వమును చాలించుకొను పక్షమున అతను అట్లు చేయవచ్చును. మా నిబంధనలమేరకు లాభములు అతనికి పంచి పెట్టబడును.

16000 సభ్యులు అప్పుడే చేరియున్నారు

క్షైము రూ. 50,000లకు ప్రి, చీఫ్ అండు హయ్యర్ ఇన్ స్పూరెన్సుకు చెల్లించబడినది.

మంచి సామర్థ్యముగల వర్తకులు లేక కంపెనీలు, పలుకుబడిగల పెద్దదనుష్యులు రు. 25 రు. 400 లు వరకు జీతము లేక కమిషనుపైన పనిచేయుటకు ప్రతిఫలము రెండు శాతము. వివరములకు ఈ దిగువపలములకు వ్రాసుకొనును. కాపీ భాయ్ అండ్ కంపెనీ మేనేజింగు ఏజెంట్లు.

వీనస్ ఆస్యూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్, చాందినీ చౌక్, ఢిల్లీ.

బి. నరసింహం, మేనేజరు, వీనస్ ఆస్యూరెన్సు కంపెనీ, ఢిల్లీ.

1. 22, నెకండులైను బీచ్, మద్రాసు.
2. బ్రాంచి సెక్రెటరీ, గుంటూరు.
3. బ్రాంచి సెక్రెటరీ, హైదరాబాదు.
4. బ్రాంచి సెక్రెటరీ, తూర్పుగుడి.
5. తిరుమారు.
6. బ్రాంచి సెక్రెటరీ, విజయనగరం.
7. బ్రాంచి సెక్రెటరీ, వంద్యాల.
8. బ్రాంచి సెక్రెటరీ, బెంగళూరు.
9. బ్రాంచి సెక్రెటరీ, తెల్లిచెరి.

‘బందేమాతర’ సహాయసంపాదకులు

కారాగృహమునుండి విడుదల బడయుట

రాజద్రోహపు శేరమునకై లాహోరు ‘బందేమాతరం’ పత్రికా సహాయసంపాదకులగు శ్రీలాలా రామచంద్ర గారు ఒక సంవత్సరం కఠినశిక్ష నభ్యసించి యుండిరి. వారు మొన్న టి రోజున తమ శిక్షాసభము పూర్తియగుటచే కారాగృహము నుండి విముక్తిని బొందరి. పురజనులు వారిని ఊరేగించి, మోగేటప్పుడు మొన్నటి సాయంత్రాలము సభ జరిపిరి. ఆ సునరమున నవన్ భారత సభవారు వారికి విశేషత్రుమును సమర్పించిరి. శ్రీరామచంద్ర గారు దానికి, సమయోచితముగ జవాబొసంగిరి. (ఫ్రీ. ప్రె.)

దియోఘర్ కుట్రకేసు నిందితుని స్థితి

దియోఘర్ కుట్రకేసు నిందితులగు ముఖేందు వికాస దత్తుగారు గడచిన నెలరోజులుగా గయా నగరమునందలి కారాగృహములో నిరశనప్రతమును జరుపుచున్నారనియు, మిక్కిలి కృశించి యున్నారనియు ‘లిబర్టీ’ పత్రిక ప్రకటించుచున్నది. (ఫ్రీ. ప్రె.)

పెరియకుళంపుర పాలకసంఘాభ్యర్థకుని ఎన్నిక

ఈ నెల 19 వ తారీఖున పెరియకుళం పురపాలక సంఘాభ్యర్థకుల సమావేశము జరిగిన ఎన్నికలో వడగరై, దొడ్డప్ప నాయకత్వంలో వగైరాయెన్నెట్ల జమీందారగు శ్రీయుత లెట్టి నెంటు నాగమ్ రామభద్రనాయక్ గారు సభ్యులందరిచేతను ఏకగ్రీవముగా నభ్యర్థులుగా నెన్నుకొనబడి రని శ్రీయుత కే.వి. నాయ్డగారు వెలుపుచున్నారు.

నిశాచరీ యగు గృహిణి

పగటిపూట గృహిణి, రాత్రిపూట కన్నముల వేయుచున్నాడు!

పగటినిజాచరీయగు యగు గృహిణి రాత్రి పూట కన్నముల వేయుచున్నాడు. కఠినమును మును తారదావాసి యన పురషునివేషములో నన్ను ప్రేమి మొన్న గిర్రోజున కలకత్తా నుండి అత్యంత డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు కోర్టు నకు బోలీసులుగొనివచ్చిరి. ఈమె పగటవేళల నొకనాథాంగమున గృహిణివలెజూపట్టున; కాని, రాత్రిపూట యింటికి కన్నములవేయును! అనికోర్టువారి కామెనుగూర్చి బోలీసులుచెలిపిరి. ఈయువతిని, దొంగలింపబడిన ఐదుపులామెకడ నుడగనే, బోలీసులు ఎరెస్టుజేసిరి. నిశాచరదురంతములకు నూత్రధారిణియగు గృహిణిగా యీమారువేషమునుదాల్చిన కపటపురుషుని యాశేషములోనే బోలీసువారు గుర్తింపగలిగిరి. (ఆ. ప్రె.)

హాళీపండుగరోజులలో కరాచీలో సమావేశములు

హాళీ పండుగ నెలపు రోజులలో యువజన సమావేశమును, రాజకీయ కష్టతీవముల సమావేశమును సింధురాష్ట్రమునందలి కరాచీ నగరములో జరుగును. వీనికి వలయుచేర్చుటల్ల న్నియు ముగిసినది, నంగరాష్ట్ర నాయకులగు జ్యోతిశ్ చంద్ర ఘోషగారును, వంగరాష్ట్ర యువజన నాయకులును, ధర్మానగరమునందలి శాంతిసంరక్షక సంఘముయొక్క కార్యదర్శులును నగ ప్రభుత్వ చంద్రగంగూలీగారును యీసమావేశములలో పాల్గొనదు. సింధురాష్ట్రమునందలి ప్రాంతముల నుండియు నీరెండు సమావేశములకును అధికసంఖ్యాకులు ప్రతినిధులు విచ్చేయుదురు. (ఫ్రీ. ప్రె.)

ప్రకటన

ఫోర్టు నెంటుబార్డ్రి సమావేశమున నుండు లీవ్ రోడ్డులో న్యూ క్లిడ్స్ హాస్టలుగూడు నిర్మించుట జయస్మరక విష్ణుము (క్వరీ మెమోరియల్) గారి ఐదోవా మహాసంగ్రామమునందు గతింప బట్టిన ధైర్య, హైందవయోధుల నాయముల ప్రాయించుటకు ముద్రాను, క్వరీ మెమోరియల్ సంఘము వారు తీర్చిది యున్నారు. వారి నానుధేయములు అంగ్ల భాషలో, రువీపటాలములకు సంబంధించినది వరుసగ వ్రాయబడగలదు. దీనికి సంబంధించిన విషయములు తెలిసినవారు ఆనగా గాయములతో గతించిన మద్రాసీయులను గూర్చి న వివరములు, గౌరవకార్యదర్శి, క్వరీ మెమోరియల్ సంఘము, ఫోర్టు నెంటుబార్డ్రి, మద్రాసువారికి, గతించిన వారిపేరు వీధులముండు చెంబన, జన్మస్థానము, గతించిన తేదీ, వారి పటాలము నెంబకలను తెలుపుచు దీనిని ప్రవపరచు కాగితములతో సహా పంపవలెను. సవరు కాగితములు సాగ్యమైనంత త్వరలో తిరిగి పంపబడును.

ఎస్. బజులుల్లా
గౌరవ కార్యదర్శి,
క్వరీ, మెమోరియల్ సంఘము.
ఫోర్టు నెంటుబార్డ్రి }
18-2-30 }

గజికితైలము

డబ్బీ 1-కి 0-4-0

ఈ తైలమును నాలుగు పూటలు కాచిన గడ్డ, చీడ, రిలుము, జిల మొదలగునవి నశించును. తప్పక పనిజేయును. అమృతాంజనం డిప్ 7, తంబు శెట్టిపేథి, మదరాసు.

మీచర్మమును పట్టుకుచ్చువలె
మృదువుగా నొనర్చును
బహు కష్టనివాసన
గల్గియుండును.

LEVER BROTHERS LIMITED, PORT SUNLIGHT, ENGLAND.

సాహిత్యవార్తలు

మైలాపూర్ సంగీతసభ:—ఈ సభవారి యజమాన్యమున రేపు సాయంకాలము 4-15 గం. గోపాలనాయకర్ గూర్తులతోనుండి శ్రీరంగేశ్వరకోపాచార్యగారు 'శ్రీరామ జన్మ' అను హరికథాకాలక్షేపమును గావించెదరు.

మిస్ బిన్నీ బాయిగారి హరికథాకాలక్షేపము:—మద్రాసు శ్రీ సంగీతశాఖలవారి యజమాన్యమున తంబుకెట్టిపిడి నెం 222 గల వసంత మండపముందు రేపు ఆదివారం 23వ తేది సాయంత్రం 4-15 గంటకు వల్లిపరాయణము జరుపబడును.

దేశీయప్రార్థనసమాజము:—రేపు ఉ॥ 8 గం॥ లకు పెరంబూరులో రాఘవాచారిపిడి 19 నెం॥ భవనమున గద్యపద్య గానాత్మకముగ దైవప్రార్థన సలుపబడును. 11 గం. గోవిందప్ప నాయునిపిడి 20॥ (సాందర్య మహిలనకెడలు) విద్యార్థులకు ప్రార్థన తరగతి సమావేశమగును.

శ్రీ కృష్ణ గానసభ:—రసికరంజనసభ సహాయకము శ్రీ కృష్ణగాన సభవారు (మద్రాసు ఇమాన్యల్ కలబ్బు) రేపు సాయంకాలము 5-30 గం. మైలాపూరులోని గుండకేశ్వరర్ హాలునందు "మార్కండేయ" అను నాటకమును తమిళభాషయందు ప్రదర్శించెదరు.

తిరువల్లిక్కేణి సంగీతసభ:—ఈ సభవారి యజమాన్యమున రేపు సాయంకాలము 4 గంటలకు తిరువల్లిక్కేణి వెంకటాచలం చెట్టిపిడి 1 వ నెంబరు గృహమున క్రిందవారి సంగీతప్రదర్శనము జరుగును. చాడయ్యగారు (మైసూరు) ఫిడేలు, వేణునాయకర్ (మద్రాసు) మృదంగం.

మద్రాసు జాతీయ స్వచ్ఛంద సేవకుల దళము:—వైద్యముయజమాన్యము రేపు సాయంకాలము 6 గం. ఏడు బావుల వింజనంలోని ఆంజనేయస్వామి దేవాలయము వద్దను 24 తేదీని సాయంకాలము 6 గం. వెదనాయికొండేటి విజయలక్ష్మిని శిష్యానం పాఠ్యనందును బహిరంగసభలు జరుగును. వైద్యులయందు కాంగ్రెసువారులు 'భారతదేశ ప్రస్తుతరాజకీయ పరిస్థితి, భారతీయుల కర్తవ్యము' అను విషయము గూర్చి ఉపన్యసించెదరు.

రాకపోకలు:—జే. గ్రే. వి. సి. యస్ గారు కార్మిక కమిషనరున్న కే. నారాయణస్వామిగారు అసిస్టెంటు పోస్టుమాస్టరు జనరలును కేటి ఉదయమున మద్రాసుకు తిరిగి వచ్చిరి.

కొల్లెంగోడు రాజాగారు కేటి ఉదయమున డిల్లీకి వెళ్లిరి.

సర్ ఎ. పి. పాత్రో, గౌ॥ ఏ. రామస్వామిమొదలి యార్ గార్లు నిన్న రాత్రి బొంబాయికి వెళ్లిరి.

డి. బి. ఆల్లాడి కృష్ణస్వామిశర్మగారు నిన్న రాత్రి నల్లూరుకు, హాపెల్ గారు పోలీసు డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు ఉదయమండలమునకు వెళ్లిరి.

బ్యాంకుగారి ఆంధ్రదేశ పర్యటనము (స్వకీయ విలేఖరి)

నల్లూరు, ఫిబ్ర 22:—కేకరలాలు బ్యాంకుగారు నిన్న రాత్రి 11 గం॥ కలకత్తా మెయిలులో వచ్చిరి. వేమూరి వారాయణమూర్తిగారుగూడ వారివెంట వచ్చిరి. వారిని సన్మానించుటకు సుమారు 300 మంది వచ్చిరి. కె. వి. రాఘవాచారిగారు, వి. రాఘవయ్యగారు, కె. పార్థసారథి అశ్వంగారు, టి. పద్మనాభయ్యగారు మున్నగువారు గలరు. పద్మనాభయ్యగారు బ్యాంకుగారికి పూలమల వేసిరి. హిందూ ధాని ఆవాధనేవా సంఘము నివాసుల మంగళవాద్యములతో వారిని గృహము చేర్చిరి. బ్యాంకుగారు కణపూరు సేత పరిశ్రమలయము బాచుటకు నేడు వచ్చెదరు. (తండ్రి)

మద్రాసు శాసనసభ

24-వ తేదీ కార్యక్రమము

ర బోవు 24-వ తేదీని ఉదయము 11 గం॥ సమావేశ మగు మద్రాసు శాసనసభయందు యీ క్రిందికార్యక్రమము ననుసరించి చర్చ జరుగును.

నూతనసభ్యులు

ఈ క్రింది నూతనసభ్యులు రాజభక్తిప్రమాణమును గైకొనెదరు.

శ్రీయుతులు స్వామి వెంకటాచలంకెట్టి, రా॥ సా॥ బడేటి వెంకటరామయ్యనాయుడు, యన్. శ్రీనివాసరావు, జి. లక్ష్మణరెడ్డి, యం. బాలసబ్రహ్మయ్య మొదలియార్, పరాకిమిడి రాజా, రా॥ బి॥ టి. ఏ. రామలింగ కెట్టియార్, టి. యన్. రామస్వామి అయ్యర్, పి. భూపయ్యచౌదరి, యం. నరసింహారావుగార్లు.

దినచర్య

ప్రశ్నోత్తరములు

1. 1920 సం॥ మద్రాసుజిల్లా మ్యూనిసిపాలిటీల చట్టమును సవరించుచట్టము (బిల్లు నెం. 12, 1929) ఈ బిల్లును గౌ॥ డా॥ పి. కుబ్జురాయన్ గారు ప్రతిపాదించెదరు. పిదప సవరణలు ప్రతిపాదించబడును.

(2) 1920 మద్రాసు లోకలబోర్డు చట్టమును సవరించుచట్టము (బిల్లు నెం. 13, 1929) ఈ బిల్లును గౌ॥ డా॥ కుబ్జురాయన్ గారు ప్రతిపాదించెదరు. పిదప సవరణ ప్రతిపాదించబడును.

సబ్జి మెంటరీ గాంటుల డిమాండులు ప్రతిపాదించబడును.

అధికారతేదీలవారిచే ప్రతిపాదించబడు చర్య

మద్రాసు జమీందారీ గ్రామోద్యోగుల చట్టమును మద్రాసు గ్రామాధికారుల వారసత్వపు చట్టమును సవరించుటకు బిల్లు. (బిల్లు నెం. 4, 1930).

ఈపై రెండు సవరణబిల్లులపై సెలెక్షన్ కమిటీ వారి నివేదికను ఏ. రంగనాథం మొదలియార్ గారు, సభవారు ఆమోదించ వలెనని ప్రతిపాదించెదరు.

బా పా లా ల్

యందు

వజ్రములకు, బంగారు

వెండినగలకు మీరు నమ్మక

ముంచవచ్చును

నెం. 216, చైనాబజారు రోడ్డు,

మదరాసు.

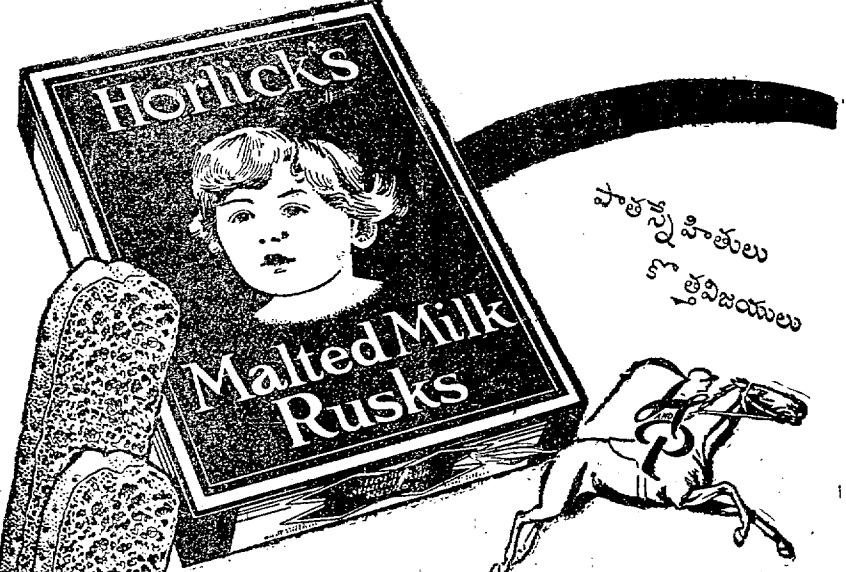
వివిధ వినోద విద్యాప్రదర్శనము

మద్రాసు సేవాసదన సహాయార్థము

మద్రాసు గవర్నరు దంపతులు సర్ జార్జి ఫెడరిక్ గారి యొక్కయు లేడీవియాట్రుస్సు ప్లాన్ గారి యొక్కయు ఆనరణ క్రిందను సమక్షమునను, రాజోవు సోమవారము 24 వ తేదీని సాయంకాలము 5.30 గం. మ్యూజియం తియేటరునందు మద్రాసు సేవాసదనసహాయార్థము వివిధ వినోద విద్యా ప్రదర్శనములు జరుగును. హైందవ స్త్రీ పురుషులును బోపి యను స్త్రీ పురుషులును సంగీత విషయమై నట్టియు, యితర కళలకు సంబంధించినట్టియు వివిధ వినోద విద్యా ప్రదర్శనములు గావించుదురు. ప్రెసెంటేషన్ కాన్వెంటు బాలికల నృత్యము డి. యన్. ప్లాన్ గారి గాత్రము, యం. ఇ. కజిమ్మసతిగారి బర్మానేశపుడాన్సు, పియానో వాద్యప్రదర్శనము ఛట్టోపాధ్యాయసతి ఫిడేలు, ఇ. కృష్ణయ్యగారి నృత్య ప్రదర్శనము మొదలగునవి ప్రదర్శింపబడును.

ఫార్మెస్ట సర్వీసు

మ్యాథ్రిలి, ఫిబ్రవరి 21:—ఫార్మెస్ట సర్వీసునకు ఆభ్యర్థులను నెలకల్లు చేయుటకై జూలై 14 వ తేదీనాడు ఢిల్లీలో పోటీపరీక్ష జరుగును. (అ. సె.)

HORLICK'S MALTED MILK RUSKS

హార్లిక్సు మాల్టెడ్ మిల్కుతో బాటు హంట్లీ పాల్మర్ "క్వాల్టీ" రొట్టెలుకూడ బిడ్డలకు శ్రేయమైనవి.

కరకరలాడే ఈ రొట్టెలను బిడ్డలు తినమరిగినచో దేహదారుధ్యము బహు చక్కగా వెంపొందును.

వెద్దవారిలో సమానముగా నుందురు. ఉష్ణప్రదేశముల కనుకూలమైనవి.

Huntley & Palmers

బర్తా శాసనసభ

ప్రభుత్వమువారు మరల ఓడిపోవుట

రంగూను, ఫిబ్రవరి 21 — నేటిదినము బర్మీ శాసన సభలో ఒక్క అసభికార సభ్యుని తీర్మానము సందర్భమున ప్రభుత్వమువారు మరల ఓడిపోయిరి దారావాడీ ఉప్పు గారు జాక్ నెలవరకు లాండు రెవిన్యూను ఎనూరుచేయుటను ఆవుదల చేయవలయునని ఒక తీర్మానమును పాదించిరి. తీర్మానముపై నాలుగు గంటలకాలము చర్చ జరిగెను. పరి వ్యాపారము పీఠించుటచే ప్రజలకు కలిగిన నష్టములను పలువురు సభ్యులు వివరించిరి. ఇట్టి సమయమున ప్రభుత్వమువారు ప్రజలకు తోడ్పడుట అవసరమని సభ్యులు సూచించిరి.

పలువురు అధికారసభ్యులు తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు ఆచరణాయోగ్యము కాదనిరి. గా॥ ఆర్థికసభ్యుడు తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు ప్రభుత్వమువారు ఆంగ్లేయమిల్లు యజమానులతో ఏకీభవించి పనిచేయుచున్నారనుట సరికాదనియు ఆంధ్రీయమును ప్రభుత్వమువారు దృష్టియందుంచుకొని పనిచేయుచున్నారనియు చెప్పిరి. తీర్మానముపై సమ్మతులు పుచ్చుకొనడము. అనుకూలముగ 49 మంది, ప్రతికూలముగ 21 రు సమ్మతుల నొసగిరి. తీర్మానము ఆమోదింపబడెను.

సభ శేషటిదినము వరకు వాయిదా వేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

వాతావరణస్థితి

1930 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 22-వ తేది శని వారము

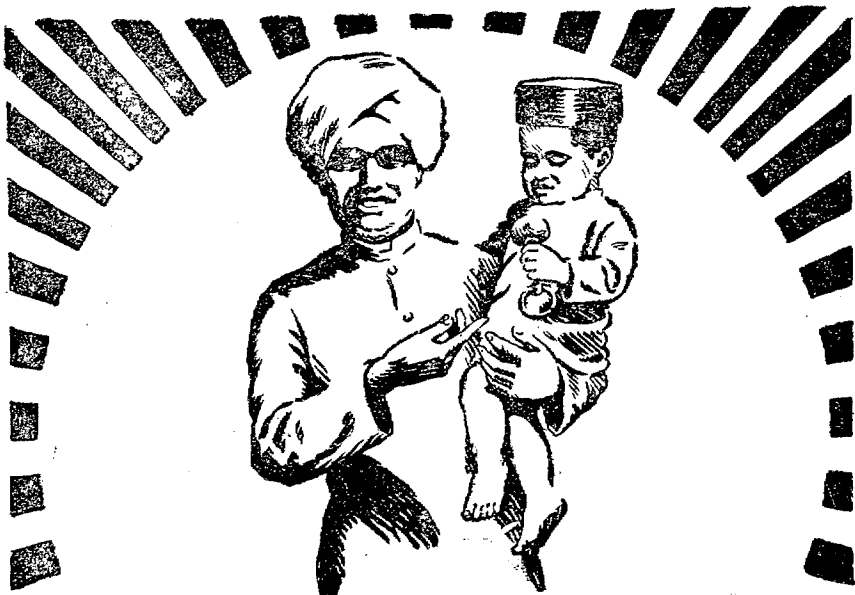
మెట్రిక్ ప్యూలు	గత 24 గంటలలో అత్యధికోష్ణము	గత 24 గంటలలో అత్యల్పోష్ణము	గత 24 గంటలలో వర్షము	జనవరి 1-న తేది నుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు జరియు
గోపాలపూర్	85	68	...	3.8	+ 3.0
విశాఖపట్టణము	84	66	...	1.7	+ 0.5
కాకినాడ	84	66	...	0.1	- 0.4
మచిలీపట్టణము	87	68	...	0.8	- 0.2
కర్నూలు	95	65	...	0.1	- 0.2
అద్దూరి	90	69	...	0	- 0.2
అనంతపురం	0.1	- 0.3
కడప	92	71	...	0.4	- 0.1
కల్లూరు	89	72	...	0.7	- 1.1
మద్రాసు	86	73	...	8.7	+ 2.0
కడపూరు	85	75	...	17.4	+ 15.0
కల్లూరు	81	71	0.8	2.2	+ 0.5
గోలకొండ	86	71	0.6	0.9	+ 0.4
కోయంబట్టూరు	91	73	...	0.8	- 0.5
తిరుచనాపల్లి	86	74	...	2.1	+ 0.8
నాగపట్టణము	85	76	+	17.5	+ 15.2
గుడ్లూరు	92	76	...	3.0	+ 2.1
పాంబడి	87	78	...	4.4	+ 1.6
పాలకొండ	5.4	+ 3.1
తిరుకేంద్రము	86	76	...	0.8	- 0.4
కొచ్చికి	87	76	...	1.1	- 0.3
కాలికట్టు	90	74	...	0.2	- 0.3
మంగళూరు	88	75	...	0.1	0
తెలంగాళూరు	88	64	0.6	1.4	+ 1.1
మైకార	88	62	...	0.1	- 0.1
కొడైకనూరు	66	61	0.5	3.0	+ 0.3
కూనూరు	70	57	1.2	5.3	...

సర్కారులు:—అకశము నిర్మలముగ నున్నది. కాకినాడలో పగటివేడిమి 4 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి 2 మొదలు 6 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కా:—అకశము నిర్మలముగా నున్నది. కడప బర్మాలో పగటివేడిమి 6 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:—కడపూరులో ముప్పు దట్టముగ నున్నది.

ఎ. ఎ. నారాయణయ్యరు, పోయ వాతావరణాస్త్రజ్ఞుడు.

ఇతడు తనకొమారుని చూచి గర్వపడుచున్నాడు!

తండ్రి తనయొక్క ఆరోగ్యము కాపాడుకొనినయెడల బలముగల బిడ్డలచే సన్మోదించబడును.

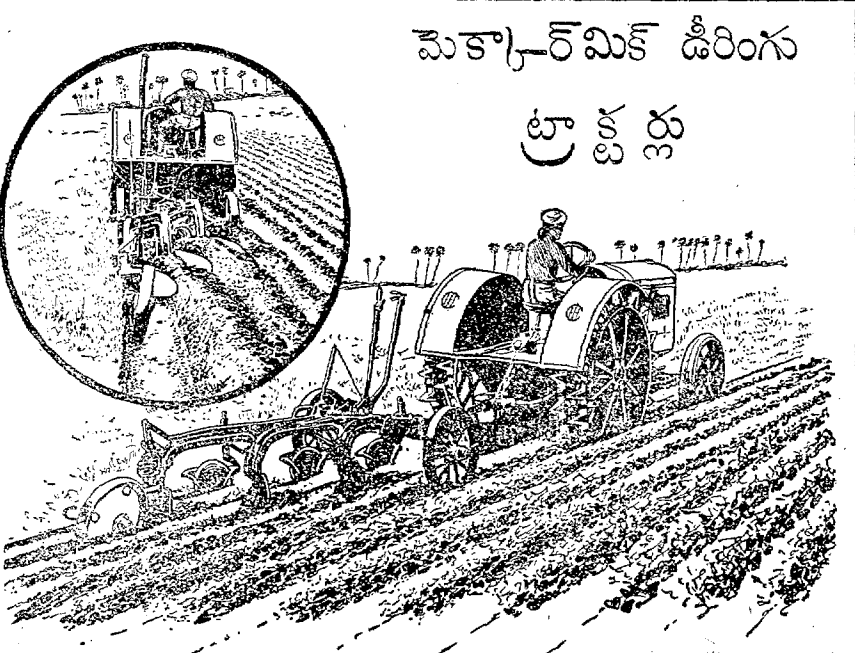
ఈ పురుషుడు తనయొక్క అగ్రతకు “విన్ కార్ నిస్” కు కృతజ్ఞుడుగా నుండవలెను. అది ప్రజలను బలముగా తృప్తిపరచుచున్నది. అది ప్రజలను దేహపటుత్వము కలిగించును. హిందూ దేశములో సామాన్యముగా శీతోష్ణస్థితి ననుసరించి వ్యాధి వలన గలుగు అశక్తతను, నశించుకత్వము వగైరాలను “విన్ కార్ నిస్” జయించుచున్నది. అందుచే ప్రజలందఱును తమయొక్క దేహమునకు బలమును కలుగజేసికొనవలెననిన, పోగొట్టుకొనిన శక్తిని మరల తెచ్చుకొనవలెననిన “విన్ కార్ నిస్” ను తప్పక పుచ్చుకొనవలెను.

“విన్ కార్ నిస్” ను పుచ్చుకొనుటకు యీ దినమే ప్రారంభింపుడు. అది చేతితో తాకబడక తయారు చేయబడినది.

WINGARNIS

జీవితమునకు ప్రాణాధారమైన టానిక్ అన్ని అంగళ్లలోను, స్టోమకంను దొరుకును.

మెక్కార్మిక్ డీరింగు

ట్రాక్టర్లు

సకాలములో, యెక్కువలోతుగ దున్నుటకు తగినవి.

మావద్ద యన్నిరకముల భూములను, పొలములను అన్ని కాలము లందును దున్నుటకు ఉపయోగకరమైన ట్రాక్టర్లు, నాగళ్లను గలవు.

వివరములకు క్రిందివారికి వ్రాసిన బహుముఖము:—

సామానులు చూచుటకుగదులు:

కొత్తతరుగువేట, పెండుతొరు.

పడమర మాసి వీధి, మధుర.

తెలుగు జిల్లాలకు అమ్మకందార్లు:—

మద్దూరి బ్రదర్లు, రాజమండ్రి.

VOLKART BROS
ENGINEERS

ఆర్ట్ నియన్ వీధి,

మద్రాసు. 41, H. C.

పటేల్ గారి సంపూర్ణ

విజయము

అధికారసభ్యుల పరాభవము

వివాదవిషయములయందు దన్నిటియందును
అభ్యుత్థుని పట్టునెగ్గుట

మూడుగారు అభ్యుత్థునియొక్క వైఖరిమార్పుకొను
సూచనలు

(శ్రీ ప్రెస్ తంతివార్త)

నిన్నటిదినము భారతశాసనసభలో అధికారసభ్యులందరు, ఐక్యతతో సహా పటేల్ ప్రభుత్వవివాదపరిష్కారము భారతశాసనసభాభ్యుత్థుని సంపూర్ణ విజయమును ప్రకటించుచున్నదని యభిప్రాయపడుచున్నారు. ఈతగాదా పరిష్కారము అధికారులకు చాలకష్టము కలుగజేసినది గనుక వారిని యింకను నిరత్యంతము భాష్యముకానేరదని పార్టీ నాయకు లీవిషయమునుగూర్చి తమయభిప్రాయమును ప్రకటించుచున్నారు. ఇప్పుడు చేసికొనబడిన రాజీ భారతశాసనసభాభ్యుత్థునికి జనవరి 20 తారీఖున పూర్వముగాని, అనంతముగాని యెప్పుడైనను యిష్టమయ్యెడిదే. అధికారసభ్యుల పెంకతనమునలన తగాదా యిన్నిరోజులు జరుగుచుండకలసినట్లునైతే ఆర్థికపత్రమునభలో ఖాళీ బల్లయెదుట ప్రతిపాదించబడవలసినట్లును, ప్రభుత్వమువారి ఆదాయస్థూలపట్టికయు, తగాదా యిట్లు లేజరుగుండునెడల నిట్టిదురవస్థనే పొందియుండెడిది.

వివాదాంశము లన్నిటియందును

అభ్యుత్థునికే విజయము

ఇప్పుడు చేసికొనిబడిన రాజీ అభ్యుత్థునికే సంపూర్ణము గు విజయమును సమకూర్చుననుటకు ఈ క్రింది విషయములు గమనించవలసి యున్నది. భారత శాసనసభాభ్యుత్థుడే భవత గతులమునకు బాధ్యుడైన అధికారియగు పటేల్ గారు చెప్పిరి. ఇట్లు కాదనియూ, అధికారమంతయు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము, భారత ప్రభుత్వము వాటిపై నుండవలసియున్నదనియు, గవర్నరు జనరలు ఆమోదముపై ప్రభుత్వము వారు వాక్రుచ్చిరి. అభ్యుత్థుడు సలహానిచ్చు అధికారి మాత్రమే యనియు, అధికారము ప్రభుత్వమువారి దనియు వారనుచుండిరి. జనవరి 20 తారీఖున చేసిన ప్రకటనలో క్రెరాగారు పై విషయమును స్పష్టము చేసిరి. భవత గతులమునకు ప్రభుత్వమువారే బాధ్యులను, అధికారమును కోరుచుండునని పటేల్ గారు మాదా వ్యక్తముచేసి దీనికి స్వతిరేకముగా లోపలి అంగణమునందు అభ్యుత్థుని అధికారమే సర్వాధికారియని అభ్యుత్థుడు చెప్పుచుండెను. ఇప్పుడు చేసికొనబడిన రాజీ భారత శాసనసభాభ్యుత్థుడే తత్వభేదము రక్షణాధికారియనియు, ప్రభుత్వమువారు సలహాదారులుమాత్రమేయనియు వ్యక్తము కాగలదు. మూడు విషయములందు ప్రభుత్వమువారికిని పటేల్ గారికిని అభిప్రాయ భేదమువచ్చెను (1) భవత గతులమునకు బాధ్యుడైన అధికారి యెవరు? (2) భారతశాసనసభా భవత గతులము విషయమై రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముయొక్క హక్కులేవి? భారత ప్రభుత్వమువారి హక్కులేవి? (3) శాసనసభలో రక్షణాధికారులు యెవరికి బాధ్యులు? ఎవరి ఆజ్ఞలను వారు సీరసావహించవలెను.

రాజప్రతినిధి సందేశము

రాజప్రతినిధి పటేల్ గారికి పంపిన సందేశములో నీ యీదు విషయములను స్పష్టముగా వివరింపబడినవి. మొదటి వివాదవిషయమై వారిసందేశములో నిట్లున్నది. "ప్రభుత్వము వారు భారతశాసన సభారక్షణమునకై ఒక ఉన్నతి పోలీసు అధికారిని పంపెదరు. లోపలి అంగణముల రక్షణకు సంబంధించిన అన్ని విషయముల యందును ఈ అధికారి భారతశాసన సభాభ్యుత్థునికి బాధ్యుడైయుండును.

(2) ఇంక రెండవదానివిషయములో అభ్యుత్థుడు చెప్పిన దానికి పోలీసు అధికారి భిన్నముగా ప్రవర్తించవలసినట్లునో యిప్పుడు జరిగిన రాజీప్రకారము రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారికే అధికారమంతయు నొసంగక గవర్నరు జనరలుగారు యీ ఆచారముయొక్క పద్ధతి ననుసరించి అభ్యుత్థునికి సలహా నొసంగును (3) అభ్యుత్థునితో సంప్రతింపుటగాని అభ్యుత్థుని ఆజ్ఞలను గైకొనుటగాని పిలుగనప్పుడు అభ్యుత్థుని ఆజ్ఞ గైకొనియే పోలీసు అధికారి చేసినట్లు పరిగణింపబడును.

రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వాధికారము

భారత ప్రభుత్వాధికారము

జనవరి 20:-తారీఖున శాసనసభాభ్యుత్థుని ప్రతినిధి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునకు భారత ప్రభుత్వమునకు యీ క్రింది అధికారము లొసంగబడినవి. వారు యీ ఆచారముననుసరించి అభ్యుత్థునికి క్లియరుమాత్రమే యొసంగుదురు. శాసనసభా భవత గతులక్షణాధికారియు తత్వభాభ్యుత్థునికే బాధ్యుడైయుండును. అభ్యుత్థుని అధికారులు భారత శాసనసభవారి సిబ్బందిగానే యుండును. శాసనసభవారి స్వగృహార్థ వలసనే యీ సిబ్బంది నియమింపబడును. ఈ అధికారులు తమ తమ విచక్షణా జ్ఞానము నుపయోగించుదురు.

ఈ తగాదా పరిష్కారముల వాచ్ అండ్ వార్డు కమిటీవారు అభ్యుత్థునికిచ్చిన అధికారముల కన్న మోచు అధికారము శాసనసభాభ్యుత్థునికి సమహారినది.

వెలుపలి ఆవరణము

వెలుపలి భవనము యొక్క రక్షణము అభ్యుత్థునియొక్క దయాపై నిర్ణయింపబడును. నిపుణులగు అధికారుల సలహానూ తా నెప్పుడును అంగీకరింతునని పటేల్ గారు మొదటినుండియు చెప్పుచుండిరి. అభ్యుత్థుడు ఆర్థులు బారీచేసినచో నవి యెప్పుడును ధిక్కరింపబడవు. కావున పటేల్ ప్రభుత్వ వివాద పరిష్కారము అభ్యుత్థునికి సంపూర్ణముగజయమును చేకూర్చినదని స్పష్టము.

పటేల్ ప్రభుత్వ వివాద పరిష్కారము

అధికారుల వైఖరి

(శ్రీ ప్రెస్. తంతి)

రాజప్రతినిధి పటేల్ గారితో చేసికొనిన రాజీ విషయమై శాసనసభలో అధికారసభ్యులవైఖరి యేమని శ్రీ ప్రెస్ ప్రతినిధి విచారించెను. వారి విషయమే యేమియు చెప్ప వీలులేకున్నను, వారికి ఈ ఉదంతములతయ చాల దుఃఖింపాదకమయ్యెదని స్పష్టముగ చున్నది. ఈ విషయమై రాజీ అయ్యెదని వారికి దుఃఖములేదు. అభ్యుత్థుడు భారతశాసన సభా నాయకులగు ధర్మేశ్వర్ శర్మ, కె. రాం గారికి చేసిన అనియోజ్యములకై వారికి కలసియున్నాడు. భారత శాసన సభాభ్యుత్థుడు పటేల్ గారు తాను చేసిన అనయోజ్యములకై సభానాయకునికి క్షమాపణ తెలియజేయవలెనని వడ్డర్, రెయిన్, మిల్టర్, ధూపేంద్రనాథమైత్రా, సిపిత్ సర్వీస్ ఉద్యోగియులు తలచుచున్నారని తెలియుచున్నది. క్రెరాగారి యెడల భారత శాసనసభాభ్యుత్థు డనాదరభావమును చూపెననుటకు మూడునిదర్శనములు చెప్పబడుచున్నవి (1) గాలరీలనుండి ప్రేక్షకులను పంపివేయుటకుముందు 19 వ తారీఖు రాత్రిగాని 20 వ తారీఖు ఉదయమున గాని తన్ను అభ్యుత్థుని సందర్శనము చేయ న ధ్యక్షుడు అవి కా కే మి య్యలేదు. (2) 20 వ తారీఖున సో జేమ్స్ క్రెరాగారు సభలోనేమో చెప్పగా మొదట గాలరీలు ఖాళీచేసినగాని క్రెరాగారి యేమియు చెప్పరాదని అభ్యుత్థుడు చెప్పెను. ఇది భారతశాసనసభా నాయకునకు అవమర్యాదమని చెప్పుచున్నారు. (3) పండిత మాలవ్యా గారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరము సంసంగముగ క్రెరాగారి ప్రత్యుత్తరములు అసమగ్రములైనవని అసత్యములనియు పటేలు వర్ణించుట సమంజసము కాదని యనుచున్నారు. ఈ విషయములను కార్యరీత్యా హక వర్గమువారు విచారించి సభానాయకునికి తన తుమాహళ పటేల్ గారు యివ్వనిచో యీ తగాదా పరిష్కారము కాదనియు పరిష్కారమైనను తృప్తికరముగా నుండదనియు వారు రాజప్రతినిధితో వనవిచేసికొనిరి. క్రెరాగారికి తుమాహళ యివ్వవచ్చునో తాము రాజీనామా నిచ్చెదమని గూడ కొండుమెనెంచిరిట. నిన్నటివరకు అభ్యుత్థుడు నిదోవిధముగా క్రెరాగారికి తుమాహళ యివ్వవలెనని కోరుచుండినట్లు తెలియుచున్నది. కాని ప్రకటనలో తుమాహళ యేమియులేదు. ఇక మందుమాడ వచ్చుననితోచదు. ఇది అధికారులకు కోపకారణమైనది.

అభ్యుత్థునివాదము

తాను క్రెరాగారియెడల ననాదరభావము వహించలేదనియు, తాను చెప్పినమాటలు సభానాయకునకు కష్టము కలిగించినచో ఆమాటలను తాను సమర్థించుకొనుటకు సంసిద్ధుడుగా నున్నాననియు అభ్యుత్థులు చెప్పినట్లు తెలియుచున్నది. తమకును క్రెరాగారికిని జరిగిన వివాదము సంతయు ఫిబ్రవరి 5 తారీఖున అభ్యుత్థుడు బట్టబయలుచేయుచు నొక ప్రకటన తయారుచేసెనని అందరకును

తెలియును. కాని యీ ప్రకటనలను లాభములేదనియు, కాంక్షాకరక ప్రకటన చేయబడుతుంటుందే మంచిదనియు, సభలోని కొందరు పెద్దలు చెప్పినమాటలు వారు ప్రకటనచేయకమానిరి. తాను చెప్పుకొనుదానిని వివక్ష, అనుకుదానిని చెప్పక అభ్యుత్థుడు తనకు అగౌరవము కలుగజేసెనని ఈ సందర్భములో కొందరు చెప్పుచున్నాడు. శాసనసభలో జరిగిన ప్రసంగము అభ్యుత్థుని మర్యాదను మోస్తుంటు లేదని వారంగురు, ఇది తమకు గౌరవభంగకరము నీ మాట వారందరు. కాని క్రెరాగారికిని అభ్యుత్థునికిని జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను బాగరూకతతో పరిశీలించినచో సభానాయకుని చర్య తుమింపదగినదికాదని స్పష్టముకాకమానదు. సభాభ్యుత్థుడు ప్రకటనగావించినచో వెలువడునంతయు నటుండనిండు. కేవలము సో జేమ్స్ క్రెరాగారు చేసిన ప్రకటననుమాత్రమే పరిశీలించినచో చాల అవకాశములు మనకు కనబడును. రాజప్రతినిధిసందేశమును అభ్యుత్థున కెందుకెప్పుడో చెప్పుచు 4 ఫిబ్రవరినాడు మాలవ్యా పండితునికి వ్రాసిన ప్రత్యుత్తరములో "శాసనసభ సమావేశమగునప్పుడు అభ్యుత్థుడు ప్రకటనగావించునని తలచుట ప్రమాదకారకమును కనబడ లేదు. వారట్లు చేయుదురని నాకెవ్వరును చెప్పలేదు. కాని రాజప్రతినిధితంతివార్త నాకు చేరినప్పుడు వారితో మాటలాడవలసిన అవసరపు పని యున్నదని వారికి తెలిపానో ద్వారా చెప్పితిని. అప్పుడు మాటాడవీలులేదని నాకు అభ్యుత్థుని భవనమునుండి కలుగు వచ్చెను. మరల నేను వారి చూడగోరుచు ఉత్తరము వ్రాసితిని. దానికి జవాబే రాలేదు. ఈ విషయములలో నెన్ని అసత్యములు, నెన్ని అసమగ్రవిషయములున్నవో చూడుడు. అభ్యుత్థుడు, ప్రకటన చేయునని అతనికి తెలియలేదట. అప్పుడు మాటాడ వీలులేదని అభ్యుత్థుని భవనమునుండి కలుగు వచ్చెనట. తరువాత క్రెరాగారు ఉత్తరము వ్రాసినట. ఈ విషయములన్నియు, అసమగ్రములును, అసత్యములును నైయున్నవి. ఏలయనగా (1) డిల్లీకిమీదనరు తనకు స్వతిరేకముగా చేసినచో గ్యాలరీలను మూసివేసెదనని అభ్యుత్థుడు 18, 19 తారీఖులనే చెప్పెను. (2) అభ్యుత్థునిభవనమునుండి వచ్చిన ప్రత్యుత్తరమును బట్టి ముందు తెలుపనిది తన్ను చూచుటకు వీలులేనట్లుగా అభ్యుత్థుడు తలచెనని క్రెరాగారు వ్యాఖ్యానము చేసిరి. అది సత్యము కాదని సభలో నడిగిన సప్టిమెంటరీ ప్రశ్నలను స్పష్టముయ్యెను. (3) క్రెరాగారు వ్రాసిన ఉత్తరము అభ్యుత్థుని చూడగోరుచు కాదు. ప్రభుత్వము గాని అభ్యుత్థుని కలసి మోచు అధికారము కలది తెలియజేయు ఉత్తర మొక్కటే క్రెరాగారు అభ్యుత్థునికి వ్రాసిరి.

ఈ సంగతుల నన్నిటిని విచారించినచో సభానాయకుని చర్య తుమింపదగినదిగా లేదని తెలియకమానదు. అభ్యుత్థునిపై అభిశంసాత్మికానమును ప్రతిపాదించుటకు మూడుగారికి సావకాశముసంకుచో ఈ సంగతులన్నియు బయలుపడి యెవరిది తప్పో తెలియగలదు. కాని మారగారు పస్త్రాయించి, అభ్యుత్థునిపై తనవిరోధమార్గమును మానుకొనునని లాబీలలో తెలియుచున్నది. (శ్రీ ప్రె.)

(మా థిల్లీ స్వకీయవిలేఖరి)

పటేల్ ప్రభుత్వ వివాదము పరిష్కరింపబడినది. ఈ వివాదములను స్వయముగా పటేలుగారికి మాత్రమే హక పటేల్ గారి సిద్ధాంతములకు గూడ విజయముకలిగినట్లు తెలిసికొనవలయును. వారి తత్వమును శాసనసభలోంపున విచారణసంఘ నివేదికలో వార్యంత సామర్థ్యముతో వెల్లడించిరి. పార్టీ నాయకులే ఈ విషయమును నిర్ణయించవలసినచో గౌరవనీయు యగు రాజీ కుదురకపోయెడిదే, కాని ఈ విషయమై పటేల్ గారు సమర్థత జూపి గౌరవనీయులగు రాజీని కడుర్చుకొనెను.

రాజప్రతినిధి రాజనీతి

ఈ సందర్భములో ఇర్విన్ ప్రభువు ప్రకటించిన రాజనీతి ప్రశంసాపాత్రము. పటేల్ గారియెడల దయవలనను గౌరవములనను రాజప్రతినిధి యిట్టి రాబరి చేసికొన లేదు. ఈ విషయమై రాజీకుదురకపోయిన భారతదేశమంతయు, మితవాదులూ సయితము ప్రభుత్వమువారికి స్వతిరేకముగా నుండురని ఇర్విన్ గ్రహింప గలిగెను. ఇర్విన్ కోకాసారి ప్రభుత్వ సభ్యులమాట విని ఇర్విన్ ప్రభువు గొప్ప ప్రమాదము చేసెను. పైమనో సంఘనియామక విషయములో ప్రభుత్వమువారికి బోష్టికట్టియుండెను. మరల సట్టి ప్రమాదము జరుగకుండ ఇర్విన్ తప్పించెను.

అధికారుల వివాదము

తమకు జరిగిన శృంగభంగమునకై అధికారులు వగచుచున్నారు. కాంగ్రెస్ వారు సభనుండి వెడలి పోవుట జూచి పటేలును అవమానము చేయవలెనని అధికారులు ప్రయత్నించిరి. వారికి అవమానము కలిగెను.

VOLKART BROS
ENGINEERS

చెన్నపురి ప్రభుత్వపరిపాలనము

1928-29 సంవత్సరమునకు నివేదిక

1929 లో సాధారణవిషయములు - రాజకీయవిషయములు

సాధారణ విషయసంగ్రహము

రాజప్రతినిధి ప్రకటనము

మొత్తముగా 1929-వ సంవత్సరము చాలముఖ్యమైనది. రాజకీయముగా నైమను సంఘమువారి విచారణవలన ఆధినివేళన స్వపరిపాలనమే భారతదేశ రాజకీయ పరమాశయమనియును కొంచుటేబిలుదగ్గ జరుగుననియును రాజప్రతినిధి ప్రకటించుట వలనను నైమను సంఘమునకు తోడ్పడిన యిండియను సెంట్రలు కమిటీవారి నివేదిక ప్రకటించబడుట వలనను దేశమునందు చాల చర్చలకును ఊహలకును అవకాశమేర్పడినది. విద్యావిషయమున కూర్చున్న సంఘమువారు ప్రకటించిన నివేదికవలన కొన్ని పక్షములవారికిగాని, అన్ని పక్షములవారికిని తృప్తి కలుగకపోయినను ఆ నివేదిక చాల ముఖ్యమైనదనియే భావింపబడినది. కారణాల్లావివాదాల్లా మోదింపబడినందున భారతదేశమునందు బ్రిటిషు వారి కాసన నిర్మాణ చరిత్రలో నిది ఆ తీవ్రత మైనది "ఆ ని కొందరు ప్రకటించిరి. గాని పూర్వచారపరాయణులను మహమ్మదీయులను దానిని కడు తీవ్రముగానే నిరసించిరి. రాజప్రతినిధి నవంబరు 26నెంబరు 26లలో చెన్నపురి రాష్ట్రమునందంతటను సంచారమొనరించెను. ముఖ్యప్రదేశముల కన్నిటికిని వెళ్లెను. ప్రతిచోటను ప్రజలు ఘనముగ స్వాగతము నొసగిరి.

రాజకీయవిషయ

నైమనుసంఘ బహిష్కరణము

నైమనుసంఘమువారు 1929 సంవత్సరారంభమున రెండవసారి మరల మదరాసుకు వచ్చిరి. ఈ సంఘమును బహిష్కరించుటకు నగరమునందును మండలములందును గూడ కాంగ్రెసువారు చాల యేర్పాటులను చేసిరి. కాని బహిష్కరణము నామమాత్రముగనే యుండెను. అందువలన ప్రత్యేకపు పోలీసు దళము నేర్పాటుచేయులసిన అవసరము కలుగలేదు. 18-2-29 వ తేది ఉదయమున నైమనుసంఘమువారు సెంట్రలు కమిటీవారును చెన్నపురి చేరిరి. నాకాశ్రయమునందు వారికి చాల మంది సన్మానపత్రములను సమర్పించిరి. పోలీసువారు చాల శ్రేష్ఠులగు నేర్పాటు చేసిరి. 700 మంది కాంగ్రెసువారి కను ప్రసిద్ధనాయకుని నాయకత్వముక్రింద ప్రతిహేళకులగు నూరే గింపు జరిపిరిగాని అందువలన సెటిలొందరలను కలుగకుండ తగినయేర్పాటులనుచేసి సాగనంపిరి. కాంగ్రెసువారి హర్షాలు పూర్తిగా విఫలమైనది. న్యాయస్థానములలో పని యధాప్రకారముగానే జరిగినది. విద్యార్థులు పాఠశాలలకు వెళ్లగూడదని కాంగ్రెసువారు చాలప్రచార మొనరించిననుగూడ కళాశాలలును, పాఠశాలలును సరిగానే పనిచేసెను. నైమనుసంఘమువారు తమ విచారణను సరిగానెరవేర్చిరి. వారి గౌరవాధ్యక్షులు జరిగిన పెళ్ళిసభలకును, నిందులకును వెళ్లిరి. ప్రతిహేళకర్యేమియును జరుగలేదు. నైమను సంఘమునకు తోడ్పడుట కేర్పరచబడిన చెన్నపురి రాష్ట్రీయసంఘమువారు చేసిన ప్రకటన ఆగష్టు 26లో రాష్ట్రీయకాసనసభలో సుపాదించబడినది. ఆ సమయమున కాంగ్రెసుపక్షమువారందరూ స్వతంత్రపక్షమువారిలో కొందరును కాసనసభను విడిచిపోయిరి. ఈ నివేదికను నైమను సంఘమునకు పంపింపబడిన తీర్మానము కాసనసభలో నామోదింపబడినది.

కాంగ్రెసు మహాసభ

చెన్నపురి రాష్ట్రీయమునందు కాంగ్రెసు మహాసభయొక్క రాజకీయ ప్రతిష్ఠయేమియును పెంపొందలేదు. "యావద్భారత రాజకీయ నిర్వహణకులవాసరమును జరుపుటకు చేయబడిన బహిరంగ సభలో కాంగ్రెసు నాయకులు దుపన్యసించుచు కాసన సభలోను దేశమునందునుగూడ కాంగ్రెసువారిలో క్రమపద్ధతి కొంచెమైనను కనబడుటలేదని విచారించెను. 1929 లో స్వరాజ్యపక్ష ప్రముఖులలో చాలసారులు ఐక్యత అభిప్రాయ భేదములు కలిగినవి. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు నాయకుడు పూర్ణ స్వరాజ్యమునుగూర్చి పట్టుబట్టుటచే అధినివేళని స్వాతంత్ర్యమున కంగీకరించినవారును ప్రత్యేక సంఘ ప్రాతినిధ్యమునకు ప్రతిహేళకులగువారు యేకీభరించి "ది నేషను ఫ్రెండ్స్ షిప్" అను గ్రాంత్రి పక్షమునేర్పరచిరి. వారు మండలములలో కొంత ప్రచారమునుగూడ చేసిరి.

కాసనసభ్యులగు కాంగ్రెసువారు మంత్రపదవులు మున్నగు వానిని స్వీకరింపగూడదను నిశ్చయము యీ రాష్ట్రీయమునందలి కాంగ్రెసువారిలో చాలమంది ఆమోదింపలేదు. ఇందువలనను స్వతంత్రసంబంధము లగు స్పర్థలవలనను "నేషనలిస్టు పార్టీ" అను

మూడవపక్షముగూడ నేర్పడుట తలపించింది. మంత్రపదవులు మున్నగువానిని స్వీకరింపవలెను. జిల్లాబోర్డులు మునిసిపల సంఘములు మున్నగుస్థానములకు నిలువవలెను-అని యీమూడవ పక్షమువారు ప్రచారము చేసిరిగాని యీ రెండు గ్రాంత్రి పక్షములకును చెప్పదగిన ప్రజాదర మేదియును లభించలేదు.

కలకత్తాలో గాంధీగారిని ఆశ్రయించిరి. పిమ్మట గాంధీగారు ఆంధ్రదేశమున సంచారముచేసిరి. అందువలన ఖద్దరుపక్ష ద్వయమునకును విదేశీవస్త్రబహిష్కరణమునకును కొంత ప్రోత్సాహము కలిగినది. కొన్ని పాఠశాలలను చాలచోట్ల తగులబెట్టిరి. ఈ సంచారమువలన ముఖ్యప్రయోజనము గాంధీగారికి ధన మధికముగా లభించుటయే.

జతీంద్రనాథదాసుమరణమునుగూర్చి దేశమునం దంతటను సభలను జరిపిరి. ఆ తర్వాత సిద్ధాంతము కొరకే తన ప్రాణముల నర్పించుకొనియోడిరి. దీని నవకాశముగా గైకొని రాజకీయభేదిలకు తగిన సాకార్యములు చేయబడుటలేదని జాతీయపత్రికలు విమర్శలను చేయుచు వ్రాయసాగినవి. ఈ రాష్ట్రీయమునకు చెందనివారిద్దరు అస్పృశ్యతానివారణమునుగూర్చియు నిమ్మజాత్యుద్ధరణము గూర్చియు నీ రాష్ట్రీయమునందు చాలచోట్ల సుపన్యాసముల నొసగిరి. ఈ రెండు విషయములనుగూర్చియు యితరవిషయములను గూర్చియు మామూలుప్రకారము కాంగ్రెసు కార్యక్రమము కొనసాగింపబడినది.

యువకసంఘములు

మదరాసు నగరమునందలి యువక సంఘము లిదివరకు సాంఘిక విద్యావిషయములందు మాత్రమే పనిచేయుచుండిరి. వీరివత్సరమున రాజకీయములందుగూడ ప్రవేశించిరి. 1929 ఫిబ్రవరిలో చెన్నపురిలో జరిగిన యువజనుమహాసభలో నైమను సంఘమును బహిష్కరింపవలెనను తీర్మానమోదింపబడినది. ఇందులకు వ్యతిరేకముగా బ్రాహ్మజేతరయువజనులు "1929 యువకసభ" అను సంఘము నేర్పరచిరి. నైమను సంఘమువారి సంగరమునకు వచ్చినపుడు వీరు సన్మానపత్రమును గూడ సమర్పించిరి. చెన్నపురి, నేలం, గుంటూరు, విశాఖపట్టణము, తూర్పుమహేష్వరమునకు సలహాలలో చాల సంఘము లేర్పడినవి. కేరళావ్యాపారము, మధ్యపాన నిర్మూలనము, గ్రామపునర్నిర్మాణము మున్నగు విషయములలో నిలుకడలేని పని కొంత జరిగినది. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ రాజకీయసభతోపాటు జరిగిన యువజన మహాసభలో 1930 లో రాజకీయాందోళనము జరుగును గాన యువజను లందరూ ఆ యాందోళనయన పాల్గొనవలెను" అని అధ్యక్షుడు హెచ్చరించెను.

హిందూస్థానీ సేవాదళము

1929 మార్చిలో చెన్నపురిలో సేవాదళశాఖ యొకటి యేర్పరచబడినది. మరి పెళ్ళిచోట్ల గూడ నామమాత్రముగా శాఖ లేర్పరచబడినది గాని యిప్పటివరకును ప్రజలు హెచ్చుమంది వీనిలో చేరియుండలేదు. 4-11-29 వ తేదిని లెజనాడలో జరిగిన సభలో సేవాదళముయొక్క ఆశయమును విధానమును వివరింపబడినది.

II వ బ్రాహ్మజేతరమహాసభ

ఈ సభ నెల్లూరులో జరిగిన బ్రాహ్మజేతరపక్షమునందు బ్రాహ్మజేతర కాసన సభా పక్షము నందును బ్రాహ్మణులను చేర్చుకొన గూడదు" అను తీర్మానము ఆసభలో నామోదింపబడినది. ఆత్మ గౌరవోద్యమము గ్రాంత్రిగా బయలుదేరుటచే బ్రాహ్మజేతర పక్షమువారు దాని నభిమానించుచున్నారు. బ్రాహ్మజేతరులకు దానియందు ఉత్సాహ మధికమైనది.

వల్లభాయి పటేలుగారు

ద్రవిడరాష్ట్రీయసభ కధ్యక్షుల పహించిన వల్లభాయి పటేలుగారు ఆసభలోనుపన్యసించుచు బ్రాహ్మజేతరోద్యమమును ఇప్పటిభూమిపైపద్ధతిని కఠినముగా విమర్శించిరి. "పూర్ణ స్వరాజ్యమే కాంగ్రెసుయొక్క ఆశయము" అను తీర్మానము ఆ సభలో సుపాదించబడినది గాని అది నెగ్గలేదు.

బెజవాడలో జరిగిన ఆంధ్ర రాష్ట్రీ రాజకీయ సభలో పూర్ణ స్వరాజ్య తీర్మాన మోదింపబడినదిగాని రాజప్రతినిధి ప్రకటనము నామోదింపవలెననియును నైమను సంఘునివేదికమును పక్షింపవలెననియునే చాలమంది తలచుచుండిరి.

రాష్ట్రీయమహమ్మదీయసభ

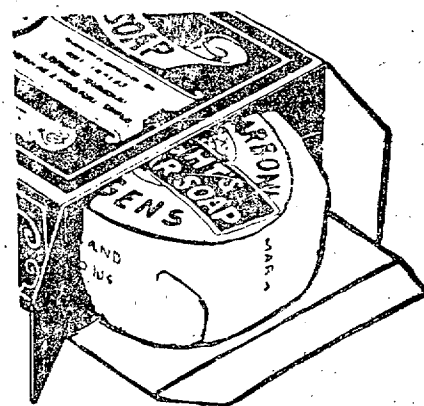
1929 వ సంవత్సరాంతమున చెన్నపురిలో రాష్ట్రీయ మహమ్మదీయసభ జరిగినది. కాసన సభల యెన్నికలలో మహమ్మదీయప్రతినిధులపక్షమున పనిచేయుటకు యున్న టెడుసింగిలు ముస్లింపార్టీ "నేర్పరచవలెను" అను తీర్మానము ఆ సభలో సుపాదించబడినది గాని అది నెగ్గలేదు. ఆ సభలో నెహ్రూ నివేదిక నిరసంపబడినది. నెహ్రూనివేదిక హిందువుల రాజకీయాధికారతే కోరుచున్నదనియును రొండుటేబిలు సభలో మహమ్మదీయులకు తగినంతమంది ప్రతినిధు లుండవలెననియును ఆసభలో తెలుపబడినది.

రాజప్రతినిధి ప్రకటన

అధినివేళన స్వాతంత్ర్యము-రొండుటేబిలు సభనుగూర్చి రాజప్రతినిధి చేసిన ప్రకటనను రాజకీయనాయకు లందరూ ఆ ని ని పక్షముల పత్రికల వారునుగూడ ప్రకటించిరి. అటుపిమ్మట దానినిగూర్చి పార్లమెంటులో జరిగిన చర్చలను చాల శ్రద్ధతో గమనించిరి. దేశీయ నాయకులు డిల్లీలో చేసిన ప్రకటననుగూర్చి పలువురు పలువిధములగు నభిప్రాయములను తెలిపిరి. రాజప్రతినిధికిని రాజకీయ నాయకులకును జరిగిన సమావేశము విఫలమైనందులకు కాంగ్రెసు వారిలో పూర్ణ స్వరాజ్య పక్షమువారు తప్ప తక్కినవారందరూగూడ విచారించిరి. రొండుటేబిలు సభవలన చాల లాభము కలుగుననియే హెచ్చుచుంది నమ్ముచున్నారగున ప్రధాన నాయకులు పలువురు యీ సభపట్ల ప్రజలలో ననుకూలభావమును కలిగించుటకే ప్రయత్నించుచున్నారు.

లాహోరు కాంగ్రెసు మహాసభ

1929 సంవత్సరాంతమున జరిగిన విషయములలో యిండియను సెంట్రలు కమిటీ నివేదికయును లాహోరు కాంగ్రెసు మహాసభ తీర్మానములును చాలా ముఖ్యమైనవిగా నుండెను. సెంట్రలు కమిటీవారి నూచనలలో చాల నూచనలు ప్రజలచే నామోదింపబడినవి. కాంగ్రెసు విషయమున విక్సిలి ఆభిమానమును చూపుచుండిన హిందూపత్రిక నైతము లాహోరుసభలో పూర్ణ స్వరాజ్య తీర్మాన మోదింపబడినందులకు అంతగా సంతోషమును వెల్లడింపలేదు. కొన్ని ఋణముల బాధ్యతను నిరాకరించుటను గూర్చి తన ఆసక్తుని స్పష్టముగానే తెలిపెను. చెన్నపురి రాష్ట్రీయమునందలి కాంగ్రెసు ప్రముఖులకు కాసనసభలోనుండి పని చేయుటయే చాల ముఖ్యమైనదిగ నుండటచేతను పదవులను స్వీకరింపవలెననిగూడ వారు శ్రద్ధగా నాలోచించుచుండునందునను కాసనసభలను బహిష్కరింపవలెనని యిప్పుడు కాంగ్రెసు సభవారు తీర్మానించుటచే యీ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసువారిలో చాలమంది కాంగ్రెసును వదిలిపోవుటయే తలపించునటులున్నది.

హిందూదేశమునకు

తగిన శ్రేష్ఠమైన సబ్బు

రైట్స్ కోల్ టార్ సబ్బు మాత్రమే. ఇది మిఠ్యులు, నర్వవిధములైన చర్మ వ్యాధులు, శీతోష్ణస్థితులవలన కలిగెడు వ్యాధులనుండి సంరక్షించి, మీ చర్మమును మృదువుపరచి స్వచ్ఛమైన యాకృతినిచ్చుటకు తోడ్పడగలదు.

భారత శాసనసభ

రైల్వే బోర్డులో కార్మిక సభ్యుని తొలగించు సూచన డిల్లీ, ఫిబ్రవరి 21 - నేడు భారత శాసనసభ ప్రారంభ మగునదికి అంతయు శాంతముగ నుండెను. రైల్వే బోర్డు డిమాండులపై సేద్య జరిగెను. సర్ జార్జి రీసీగారు మొదటి డిమాండును ప్రతిపాదించిరి.

కార్మిక సభ్యుని తీసివేయవలెను

రైల్వే బోర్డులో కార్మిక సభ్యుని తీసివేయవలె నని ఆనీ గారు కోర ప్రతిపాదించిరి. కార్మికుల సీటి నభివృద్ధి పరచుటకు లోబ్ధుడనను యుద్దేశముతో కార్మిక సభ్యుని రైల్వే బోర్డులో ఆదనముగ నియమించుటకు యీసభవారు అంగీకరించియుండిరి. కాని ఏమియు జరుగ లేదు. ఇందునిమిత్తము గతరైల్వే బోర్డులో రూ 58 లక్షలు కోరియుండిరి. కాని చివరవరకు ఆద్రవ్యము ఉచితరీతిని చెప్పించబడలేదు. కార్మికులకు ఏమియు లాభము చేయలేదు. తిండిలేక మాడుమన్న మేలకొంది కార్మికులకు న్యాయము జరుగలేదు. కార్మిక సంఘములయొడ రైల్వే బోర్డు వారు సానుభూతిజూపుట లేదు. కార్మిక సంఘములవారు బోర్డు నుండి యేదేని మేలుకోరినచో ముందుగ కొందరు కార్మిక సంఘాద్యోగులను తరిమివేయవలెనని గూడ కొన్ని సంఘములను కోరియుండిరి అని ఆనీగారు చెప్పిరి.

వ్యవధిచాలదనియు, కార్మిక సభ్యుడు ఉద్యోగమునకు వచ్చి కొద్దికాలమే అయినందున అతని నిందింపవలసిన పనిలేదనియు డా॥ జియాను ద్వీను గారు చెలిపిరి. ఈ ఉద్యోగిని తొలగించినందువలన లాభము లేదని మర్సరాజు మాన్యముగా రనిరి. బోర్డుసభ్యులందరిపై సమిష్టి బాధ్యతగలదు. కావున కార్మిక సభ్యుడగు హేమనుగారిని నిందించరాదని కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారునిరి. ఈపదవి యందు భారతీయుని నియమించవలసి యుండెననిరి.

కేల్కారుగారు

కొత్తసభ్యుని నియామకముకొరకు నిరుద్ధు బడ్డెటు సమయమున సర్ రీసీగారు కోరినపుడు, ఉద్యోగములను భారతీయుల కొసంగుట, కార్మికులయిబ్బందులు తొలగించుట, మన్ను గు కార్యము లేన్నియో చేయవలసి యున్నదని చెప్పిరి. కాని ఆం డెను జరిగెను. హేమనుగారు ఒక్కపనియు చేయలేదు. కాని వానిగూర్చియే యోచించుచున్నారని చెప్పిరి. అట్లు యోచించుచున్నట్లు రుజువెక్కడ? కార్మికుల యభివృద్ధినిమిత్తమే ప్రత్యేకించబడిన ద్రవ్యమునకు అంచనా లేన వేయలేదు. ఆద్రవ్యము ఖర్చుకాకుండనే ఆసనలో చేరిపోయినది. ఇంతలో జె. వి. పి. రైల్వే కార్మికులసమ్మె జరుగుచు నేయున్నది. అప్పుడొక కార్మికులకు సహాయముచేయవలెనని కార్మిక సభ్యులకు యేలతోచలేదో? అని కేల్కారుగారు నడిపిరి.

ఎం. కె. ఆచార్యగారు ఆనీగారికి ప్రతికూలముగ మాట్లాడిరి.

దివాను చుమనాలుగారు కోతను బలపరచిరి. ఈ నిషయము అందరికి సంబంధించినది. రైల్వే బోర్డువారు కార్మిక సమస్యలను పరిష్కరించుటలో చాల అసమర్థులై జూపిరి. రైల్వే పనివాండ్లు తమ యిబ్బందులను చెల్లించు మే మాసమునందు అనేకసార్లు సర్ జార్జి రైసీగారిని సంధించియుండిరి. ఇన్ని నెలలు గడచినను బోర్డుగారు ఏమిచేసినదియు చెల్లునట్టి లేఖ ఒక్కటియుగూడ ఫెడరేషనువారికి చేరలేదు. ఇక పనివాండ్ల ఉద్యోగ స్థిరత్వముగూర్చి ఏ కేండ్ల సర్వీసుగూర్చి కొన్ని హక్కులుండవలె ననిరిగాని దానిగూర్చి పనివాండ్లతో సంప్రదింపలేదు. ఈ హక్కులను ఏదాని స్వయంకృతిగూడ యెందు కొసంగరాదు. రైల్వే బోర్డువారు కార్మిక సంఘములను ప్రోత్సహించెదరా? ప్రభుత్వ సభ్యుడు దెలుపవలసియున్నదని దివాను చుమనాలుగారు కోరిరి.

కార్మిక సభ్యుని నియమించినప్పటి నుండియు రైల్వే పరిపాలనయందు మార్పుచెల్పిన కాని త్వరలోనే పూర్తిగా మారిపోవునని ప్రతిపక్షసభ్యులు కోరరాదని కర్నూలు గిడ్డే గారు రనిరి.

సర్ జార్జి రీసీగారు చర్చకు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. నిరూప బడ్డెటు సమయమున తన ఉపన్యాస భాగము చదివి కేల్కారుగారు తనపై మోపిననింద కాధారము లేదనిరి. కార్మికుల క్రేమోభివృద్ధికొరకు బెనిఫిటుఫండులు, సహకారపరపతి సంఘములు మున్నగునవి స్థాపించబడినవి. కార్మిక సంఘములయొడ ప్రభుత్వమువారికి సానుభూతిగలదు. వాటిని ప్రోత్సహించుటయే వారి కర్తవ్యమనియు సాధ్యమయినంతవరకు సఖ్యత గడుర్చుటకే యత్నించుచుందురనియు రీసీగారు చెప్పిరి.

ఆనీగారు తమ ప్రతిపాదన నుపసంహరించుకొనిరి.

ప్రభుత్వ వ్యయమునందు ఆర్థికశాఖ ఖర్చులను ప్రత్యేకించు యుంచవలెనని సూచించుటకు నియోగి గారు రూ 100 కోత ప్రతిపాదించిరి. ఈ విషయము 1899 సం॥ నుండి చర్చించబడుచున్నది. రైల్వేలకు ధనము చాలినంత నివ్వకున్నారని ఆందోళన చేయగ, యేద

అదృష్ట మై న రో జు.

మీ బిడ్డ పుట్టినరోజు చాల అదృష్టమైనది. ఎవరు చెప్పగలరు? పెద్దవాడై, బలాభ్యుద్ధైన యెడల, అందరిని మించగలిగినప్పుడు, మీరు ఎంత ఆనందముతో, గర్వముతో వానిని పరికింపనెందురు, అప్పుడు గదా మీరు మీ పేరు, ప్రఖ్యాతలు చిరస్థాయిగా నుండగలదని నమ్మగలరు.

మీరే తెలివిగలవారైన యెడల, మీ బిడ్డకు గ్లాక్సో నిచ్చెదరు. రాజకుటుంబము లయిదింటిలో వాడ బడుచున్నది యిది మాత్రమే.

3

Glaxo

గ్లాక్సో, ఆరోగ్యకరమైన పోషక పదార్థము గలిగిన సాలాహకము.

ఆల్ ఫ్రెడ్, యంగు అందు కో., లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

తపాలపెట్ట నం. 40 మదరాసు.

3087

చివరకు 1928 సం॥ రైల్వే బడ్డెటును జనరలు బడ్డెటునుండి వేరు చేయబడినది. కాని ప్రయోజనము లేకుండెను. అట్లుజేయుటవలన అసెంబ్లీవారికి రైల్వే బోర్డువారి ఖర్చులపై ఎట్టి అధికారము లేకుండబోయెను. బడ్డెటు వేరుజేయుటవలన సర్ విలియం ఆకువర్తుగారు చెలిపినట్లు ప్రభుత్వాధిక సభ్యుడు కాపలాయుండు కుక్కవలె అరచుటకేగాని కరచుటకు శక్తిలేని వాడయ్యెను. ప్రస్తుత మీవిధానమును ఆర్థికసభ్యుడు తాను జేయవలసిన ఆరచేపనిగాడ నై నాంషియు కమిషనరుకి విడచి పెట్టెను. ఆ కమిషనరు బోర్డులోచేరి తాను ఆర్థికశాఖ ప్రతినిధి నన్నుట మరచిపోయి రైల్వేల పరిపాలనవిధానమునందే నిమగ్నుడై ఆర్థిక బాధ్యతనుమరచి రైల్వే బాధ్యతనే నహించియుండెను. అతనిఅధికారము గవర్నరుజనరలు అధికారముకన్న యెక్కువగా నున్నది. ఆర్థికసభ్యునికైన సర్వాధికార ముండి వలెను. లేక నై నాంషియు కమిషనరుకైన యుండవలెను. ఇప్పుడు కమిషనరుకి బోర్డువారికి సర్వాధికార మున్నందున అసెంబ్లీవారి అధికారము కేవలము మిథ్యయైనది. రైల్వే బోర్డు వారి ఖర్చులపై అధికారము ఆర్థిక శాఖవారి కుండవలెనుగాని కమిషనరు కుండరాదని నియోగిగారు చెప్పిరి.

సర్ జార్జి రీసీగారు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు బడ్డెటులు రెండును వేరు చేసి నందు వలన కమిషనరుకి ఆదినరకు లేని కొత్త అధికారములేమియు రాలేదనియు, రైల్వే పరిపాలన విధానమంతయు ఆనాటి నుండియు, మార్పుబడినదనియు, అందువలన చాల లాభముగలదనియు, మార్చక పూర్వము సగటున సాలీనా రూ 100 రైల్వే రాబడియుండెను. మార్చినపిదప రూ 972 లక్షలయ్యెననియు, రీసీగారు చెప్పిరి. వారి జవాబు ముగియలేదు. సభ తిరిగి రేపు సమావేశమగును.

(ఆ. ప్రె.)

బ్యాంకింగు విచారణ కేంద్రసంఘము

ప్రథమ సమావేశము నిన్న ఢిల్లీలో జరుగుట

నూతన ఢిల్లీ, ఫిబ్రవరి 21:- బ్యాంకింగు విచారణ కేంద్ర సంఘమువాత, నేడు తమ ప్రప్రథమ సమావేశమును జరిపిరి. సభావ్యవహారముల రహస్యముగా నుంచబడినవి. జూలై నెం. 15వ తేదీని యీ సంఘమువారు పూనాలో సమావేశమయి, రెండు నెలలవరకు నడచు సాక్ష్యమును గైకొందురు. సంఘాధ్యక్షులును, కార్యదర్శులును ఏ ప్రెలునెల చివరనుండి జూలై నెల రెండవవారము వరకును బెంగళూరులో తమ కార్యాలయమును నెలకొల్పెదరు. 15 సెప్టెంబరునుండి 15 నవంబరు వరకు సంఘమువారు రాష్ట్ర ప్రభుత్వములవారి సలహాలను గైకొనెదరు. అటుపిమ్మట రెండు మాడువారములవరకు సంఘసభ్యులు జట్టుజట్టుగా దేశసంచారమును అవసరమని తోచిన - గావించెదరు. డిసెంబరునెలలోనూ, జనవరి నెలలో కొంతకాలము ఎరకునూ విదేశీయులను నిపుణులు ఇండియా దేశములో సంచార మొనరించెదరు. వీరితో కేంద్రసంఘమువారు సంప్రదించెదరు. 1931 సంవత్సరం ఫిబ్రవరినెలలో నీవిదేశీయులతోటి యాఖరు సంప్రదింపులు జరుగును. అప్పటికి, వారి కీవేశముయొక్క బ్యాంకుల స్థితి యవగతెంబయి యుండును. మరియు రాష్ట్ర బ్యాంకింగు సంఘములయొక్క నివేదికలును కేంద్రసంఘమువారి కాసమయమున కందాలవు.

1931 సంవత్సరం మార్చి నెల మధ్యను యీ సంఘమువారు తమనివేదికను తయారు జేయుటకు ఢిల్లీలో సమావేశ మయ్యెదరు.

(ఆ. ప్రె.)

విదేశవార్తలు

అమానుల్లాగారు

పరిస్థితులు అనుకూలముగనున్నచో
తిరిగి ఆస్థానస్థానమునకు రావచ్చును

అదివారము కాన్స్టాంటినోపిలు జేరెదరు

నాదరుషా రాజుగారికి చాల జబ్బుగానున్నది

(రూటరు)

కాన్స్టాంటినోపిలు, ఫిబ్రవరి 21:—నాదరుషా రాజుగారికి చాల జబ్బుగానున్నది ఇచటనున్న అష్టానునివాసులు దెలుపుచున్నారు. పూర్వము ఆస్థానస్థానమున ఆస్థాన ధన్వంతరిగ నున్న వైద్యుని ఇచటనుండి కాబూలుకు జరూరుగ కబరంపిరటం అమానుల్లాగారి కుటుంబవర్గమువారు కాన్స్టాంటినోపిలులో నున్నారు. పరిస్థితులు అనుకూలముగ నున్నచో తిరిగి అమానుల్లాగారు ఆస్థానస్థానమునకు రావచ్చుననుచున్నారు.

సోవియటు రషియాలో వ్యవసాయము

రైతులు పశువులను వధించుట

(రూటరు)

రీగా, ఫిబ్రవరి 21:—వ్యవసాయము ప్రభుత్వమువారిచే తీవ్ర జరుగ వలెననుటచే రైతులు ఏకమొత్తము పశువులను వధించుటను వధించి తామే భుజించుచున్నారు. ఈ పశువులను ప్రభుత్వపరమగు పాలములందు జేర్చుటకు ముందుగానే చంపివేయుచున్నారు. లోవర్ వోల్గా కాకసన్ జిల్లాలు మున్నగువాటిలో నూటికి 50 చొప్పున పశువులసంఖ్య తగ్గినది. పెరిషియా సరిహద్దు దగ్గరనున్న రైతులు తమ మందలను పెరిషియాలోనికి బారద్రోలుచున్నారు. ఇట్లు వధించుట సోవియటు నిబంధనలకు విరుద్ధము. పట్టణములలో మాంసము చాలటలేదు. నెల ఒకటికి 10 రోజులు మాంసము లేకుండునటుల ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటుచేయుటచే ప్రజలలో ఆసంతృప్తి ప్రబలినది.

లిట్టక్ ప్రభువు

“భారతీయులు మనము నేర్పినదానినే కొరుచున్నారు”

(రూటరు)

లండన్, ఫిబ్రవరి 21:—మార్లే కళాశాలలో పనివాండు పనికితల యువయోగార్థము లిట్టకు ప్రభువు ఉపన్యసించుచు ఇట్లు చెలిపెను:—భారతీయులు పూర్ణ స్వరాజ్యము కోరుచున్నారన్నచో, భారతజాతీయచిహ్నమును జూచి ర్యపడుచో విదేశాధికారమును ఏలగింతుననుచున్నారనుచో మనము దేనినైతే విలువగ జూచుకొనవలెనని నేర్పితిమో దానినే వారివుడు కోరుచున్నారని లిట్టకు ప్రభు వనెను.

స్వపరిపాలనమును గూర్చి ఇట్లు చెప్పి: ఇండియాలో భారత కృతచోరములను పొలింపగలవారున్నారా, యని యడుగుచో ఉన్నారనెదను. బ్రిటన్ లో ఉన్నటుల ఇండియాలో ఇప్పుడు స్వపరిపాలనము నేర్పరచుటకు సాధ్యమునా యని ప్రశ్నింతురేని ప్రస్తుత యది మీరేదనెను. ఇట్లాడునుండి దిగువతి చేయబడిన వివాదముతో ఇండియా ప్రభుత్వము నేర్పరచు పనిలేదనిరి. ఇంతమాత్ర ప్రజాస్వామ్య పాలనధ్యపంథులు కొరెని, అట్టివాటిని ఇండియాలో ప్రవేశపెట్టినచో భారతీయులకు జేరుకరములు గావు.

40 సంవత్సరములుగా సవరముబంగారమునకును మంచివెండికిని పరిశుభమైనరత్నములకును నాణ్యమైనపనితరమునకుప్రసిద్ధికెక్కిన

VEECUMSEE **చిబిల్ దాస్ & SONS**

వీకంసి చిబిల్ దాస్ & SONS

DIAMOND MERCHANTS JEWELLERS **GOLD & SILVER SMITHS**

నెం. 112-113 చీనాబజారురోడ్ మద్రాసు

112-113, CHINA BAZZAR ROAD MADRAS.

ఫ్రెంచి ప్రభుత్వము

లియండుగారు విదేశాంగమంత్రి

(వైరెస్)

ర్య్స్, ఫిబ్ర 21:—ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమును బాటెంపుగారు ఏర్పరుచుచున్నారు. ఇంకను పూర్తిగాలేదు. లండనునుండి ఫ్రెంచి రాయబారులు తిరిగి రాగానే లియండుగారు లండను నాకాదళ నిర్ణయసభ కేసునట. లియండుగారు విదేశాంగమంత్రిగా నుండును. ఇతని తోడిమంత్రి లగ ఎం. ఆల్బర్ట్ సారటు వెయిట్రి, దానిలోగార్డునురు. బుధవారమువరకు లండనుసభ నాపుడేసినను నిపుణులు ప్రత్యేక నాకలనుగూర్చి ఆలోచించుచునే యున్నారు. మరల సభిగూడు లోపుగా తమ నివేదికను పూర్తి చేసుకొనుచున్నారు.

లైమ్సు పత్రిక ఇట్లు వ్యాఖ్య యొనర్చుచున్నది:—బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఇతరులను ఒప్పుకొన్నచో అయిదు సంవత్సరములలో నాకాదళములను తగ్గించుచు కార్యక్రమము నేర్పరుచుటకు వీలగును. దీనివలన భారము చాల తగ్గిపోయి ప్రపంచమునకు ముప్పు తొలగిపోవును. ముందు మరంత తగ్గుటకు వీలగును. అయితే ఇక్కడ కూడినది అయిదువరకు ప్రభుత్వముల వారు. వీరి అందరకును ఒడంబడిక కుదురవలెను. అయిదుగురును తమ దళములను నిర్ణయించి తగ్గించుటకు ఒడంబడవలెను. అసలు ఆయుధ విసర్జనసభలో ఈ విధానము నవలంబించవలెను. పరిస్థితులలో అనుకూలముగా నున్నచో సభ త్వలో గూడును. బ్రిటను ఇదివరకే సింగపూరు నాకాదళమును మానుకొనెను. నాకా నిర్మాణమును తగ్గించెను. ఈసభ మరల గూడులోపుగ ఇతర ప్రభుత్వములగూడ తమ కార్యక్రమమును తగ్గించుటకు వీలగునేమో ఆలోచించవలెను. ఆయా ప్రభుత్వములవారు అర్పించిన సంఖ్యలను జూచితిమేని గ్రేటు బ్రిటను యనై టేడ్ స్టేషన్ కార్యక్రమములలో వ్యత్యాసము ఏర్పడునని భయపడుచున్నారు. కాని ఎవరను తమకే నాసమువచ్చునటుల తగ్గించుకొనజాలరు. అంతర్జాతీయ అవలోకనమును బట్టి రాజోపు అయిదు సంవత్సరములవరకు నాకాదళమును తగ్గించుటకు వీలగునేమో ఆలోచించవలెను. ఒకవేళ నలుగురును రాజీపడి ఒడంబడిక జేసికొన్న పిదప అయ్యది తృప్తికరముగ లేదని తోచిన 1936 సభలో మరల ఆలోచించవలెను.

సామ్రాజ్యసభ

ఆర్థికసమస్యలనే చర్చించెదరు

(వైరెస్)

ర్య్స్, ఫిబ్ర 21:—నెప్టెంబరు 20 తేదీని జరుగు సామ్రాజ్యసభలో మఖ్యముగ ఆర్థిక సమస్యలనే చర్చించెదరు. సామ్రాజ్యసభ కార్యక్రమము ఇందుగో మిళితమును. అధిని వేళసభవారు క్రమము కాలనీల పరిపాలనమును గూరి ఆలోచించెదరు. మీరు ఈ సంవత్సరము జూనులోగాని జూలై లోగాని సమావేశ మగుదురు. గత అధినివేళముల సభ 1927 లో జరిగెను. అప్పటివలెనే గవర్నరులను పరిపాలకులను ప్రధాన ప్రతినిధులగు నుండురు.

క్రొత్త భారతీయులు: ప్రభుత్వమును జూచుటకు ఎక్కడదేని జనులనున్నది. 12479 మంది బ్రిటిష్ దీవులలోని వారును విదేశములనుండి వచ్చినవారును వస్తువునుకొనిరి. ఎక్కువవ్యాపారము సాగుచున్నది.

టుంటాకామన్ గారి శాపము కొట్టితీరుచున్నది

రెండుప్రాంతములు ఒకరోజున పోవుట

(వైరెస్)

ఇంతవరకు టుంటాకామన్ గోరి పరిశోధన

ప్రారంభముగ అందు ప్రవేశించినవారు

10 మంది అనువులను బాసిరి

ర్య్స్, ఫిబ్రవరి 21:—కెన్సుబరీ ప్రభువు 78 సంవత్సరముల వాడు లండనులో 7 వ అంతస్తునుండి పడి మడనెను. మతిభ్రమచే చనిపోయెనని పంచాయితీ జేసిరి. తనకొడుకును వారసుడును అగు గౌరీ రిచర్డు చేతలు గారు చనిపోవుటచే ఇతనికి మనసు చెదిరిపోయి మంచము బట్టెను. గోరుచుట్టుమీద రోకోటిపోటువలె తన కొడుకు ప్రక్కలో వచ్చిపడియుండెననియు దానిచే చిత్తభ్రమము కలిగి చనిపోయెనని సాక్ష్యమునిచ్చిరి. చనిపోయిన చేతలుగారికి 46 సంవత్సరములమాత్రమే. ఈజిప్టులో టుంటాకామన్ గోరిని పరిశోధించిన హెన్రీ కార్నరుగారికి కార్యదర్శిగ నుండెను. చిరత ప్రాయమునే ఇట్టి విషాదమరణమునకు చేతలుగారు పాల్పడుటచే టుంటాకామన్ గోరి శాపము గొట్టెనని అనుకొనుచున్నారు. ఈతని సమాధిని శ్రవ్యుటకు మొదలిడినది లగాయతు నేటిసరికి 10 మంది మడసిరి. వీరందరును సమాధిని శ్రవ్యుటలో పాల్గొన్నవారే కార్నరువక ప్రభువుగూడ ఈవ్యయలలోనే లేకె.

ఫ్రెంచి ప్రభుత్వము

తాత్కాలిక మంత్రివర్గము

(వైరెస్)

ర్య్స్, ఫిబ్రవరి 21:—ఫ్రెంచి మంత్రివర్గమును బాటెంపుగారు తాత్కాలికముగ ఏర్పరచిరి. చాలంపును గారు ప్రధానానాత్య దేయముల తిపదవులను స్వీకరించెదరు. లియండుగారు విదేశాంగమంత్రి. లెస్పాన్ గారు యుద్ధమంత్రి. రాటుగారు నాకామంత్రి. పియట్రిగారు ఆధినివేళముల మంత్రి. డెనీలోగారు నాకావ్యాపారమంత్రి. లారెంటుగారు వైమానికమంత్రి. ఆర్థికమంత్రిపదవి ద్యూమాంటుగారికో లామన్రోగారికో పోవును. పియట్రి, వాటిజ్యుమంత్రిగ ప్లాండిన్ గారిని పించులు మంత్రిగ రికోర్ట్ గారిని నియమించిరి. వీరి పక్షమునా రంగీకరించవలెను.

ఆంధ్ర శాఖ దివ్యజ్ఞాన సమాజ యువకుల క్యాంపు

శ్రీ పి. కామేశ్వరరావు, బి. ఏ. వి. యల్. గారును కే. వి. రమణయ్య కన్యగారును ఆంధ్ర శాఖ దివ్యజ్ఞాన సమాజ యువకుల సంఘకార్యదర్శులు యాక్రింది ప్రకటన గావించుచున్నారు.

కాకినాడ దివ్యజ్ఞానసంఘమునకు చేరిన గౌరవ యువక లాడ్జివారు రాజోపు 26 వ తేదీని కాకినాడయందు దివ్యజ్ఞాన యువకుల క్యాంపు జరిపెదరు. ఈ క్యాంపునందు పాల్గొనదలచు వారు ప్రవేశమును రూ. 1 తో ఆర్. జయరామయ్యగారు, కాకినాడ దివ్యజ్ఞాన సంఘము యొక్క యువక లాడ్జికార్యదర్శిగ నుండుగా దళాధులను పంపుకొవలెను. మేకేజింగు కమిటీసభ హృదయ క్యాంపునందే జరుగును. ఈ సభ రోజుపుడు జరుగదీ కాంపునకు వచ్చినమీదట తెలియనగును. మేకేజింగు కమిటీసభ యందు ఏసభ్యుడైన ప్రతిపాదించదలచు విషయములను ముందుగా కార్యదర్శికి తెలిపవలెను.

సరియైన ట్రేరము

కొన్ని సమయములందు శరీరాంగోగ్యతయను
ములు సరిగా లేకపోవచ్చును. కాని "4711"
స్వచ్ఛమైన యుడికొలాక్ యిట్టిగాటిని సర్దు
బాటుచేయగలదు. ట్రేరము పూర్తియైన తరు
వాత ఉపయోగించదగిన ప్రత్యేక క్రావక్ మే
ములుయొక్క శ్రమను బోగొట్టి స్వచ్ఛముగ
చేయగలదు. సాగడగొనిన "4711" బాబిలో
"4711" పేరింగ్ స్టిక్కులు
"4711" టూత్ కమ్ పౌడరు,
గాక మిశ్రమి రెండున్నూ సరియైన ట్రేరమున
కత్తనసరమై యున్నవి.

Genuine Eau de Cologne

"4711" నెంబరు మార్కుగల ఊదా, బంగారు వన్నెలుగల చీటీలు గలవి నమ్మకముగ యుండగలవు

ప్రతినిధి:—మెసర్స్ రాబర్టు బ్లావ్ (ఇండియా)

సెంట్రల్ బ్యాంకి బిల్డింగ్, బొంబాయి.

వేమన యుగము

పరుచూరు సుందరవరదులుగారి యువన్యాసము

గత 19 తేది సాయంత్రము 4-20 గంటలకు పచ్చయప్ప
కళాశాల ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజాధ్యక్షుడైన శ్రీయుత
పరుచూరు వేంకటసుందరవరదులుగారు "వేమనయుగము" ను
మూర్తి యువన్యాసించి యుండిరి. వేమనకాలము, కలము, కవి
త్వము మున్నగునానినిగూర్చి విపులముగ సుపన్యసించుచు వేమన
సంఘసంస్కర్తయై, విమర్శకుడైన, కవియై, యోగియైగూడ
వై యున్నాడని నుడిచిరి. వేమన కడపజిల్లాకు చెందియు, దత్త
మండలములోనివాడని నుడువుటకు "డబ్బు, దబ్బర" మున్న
గు పదప్రయోగములే సాక్ష్యములనియు నుడిచి, పుట్టినిస్థల మేది
యైనను తమజీవితములో సధికభాగము రాయలసీమలో గడపి
నట్లు నిదర్శనములు వేమనపద్యములలో నగపడుచున్న నని నుడి
చిరి. వేమనయొక్క సర్వసమానాభిప్రాయమునకు కొన్ని పద్యముల
ను చదివించుపించి వానివెలుతురునుండి విలోకించినచో బ్రాహ్మ
తాధిక్యనిరసనను స్వేదమువలన గాక విమర్శకాభిప్రాయ
ముతో గావించిరని తోచుచున్న నని పల్కిరి. వేమనపద్యము
లందఱులచుట్ట చిన్నిసంస్కృతసమాసములు గన్పట్టుచున్నను
వారి కవిత్వము కుర్తాంధ్ర
మనియూ, జగిదిగి గలిగినట్టియు, కండపుష్పిగల్గినట్టియు తేటతెను
గు పదములే తన కవిత్వమునందు ప్రయోగించిరనియు, జన
భ్రమన్య ప్రబోధమునకు వేమనవలె తన కవిత్వాదర్శమును చి

యోగించిన యితర తెలుగు కవులెవరును గన్పట్టలేదని నుడిచి
యుండిరి. వేమనకవిత్వము కవిత్వము గాదనిన పూర్వాల యభి
ప్రాయము సరియైనదిగాదు. విశ్వేశ్వరయ్యను రసాత్మకము రెండు
ను వేమనకవిత్వమున దుండుటచేతను, భాషాసగల్గుచున కంటే
భాషాధిక్యత వారి కవిత్వమునం దెక్కునగా నుండుటచేతను
వేమనకవిత్వము సర్వోత్కృష్టమైనది. వేమనపద్యముల
వలన నప్పటికే శతరీతి కులుకొంతవరకు తెలి
యుచున్నవి. పూర్వకాలమున రాజులయొడ గల పూజ్యభావ
మును, "నా విష్ణుఃపృథివీపతిః" అను అభిప్రాయమును ప్రజ
లలో వేమనకాలమునాటికి తగ్గినది. వేమన రాజులనుగూర్చి
నిరసించియున్నాడు. ఇందుమించు ఆకాలమునాటివాడే యగు
పోతనగూడ రాజులకివకత్వమును దూరియున్నాడు. పూర్వ
కాలమున హిందూరాజులలో నున్న సాంఘికప్రభావములు
మహమ్మదీయ ప్రభువులభోగసరాయణత్వములనుకరణమువలన
సన్నగిల్గినవి. ఈ విషయము వేమనపద్యములలో స్పష్టముగ
దృగ్గోచర మగుచున్నవి.

ఆభిరామునికథ నమ్ముట కొధారములు లేనన్నను వేమ
నచైతన్యము ననలంబించుటకు మునుపు స్త్రీబోలుడై యుండె
నను కింప చంఠినిగూర్చి యింకను పరిశోధనమును సల్యమని
యున్న దని నుడిచిరి.

తెలిపాను వార్తలను వాయుమానమున దుగ్గివండి ఆ
స్త్రీలియా కంపిరట. సిద్ధికిగూడ తంతిలేకుండగనే వార్తల
నంపిరి. రణముకుండా పోవునగుడ కబురుజేసిరి. తిక్కతో
గూడ ప్రచారమును చేసెదరు.

మద్రాసురాష్ట్ర హెల్తు ఇన్ స్పెక్టర్ల సమితి

ఈ సమితి కార్యదర్శి యీ క్రింది విన్నపమును ప్రక
టించుచున్నాడు:—పూర్వపు స్థానిక కమిషనరు అగు కర్న
లు డబ్ల్యు. జి. కింగ్ గారి తైలార్ల చిత్రపటమున పల్లి కు హెల్తు
డైరెక్టరు ఆఫీసునందు నెలకొల్పటకు ఉద్దేశించబడి యు
న్నది. కర్నలు కింగ్ గారు యీ రాష్ట్రముయొక్క ఆరోగ్య
కాఖగ తిండియనవలెను. వీరు చాలకాలమునుగల మద్రాసు ప్ర
భుత్వముక్రింద స్థానిక కమిషనరుగా పనిచేసి యీ రాష్ట్ర
ముయొక్క ఆరోగ్యభివృద్ధికి అనేకసంస్కారములను గావించి
దేశప్రజల యొక్కయు సుఖముగా ఆరోగ్యకాఖోద్యోగుల
యొక్కయు కృతజ్ఞతను పాల్పలయిరి. వీరి గౌరవార్థ మొక
తైలన్య చిత్రపటమును పలికి హెల్తు డైరెక్టరు ఆఫీసునందు
నెలకొల్పటకు యవసరమయియున్నది. ఇందుకు విరాళములను
ఆరోగ్యకాఖోద్యోగలనండియు తదితరలనుండియు గూడ
సమూలుచేయుటకు హెల్తు ఇన్ స్పెక్టరుల సమితి కార్యదర్శికి
ప్రభుత్వమునా రధికారము నొసగియున్నాడు. మార్చి నెల మొ
దటివారములో చిత్రపటము బహిరంగపరచబడుట కేర్పాట్లు
జరుగుచున్నవి. సరియగులేది ముమ్మందు ప్రకటింపబడును. ఈ
కార్యమునం దభిమానముగలనా రందరును తమ విరాళములను
యీ క్రిందిచిత్రకామాకు పంప బ్రార్థితులు. ఏ. ఎస్. రంగ
స్వామయ్య, హెల్తు ఇన్ స్పెక్టర్ల సమితియొక్క కోశాధిపతి,
శ్రీ సెరుంబూమారు, చెంగల్పట్టుజిల్లా.

లండన్ ఏజంటు జనరలుగ సర్ జేమ్స్ కన్నోల్ గారిని
మాట్లా ప్రభుత్వమునారు నియమించిరి.

పులిని సంహరించుట

రామత్రిపురములో భయంకరవ్యాధియును ప్రవేశించుట- విశాఖ పట్టణము జిల్లా విజయనగరము తాలూకా రామత్రిపుర గ్రామములో 16-2-1930 తేదీ రాత్రి చుట్టుపట్టునందు పర్వత ప్రాంతములనుండి వచ్చిన యొక గొప్ప వ్యాధియును (6 అడుగుల పొడవును, 2 అడుగుల యెత్తును గలది) ప్రవేశించి మంచి బలమును నల్లనివర్ణము నొకదానిని జంపి తినివేసినది. తినినతరువాత ముక్కుచేతనో, దేనిచేతనో, గాని యా వ్యాధియును తెల్లవారక మునుపు కొండకుబోక, అమిషమును దినిన స్థలమునకు చేరువగా నున్న శ్రీ కుమార వెంకటాచార్యులయ్యవార్లంగారి పేడయొక్క పెరటి భాగమునందు స్వంత పాలములో బాగుగా పెరిగినవోడిచేల మధ్యను పండుకొనియున్నది. ఆ పాలమును సాగుచేయువారు మామూలుగా 17-2-1930 తేదీ యుదయమున పాలమునకు వచ్చి, వ్యవసాయపు పనుల నెరవేర్చుకొని పోయిరి. తరువాత మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు మరల వ్యవసాయపు పనులను నెరవేర్చుకొనుటకై యా పాలమునకు రయితులువచ్చి యేతాము తోడుచుండగా, ఆ పులి నిద్రజోపుచు నొక ప్రక్క కొత్తిలినినది. అట్లాపులి చోడి చేతులతో నొత్తిగిలగా చోడిచేతుల కొంచెము పలుచనై వ్యాధియును బైటపెట్టినది. అప్పుడు కాకులు గడ్డలు గుములుగా గూడి యాపులిమీద నాడసాగెను. అట్లా పక్షులు మింట నాడుచుండగా వాడపిల్లి రంగనాయకులు అనురయితు, ఇదియేమో? యనిచోడిచేలలోదిగి, కొంచెముదగ్గరకు వెళ్లిచూడగా, రూపాయలంతే సీయు, అంతకంటె పెద్దవియునైన మచ్చలుగలిగి, పచ్చనిశరీరముతో నిగనిగలాడుచున్న భయంకరవ్యాధియును కనపడెను. అంతట విస్మయభ్రాంతుడై యాతడు మెల్లగా వెనుకకుమరలి, వీధిలోనికి వెళ్లి జనులందరితోను జెప్పగా, కొందరువెళ్లిరి. వెళ్లినవారిలో కొండ వైడన్నదొరయనునతడు తుపాకినిపట్టుకొని, చోడిచేతులలోనికిదిగి, పులిని తుపాకితో గురిచూచుచుండగా, వ్యాధియు ముగముగా కాండ్రునుని కేకలువేయుచు, పెద్దపెద్ద చేంకులువైచుచు, దక్షిణ కేణియిండ్లనుదాటి, వీధిలోనడచు వారిశరీరములపైనుండియునికి, యుత్తర కేణియిండ్ల పెరటిభాగ

మునుండివెళ్లి, యొక నిర్జనమైన యింటిలో దూరి చాగున్నది. అంతట జనులందరూ ఆయంధపాణులై అరగంటనేపు వెదకగా కనబడి, మగల నక్కడనుండి యిండ్లమీదకుగంజులిడుచుండగా, కొండరాజున్నదొర తుపాకితో గురిచూచివెళ్లెను. అదియును తప్పిపోయినది. అంతట ద్వితీయగూతుపిరాజేశ్వరుల వ్యాధియు ముదగ్రస్తుతముల వైచుచుగొన్ని యిండ్లనుదాటి గొల్లవలప కండాళ వెంకటనరసింహాచార్యులగారి వంటయింటిలో, ఇంటిపై కప్పులకుగల చిన్న పండులోనుండి దూరిచాగున్నది. అంతట జనులందరూ ప్రతివారియిండ్లను వెదకసాగిరి, యొక్కడను గనబడుటలేదు. అంతరము కల్పపూడి రంగాచార్యులగారు వ్యాధియున్నయింటిని బ్రతిమాలయూ బరిశోధించుచు, వంటయింటిలోనికి వెళ్లిచూడగా నక్కడ అటుకుమీద క్రిందకు తోకవేల వైచుకొని కూర్చున్నది. దానినిజూచి మెల్లగా వెనుకకుమరలి వచ్చి, తలుపునుమూసి గడిచుటబిగించిరి. అక్షణమునకు ముందుగానే ఆయింటి ముసలమ్మగారు వంటయింటినంతటిని బరిశోధించి, కొంతసామానును సద్దకొని "ఇక్కడపులిలేదు" అని బయటకువచ్చిరి. వెంటనే వై. జెప్పినవారికి గనబడగా తలుపులుమూసిరి. తరువాత మీదినున్న వై కప్పుల పండులోనుండి పులియెగుర లేకుండుటకు, కొన్ని బల్లలు, తలుపుచెక్కలు, తీసి పండిటిమీద బడవేసి, కప్పివేసి, యాపులిని వంటయింటి కుందేలునిగా జేసియుంచిరి. అంతరము గ్రామస్థులుకొందరు శ్రీవిజయనగరం మహారాజావారితో నిట్లు మనవిచేసి, పులిని నేటాడుటకై వారిని విజయము చేయమని ప్రార్థించుటకై వెంటనే విజయనగరము మోటారుబస్సుమీద వెళ్లిరి. శ్రీ మహారాజావారు విజయము చేయుటకు వీలు లేదని నెలవిచ్చి నందున మనవిచేయుటకు వెళ్లినవారు తిరిగి రాత్రి 9 గంటలకు వచ్చిరి. అప్పుడు వంటయింటిలోనున్న శార్దూలము మురితయల్లరిచేయగా నందరూ భయపడి, కండాళ వెంకటనరసింహాచార్యులగారిని బ్రోత్సహించి, వ్యాధియును తుపాకితో కొట్టుచునిరి. అప్పుడాయన సాహసించి, యింటిపై కప్పును గొంతభాగము విప్పించి, లోపలికి బూరితెట్టతో జూచిరి. పులి యటుగుమీద నెమ్మదిగా కూర్చున్నది. అప్పుడాయన తుపాకితో గురిచూచి, పులిని గొట్టెను. వెంటనే చచ్చి క్రిందబడెను. తరువాత చచ్చినదని నమ్మకము గలిగినవెనుక తలుపులు తీసి యాయవ్యాధియును బైటికి దీసి, యారంతయు ద్రిప్పిరి,

మరుచటి రోజునయును 8 గంటలవరకు రామత్రిపురములోనే యుంచిరి. చుట్టుపట్ట గ్రామవాసు లందరూ జూచి "ఇప్పుటి కంధరము కుళిలులపైతిమి. పట్టపగలు మట్ట మధ్యాహ్నము నట్ట నడి వీధిలో నిట్లు విప్లవ మొనర్చిన వ్యాధియును వలన నెవ్వరికి ఆపాయము లేకుండ నుండగలిగితిమి" అని యనుకొనుచు వెళ్లిరి. అనంతర మావ్యాధియును విజయనగరమునకు దీసికొనిపోయినగర మంతయును, ద్రిప్పి, శ్రీమహారాజా వారి కోటలో వ్యాధియును దాఖలు చేసిరి. వారు చాలా సంతసించిరి.

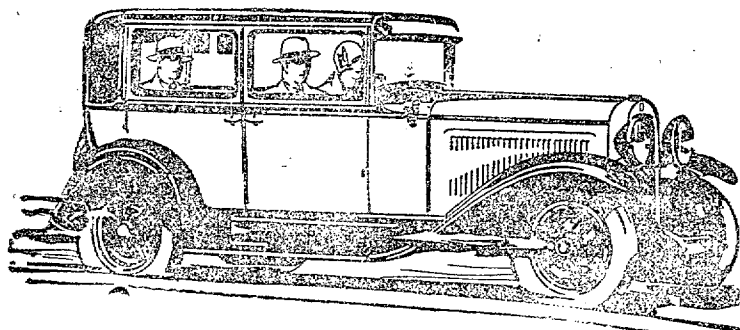
(గ్రామవాసి)

మచిలీపట్టణము

బహిరంగసభలో మండగిండ్ల దౌర్జన్యము (స్వకీయవిలేఖరి)

ఫిబ్రవరి 21:—నిన్న సాయంత్రము 5 గంటలకు తిలకు చౌకులో బహిరంగసభ జరిగినది. ఆ సభలో తూర్పుగోదావరి జిల్లా కొత్తపేట తాలూకా కాంగ్రెసు కమిటీ సెక్రటరీ సునల్ బ్రహ్మదేవశాస్త్రిగారు, ఎ. వి. యస్. ఎ. ఆఫీసులో యున్న జి.ఆదినారాయణగారు బందరులో పోలీసువారిచే నల్ల జెండాలు యూరేగింపు సందర్భమున అరెస్టు కాబడినవారి విషయమై మాట్లాడుచుండగా కొందరు మండగిండ్లు రాళ్లుబిక్కిరి. సునల్ బ్రహ్మదేవశాస్త్రిగారు సభలో మాట్లాడుచుండినపుడు వెనుకనుండి ఎవరోవచ్చి ధైర్యముతో అసభికులయెదుటను బ్రహ్మదేవశాస్త్రిగారిని చెంపకాయ కొట్టి పలాయనమైనాడు. ఈ విధముగ జరిగిన పట్టికి సభ శాంతముగను, జయప్రదముగను జరిగినది. ఆ సభలో రెండు తీర్మానములు యీ విధముగ జరుపబడినవి.

1. గవర్నరుగారి రాకసందర్భమున శాంతియుతమైన ఊరేగింపు యుత్సవము జరుగుచుండగా పోలీసువారు యుత్సవము చేయువారిని అరెస్టు చేయుటచే యీ సభవారు వాటి చర్యను గర్హించు చున్నారు.
 2. లాహోరు చెరసాలలో యుండి విచారణజరుగుచుండి నిరశప్రతేమ పూనిన నిందితుల యెడల పంజాబు పోలీసు వారు చూపుచున్న ఆమానవమైన ఆచరణనుగూర్చి యీ సభ వారు గర్హించు చున్నారు.
- బహిరంగ ప్రశ్నములో యిట్టి దౌర్జన్యముజరుగుట కడ్డకొనవలయును.

విలువ హెచ్చైన మోటారు ఆందము

శ్రద్ధా వ్రాసు కలుగ జేయు

కొద్ది ధర

ఈ నూతన సుపీరియర్ విప్పెట్ మోటారువంటి మిత వ్యయము, వివిధరంగులు, పవిత్రము కలిగినది యిది వరలో కనిపెట్టబడక, ప్రస్తుతము మా రైట్టులంను యెక్కువ అమ్మకముగు చున్నది..... యంత్రముల శాస్త్రోత్తమాడబడిననుగూడ, ఈనూతన

సుపీరియర్ విప్పెట్ యీమాదిరి వాటిలో ముందంజవేయ గలిగియున్నది. కొద్దివెలలో విప్పెట్, విలువగల మోటారులోనుండు గొప్ప యాదర్యముల కలిగియున్నది. నమ్మకముగ పనిచేసి, కొద్ది వ్యయముతో విప్పెట్ కొనుట మీ ధన సంపాదనయందు స్వల్పవిషయమై యున్నది.

The Whippet

న్యూసు సుపీరియర్ - - - - - ఫోర్సు అండ్ సిక్స్
కొద్ది పవిత్రము విప్పెట్ను అమాదిరిగా గొప్పగ పరిగణించదగియున్నది.

సింప్సన్ అండ్ కో., లిమిటెడ్.,

మద్రాసు,

ఉదకమండలము,

తిరుచినాపల్లి.

అన్ని ముఖ్యస్థలములందును మోటారులమ్మువారు.